REFERENCE
(Not for issue)
Issue Only Inside Library

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIRST SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

No. 9

The 3rd April 1978

1979
PRINTED AT THE ASSAM GOVERNMENT PRESS, GAUHATI

REFERENCE
(Not for issue)
Lendable Only Inside Library

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1978

(Budget Session)

Volume I

No. 9

Dated the 3rd April, 1978

Contents

Contents				Page
1. Calling Attention Notice	...	...	...	363—364
2. Matter Under Rule 301	...	...	...	365
3. Motion	...	...	...	366
4. Resolution	...	...	...	366
5. Statement by the Chief Minister		...	...	367—369
6. Announcement by the Speaker		...	...	369—371
7. General Discussion on Budget	...	...	...	371—409
8. Statement by the Chief Minister		...	...	409—411
9. Adjournment	...	...	...	411

Procedings of the First Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Sixth General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Monday, the 3rd April 1978 with the Hon'ble Speaker in the Chair, 12 (Twelve) Ministers 4 (Four) Ministers of State, 4 (Four) Parliamentary Secretaries and 101 (One hundred and one) Members present.

Mr. SPEAKER :—Shri Mukut Sarma to call the attention of the Minister of Revenue.

Shri MUKUT SARMA :—Mr. Speaker sir, I want to draw the attention of the Honourable Minister of Revenue under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Dainik Asom. dated 18th March, 1978 under the caption "ৰাজ্যত মৌজাদাৰী ব্যৱস্হা উঠোৱা হব"

শ্ৰীলক্ষেশ্বৰ গোহাঁই (ৰাজহ মন্ত্ৰী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১৮।৩।৭৮ ইং তাৰিখৰ দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশিত (ৰাজ্যত মৌজাদাৰী ব্যৱস্হা উঠোৱা হব) শিৰ্ষক বাৰ্তাৰটোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষিত হৈছে। উক্ত বাৰ্তাৰটোত ৰাজ্যৰ কৃষি আৰু সমবায় মন্ত্ৰী শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই যোৱা ১৬।৩।৭৮ তাৰিখে যোৰহাটত সাংবাদিকৰ আগত অসম চৰকাৰে মৌজাদাৰী ব্যৱস্হা উঠাই দিবলৈ মনস্হ কৰিছে, তাৰ পৰিবৰ্ত্তে গাঁও পঞ্চায়ত বোৰক ৰাজহ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দায়ীত্ব দিয়া হব আৰু মৌজাদাৰী ব্যৱস্হাটো শেষান্তত উচ্ছেদকৰা হব বুলি কোৱা বুলি ওলাইছে। ৰাজ্যৰ মৌজাদাৰী ব্যৱস্হা বিভিন্ন দিশৰ বিষয়ে বৰ্ত্তমানে পৰ্য্যালোচনা কৰি থকা হৈছে যদিও এই ব্যৱস্হাটো উঠাই দিয়াৰ বিষয়ে কোনো সিধান্ত এতিয়ালৈকে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নাই।

* শ্ৰীমুকুট শৰ্ম্মা ঃ বাৰ্তাৰটো যেনেকৈ প্ৰকাশিত হৈছে মাননীয় কৃষিমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তৰ কথাই কোৱাবুলি অনুমান হয়। ইতিমধ্যে মৌজাদাৰী ব্যৱস্হা উঠাই দিয়াৰ ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰিছে তাত কোৱা হৈছে চৰকাৰে ইতিমধ্যে মনস্হ কৰিছে আৰু কৈছে যে গাওঁ পঞ্চায়ত বিলাকক ৰাজহ সংগ্ৰহৰ দায়ীত্ব দিয়া হব। বাৰ্তাৰি পঢ়ি ৰাইজৰ ধাৰণা হৈছে এই বিষয়ে নিশ্চয় সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু আমি জনাত এই বিষয়ে কেবিনেটত বা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কোনো আভাষ দিয়া নাই। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত আলোচনা কৰোতে এই বিষয়ে মাননীয় সদস্যসকলে এই বিষয়টোৰ উৎথাপন কৰিছিল কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে উত্তৰত কোনো উল্লেখ নকৰিলে। এই বিষয়ে কি সিদ্ধান্ত হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্ৰীলক্ষেশ্বৰ গোহাই (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয় মই আগতে কৈছো এই বিষয়ে বৰ্ত্তমানে পৰ্য্যালোচনা কৰি থকা হৈছে যদিও এই ব্যৱস্হাটো উঠাই দিয়াৰ বাবে কোনো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা নাই আৰু কৃষি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই শেষান্তত উল্লেখ কৰা হব বুলি উল্লেখ কৰিছে।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—মন্ত্ৰী মহোদয় সকলে যেতিয়া বিভিন্ন বিষয়ত বিবৃতি দিয়ে তেতিয়া সেইটো চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত নহয় নেকি ?

শ্ৰীলক্ষেশ্বৰ গোহাই (মন্ত্ৰী) ঃ—এই বিষয়ে এতিয়ালৈকে কোনো সিদ্ধান্ত হোৱা নাই ।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—তেনেহলে মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে যিটো বিবৃতি দিলে সেইটো ব্যক্তিগত বিবৃতি বুলি ধৰিব লমনেকি ?

শ্ৰীলক্ষেশ্বৰ গোহাই (মন্ত্ৰী) ঃ—সিদ্ধান্তটো নহয় তেখেতে শেষান্তত উল্লেখ কৰা হব বুলি কৈছে ।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—তেখেতৰ বিবৃতিটো ব্যক্তিগত নেকি ঃ

শ্ৰীকেশৱ গগৈ (বিত্ত মন্ত্ৰী) ঃ—এজন মন্ত্ৰীয়ে যেতিয়া নিজৰ দপ্তৰৰ বিষয়ে কয় সেইটো চৰকাৰী বুলি ধৰিব লব পাৰি কিন্তু অন্য এজন মন্ত্ৰীয়ে যেতিয়া তেওঁৰ দপ্তৰৰ বাহিৰত কয় সেইটো চৰকাৰী সিদ্ধান্ত নহবও পাৰে ।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয় যদি কোনো এজন কেবিনেট পৰ্য্যায়ৰ মন্ত্ৰীয়ে কিবা এটা কথা ঘোষণা কৰে সেইটো নিশ্চয় চৰকাৰৰ কথা যিহেতু মন্ত্ৰী সভাৰ যুটীয়া দায়ীত্ব আছে ।

* শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, খবৰৰ কাগজত ওলালেই সিদ্ধান্ত বুলি ধৰিব লব পাৰি নেকি ? যদি বিধান সভাৰ মজিয়াত চৰকাৰী ভাবে বিবৃতি দিয়া হয় তেতিয়াহে সিদ্ধান্ত বুলি ধৰিব লব পাৰি ।

* শ্ৰীমুকুট শৰ্ম্মা ঃ—মন্ত্ৰী সকলে বিধান সভাত কলেই চৰকাৰী হব সেইটো ধৰি ললো কিন্তু তেখেতে যিখিনি কথা কলে সেইখিনিটো সোনেশ্বৰ বৰাই কোৱা নাই তেখেতে সোনেশ্বৰ বৰা কৃষি আৰু সমবায় মন্ত্ৰী হিচাবে কৈছে । গতিকে এইটো সোনেশ্বৰ বৰাৰ ব্যক্তিগত মত নহয় চৰকাৰৰ পক্ষ হিচাবে কৈছে । চৰকাৰী সিদ্ধান্ত কিবা হৈছে নেকি ?

* শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষমহোদয়, সদনৰ বাহিৰৰ ষ্টেটমেণ্ট এটাৰ কথা কোৱা হৈছে । তেখেতে সকলৰ সিফালৰ পৰাও চৰকাৰ চলাইছিল । কিছুমান কথা বিবেচনাধীন হৈ থাকে আৰু বিবেচনাধীন হৈ থকা কথাও খবৰৰ কাগজে প্ৰকাশ কৰিব পাৰে । চৰকাৰৰ ফালৰৰ পৰা মৌজাদাৰীপ্ৰথা উঠাই দিয়াৰ কথা বিবেচনা কৰা হৈছে বুলি কৈছে সেইটো এটা পলিচি গতিকে তেনেকৈ কোৱাত দোষ থাকিব পাৰে বুলি নাভাবো ।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—অসম চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা মনস্থ কৰা হৈছে বুলি কৈছে ।

* শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ—(মন্ত্ৰী) বাতৰি কাকতে হয়তো "শব্দ"টো প্ৰয়োগ কৰাত ব্যতিক্ৰম হৈছে ।

* শ্ৰীমুকুট শৰ্ম্মা ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, সেইটোৱে নহয় তেখেতে লগতে ৰাজহ আদায়ৰ দায়িত্ব গাঁও পঞ্চায়তক দিয়া হব বুলিও কৈছে ।

Mr. Speaker : Now, item No. 2, Shri Khagen Barbarua. Shri KHAGEN BARBARUA—Mr. Speaker Sir, I want to raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to arrest, torture and missing of Shri Kamakhya Karmakar on 5th March, 1978 from the Police custody of Kalgasia Police Station of Barpeta Subdivision as published in Dainik Asom, dated 20th March. 1978 under the caption "পুলিচৰ অত্যাচাৰৰ অভিযোগ"

অধ্যক্ষ মহোদয়, কোনো এটা জাতিৰ চৰিত্ৰ ফুটি উঠে পুলিচ কৰ্মচাৰীৰ কাৰ্য্য-কলাপৰ ওপৰত। জাতিৰ চৰিত্ৰ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি কেনেকৈ পুলিচে কাম কৰিছে তাৰ পৰা। এটা কথা মনত পৰিছে ১৯১৯ চনৰ ১৩ এপ্ৰিল তাৰিখে জালিয়ানাবাগত লেঃ জেনেৰেল ডায়াৰে ১৬৫০ জাই গুলি চলাইছিল ১০ মিনিটৰ ভিতৰত আৰু তেতিয়াৰ পৰাই ভাৰতবৰ্ষ উত্তপ্ত হৈ পৰিল বৃটিশক আতৰাবলৈ। এই ক্ষেত্ৰত আন আন দেশৰ কথাও আছে। চীনত কমিউনিষ্ট সকলেও ধৰি ৩/৪ মানিৰ ওচৰত ফাঁচী দি ওলমাই থৈছিল। আমাৰ ভাৰতেতো পুলিচে অত্যাচাৰ বিভিন্ন ঠাইত অত্যাচাৰ কৰিছে সেই-বিলাক আমি বাতৰি কাগজতো দেখিছো ৪২.৭৮ তাং B'itge কাগজত প্ৰকাশ 'কানপুৰ'ৰ স্বদেশী কটন মিলত ৭০ গৰাকী মহিলা কৰ্ম্মীক গুলীয়াই হত্যা কৰিছে। মৃত্যুৰ সংখ্যা কমাবৰ অৰ্থে শবিলাক গঙ্গা নদীত পেলাই দিয়া হ'ল।

তাৰোপৰি অন্য এক ঠাইত জমিদাৰে প্ৰায় ১২ জন মান লোকক জীয়াই জীয়াই পুৰি মাৰিলে আগেয়ে জমিদাৰৰ পৰা চৰকাৰে দিয়া মাটি পুনৰ দখল কৰোতে। ১০ বছৰীয়া লৰা এটা যিবা জুইৰ পৰা ওলাই আহিছিল তাকো ঠেলি জুইৰ মাজলৈ পেলাই দিয়া হল, তাৰ বিচাৰ আজিলৈকে নহল।এইবিলাক এই চৰকাৰৰ দিনতে ঘটিছে। সেই কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰক সাবধান কৰি দিব খুজিছোঁ যে পুলিচ বিভাগত যিবিলাক দুষ্ট কৰ্ম্মচাৰি আছে সেইবিলাকক বিচাৰি উলিয়াই তাৰ ব্যৱস্হা লব লাগে। এতিয়া কথা হৈছে এটা ৰিপৰ্ট পোৱা গৈছে,ৰিপৰ্টটো মই পঢ়ি দিছোঁ বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত কলগছীয়া আৰক্ষী চকীৰ পৰা উক্ত অঞ্চলৰ বিস্কুট ফেক্টৰীৰ মালিক শ্ৰীকামাখ্যা কৰ্মকাৰ নামৰ এজন লোকৰ যোৱা পাঁচ মাৰ্চ নিশাৰ পৰা শুং সূত্ৰ নোহোৱা হৈ পৰা ঘটনাই চাঞ্চল্যৰ সৃষ্টি কৰিছে।এই সন্দৰ্ভতে উক্ত অঞ্চলৰ ৰাইজে পুলিচৰ কাৰ্য্যকলাপৰ প্ৰতিবাদ কৰিছে। ৰাইজৰ অভিযোগ মতে সেইদিনা নিশা এঘাৰ মান বজাত শ্ৰীকৰ্মকাৰে তেওঁৰ ফেক্টৰীত কাম কৰি থকা সময়তে আৰক্ষী চকীৰ পুলিচ বিষয়া এজন উপস্হিত হৈ ৰেডিঅ' বজোৱা সামান্য ঘটনা এটাকে উপলক্ষ কৰি নানান প্ৰকাৰে গালি-শপনি পাৰে। ব্যৱসায়িয়ে শান্তি ৰক্ষকৰ এনে আচৰণ অশোভনীয় বুলি প্ৰতিবাদ কৰাৰ পৰিণতি স্বৰূপে পুলিচে তেওঁক ধৰি-বান্ধি আৰক্ষী চকীলৈ লৈ যায় আৰু তাতে মাৰ-পিট কৰে। অভিযোগত ইয়াকো কোৱা হৈছে যে সেই ৰাতিতে কেইবা গৰাকী উক্ত অঞ্চলৰ বিশিষ্ট লোকে লোক জনক জামিনত বিচাৰিও জামিনত মুক্ত কৰিব নোৱাৰিলে। পিচদিনা পুনৰ কৰ্মকাৰৰ খবৰ লবলৈ গৈ থানাত তেওঁৰ ঘৰৰ লোকে শ্ৰীকৰ্মকাৰক দেখা নাপালে আৰু মানুহজন কলৈ গল সেই সম্বন্ধে থানাৰ লোকৰ পৰাও বিশ্বাসযোগ্য সমিধান নাপালে।"

পিচত গম পোৱা গৈছে মানুহজন ভয়তে পলাই গৈ কোচবিহাৰ পালেগৈ। কথা হৈছে এইদৰে মানুহ নিশা ধৰি পিতাত যুক্তি যুক্ততা আছিল নে? মানুহৰ জীৱনৰ মূল্য নাইকীয়া হৈছেনেকি? সকলো বস্তুৰে দাম উঠিছে মানুহৰ জীৱনৰ মূল্য উঠা নাই কমিছেহে। সেই কৰ্মকাৰক মাতি আনিব লাগে আৰু সদনত বিবৃতি লব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হলে কৰ্মিত অৰ বিজিনেচৰ নিয়ম পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। সেই বিষয়ে চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছেনে নাই কব নোৱাৰোঁ, নিশ্চয় তদন্ত কৰি শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্হা কৰিব।

*শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্য মন্ত্ৰী):—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যি অভিযোগ উত্থাপন কৰিছে সেই সম্বন্ধে ইতিমধ্যে আমি তদন্ত কৰিছো আৰু কিছু তথ্য-পাতিও আমাৰ হাতত পৰিছেহি। কিন্তু আমি সেইখিনিয়েই যথেষ্ট নহয় বুলি ভাবিছো আৰু এই বিষয়ে আৰু বিস্তৃত তদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। পালেই সদনত জনোৱা হব।

Mr. SPEAKER: Item No. 3.

Shri Golap Borbora (Chief Minister) Mr. Speaker, Sir, I beg to move that Assembly do now rescind the Resolution adopted by the House on the 27th March, 1978 relating to the Constitution of the Employment Review Committee, because it has now become necessary to rescind the earlier resolution on the constitution of the Employment Review Committee adopted by the House on 27th March, 1978 and to move a fresh resolution on the Constitution of the aforesaid Committee because it is now proposed to increase the number of members of this Committee from 5 to 9 in view of the increased strength of the hon'ble members of this House from 114 to 126.

Mr. SPEAKER: The resolution moved is that this Assembly do now rescind the Resolution adopted by the House on the 27th March, 1978 relating to the Constitution of the Employment Review Committee.

(The motion was adopted—the resolution was rescinded)

RESOLUTION

Mr. SPEA KER: Now, Item No.4.

Shri Golap Barbora, (Chief Minister): Mr. Speaker, Sir, I beg to move that whereas in view of growing unemployment situation in the State of Assam, the preceding Assam Legislative Assembly felt the necessity of a Committee of the House to review the employment position of the people of the State in the verious public and private sector industries and undertakings in the State of Assam from time to time and for improving the relationship between the people and the various publicsector and private sector industries and undertakings, and.

Whereas such a Committee having been constituted with five members of the Assembly, six report submitted on the subject during the term of fourth and fifth Assemblies proved to be of immense benefit to the interest of the people of Assam, and

Whereas this Assembly feels the necessity of having such a Committee to work in continuity for the same purpose with a view to further the interest of the people of the State in the matter of employment, this Assembly do now resolve that a Committee be constituted with nine members of the Assembly.

The duration of the Committee will be for the whole life of the Sixth Assembly and the members of the Committee will be nominated by the Hon'ble Speaker.

Mr. SPEAKER: The resolution moved as in the order paper.

(The resolution was adopted)

Mr. SPEAKER: Now, Shri Borbora is to make a statement on the fire incident at Lumding on 28th March, 1978.

Shri GOLOP BORBORA, (Chief Minister) Mr. Speaker, Deputy Commissioner, Nowgong sent a message to Government that a fire broke-out at 2.45 p. m. on 28th March, 1978 at Lumding and one Cinama Hall "Jyoti Cinama" by name was completely gutted and about 12 to 15 families were reported to have been affected. The Deputy Commissioner deputed an Executive Magistrate to find out the actual position. On a preliminary assessment it was found that loss will be about Rs. 5 lakhs and there was no loss of life. The cause of the fire was stated to be accidental from a Hotal Kitchen. The number of persons affected by the fire is stated to be 50 and besides the Cinema Hall, a Chaki Mill has also been partially damaged.

The Deputy Commissioner, Nowgong have already sanctioned relief to the 50 fire victims on the basis of losses suffered. The affected families have given relief worth of Rs. 5150/ so far ; 10 families whose houses and shops were completely damaged have been given relief at the rate of Rs. 300·00 per family and 8 families whose houses were partially damaged were given relief at the rate of Rs. 100·00 each. 22 persons who lived in rented houses have been given relief at the rate of Rs. 50·00 each and 10 other shop keepers living in rented houses which were partially damaged have been given relief at the rate of Rs. 25·00 each. The owners of the Cinema Hall and the Chaki Mill may require larger funds for which their cases will have to be examined when they come up for assistance from the Government. There is a provision in the Assam Relief Manual to give rehabilitation loan in deserving cases to the fire victims. Meanwhile an amount of Rs. 10,000 also have been sanctioned from the Chief Minister's Relief Fund giving relief to the fire victims.

Mr. SPEAKER : Now, the Chief Minister will make a statement on the incident on Mariani on 25th March, 1978.

Shri GOLAP BORBORA, (Chief Minister) : Sir, On 25th March, 1978 at about 3 p. m. a quarrel took place between some Railway sweepers of Mariani and one petty shop keeper Naresh Dhar and his son Ganesh Dhar was assulted. This incident occured near a country liquor shop at Mariani. A complaint was field by the shop keeper and a case was started vide Mariani P. S. Case No. 24(3) 78 U/S. 147/ 447/327/379/323 I. P. C.

After some time, one Asstt. Sub-Inspector and three A. P. Battalion Constables visited the place of occurence to investigate into the case. The Police A. S. I and constables were also assaulted by the sweepers, as a result of which the A S I and the Constables sustained some injuries. Subsequently police arrested 7 sweepers in connection with the case taken up against them.

On the 26th March, the Railway sweepers did not attend to their normal duties

The D.C, Sibsagar and the S.P., Sibsagar subsequently visited the area and met the people of the locality. According to the latest information the situation is normal.

Shri SARAT CHANDRA SINHA:—Sir, there has been very recently a devastating fire at Dimakuchi in Mangaldoi Sub-Division. Will the Chief Minister make a statement on the incident of that fire also in this House.

শ্রীবীৰেশ মিশ্র ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় লামডিং 'এর অগ্নিকাণ্ড সম্পর্কে যে ষ্টেটমেণ্ট দিয়েছেন, সে সম্পর্কে আমি ২।১ টি কথা বলব।

মহোদয়, এ সম্পর্কে এই বিধান সভায় যেদিন আমি প্রশ্ন তুলি, তার পরদিনই আমি লামডিং চলে যাই। মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় আজ বিধানসভায় যে ষ্টেটমেন্ট দিয়েছেন, আমি আমার বাস্তব অভিজ্ঞতার সঙ্গে তার কিছু গরমিল দেখতে পাচ্ছি। লামডিংএ আমি ১২ ঘন্টা ছিলাম এবং সে সময় আমি সেইসব ফায়ার ভিকটিমদের সংগে সাক্ষাত্ করে তাদের লিষ্ট সংগ্রহ করিছিল গাওঁ পঞ্চায়তের মেম্বারদের সঙ্গে সাক্ষাত্ করে এবং অন্যান্যভাবে অনুসন্ধান করে যে লিষ্ট সংগ্রহ করেছি তার সঙ্গে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় এর দেওয়া তথ্যের অনেক তফাত্ আছে বলে আমি মনে করি। তাছাড়া মাননীয় সদস্য শ্রীশান্তি রঞ্জন দাশগুপ্ত মহাশয়ও সেখানে যাওয়ার আগে থেকেই আছেন। যাইহোক্, আমি যে হিসাব পেয়েছি সেই হিসাব আমি একটি চিঠির মারফত্ আমাদের মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ের কাছে পেশ করেছি। তারমধ্যে দেখা যায়, যারা ভাড়া বাড়ীতে থাকেন তাদের নিয়ে ৬৪ টি পরিবার এই আগুনে ক্ষতিগ্রস্থ হয়েছেন।

দ্বিতীয় কথা হলো, এই ক্ষতির পরিমাণ সম্পর্কে সরকারী যে রেপোর্ট পেশ করা হয়েছে, তা অত্যন্ত কম করে দেখানো হয়েছে বলে আমার মনে হচ্ছে। যে অৱস্হা আমি প্রত্যক্ষ করেছি তাতে ক্ষতির পরিমাণ কমপক্ষে ১৫ লক্ষ টাকা হবে বলে আমার মনে হয়। অবশ্য এর মধ্যে ৮ টি প্রতিষ্ঠানের বীমা আছে এবং তারা এই বীমা মারফত্ রিলিফ পাবেন। সরকারী হিসাবে বলা হয়েছে যে ৫ লক্ষ টাকা ক্ষতির পরিমাণ। এই হিসাব একটা ভূয়া অনুমানের উপর ভিত্তি করে করা হয়েছে বলে মনে হচ্ছে। বাস্তবের সঙ্গে কোন মিল প্রত্যক্ষ করা যাচ্ছে না। কারণ, যে সিনেমা হল আগুণে পুড়েছে কেবল তার ক্ষতির পরিমানই ৫ লক্ষ টাকার বেশী হবে। সেখানে, ফার্নির্চারস্, মেশিনারিজ এবং অন্যান্য অনেক মূল্যবান জিনিষ পুড়ে ছাই হয়ে গেছে। সুতরাং আপনার মাধ্যমে আমি মুখ্যমন্ত্রী মহাশয়কে অনুরোধ করবো, তিনি যেন আমার তথ্যসম্বলিত কাগজের উপর এই ব্যাপারে বিশেষ নজর দেন এবং প্রয়োজনীয় রিলিফের ব্যৱস্হা করেণ।

আমার তৃতীয় কথা হলো, এই ব্যাপারে মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় যে ১০ হাজার টকার রিলিফ দেওয়ার নির্দ্দেশ পাঠিয়েছেন তা অত্যন্ত কম হয়েছে বলে আমি বিবেচনা করি। কারুল ক্ষয় ক্ষতির যে পরিমাণ আমি প্রত্যক্ষ করেছি তাতে অনেকগুলি পরিবার একেবারে নিঃসম্বল হয়ে গিয়েছে এবং এক্ষেত্রে দশ হাজার টাকা মোটেই উপযুক্ত নয়। অবশ্য এমন সব লোককেও আমি জানি যাঁরা ক্ষতিগ্রস্ত হওয়া সত্বেও রিলিক্ষ নেবেন না। কারণ তাদের নিজেদের সঙ্গতি হয়েছে। মহোদয়, আমি যে ২৪ টি পৃরিবারের লিষ্ট দিয়েছি, এদের প্রত্যেকটি পরিবারকেকমপক্ষে ৩০০ টাকা করে রিলিফ দেওয়া উচিত। নতুবা রিলিফ দেওয়া নিরর্থক।আর যারা ট্যেনান্ট তাদেরে ৫০ টাকা করে রিলিফ দেওয়া হচ্ছে। বিছনা, কাপড় চোপড় ফার্নিচারস্ সমস্ত পুড়ে ছাই হয়ে গেছে। ৫০ টাকায় তাদের কি হবে। সুতারাং, এই ব্যাপারে আমি কেবল মুখ্যমন্ত্রী নয় সমস্ত মন্ত্রীসভার দৃষ্টি আকর্ষণ করে আমার বক্তব্য শেষ করছি।

শ্ৰীদেবানন্দ বৰা ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মৰিয়নীৰ ঘটনাৰ সম্পৰ্কত এঘাৰ জন মানুহ যখম হৈছে । তাৰ ভিতৰত ইতিমধ্যেই ৮ জনক ডিব্ৰুগড় মেডিকেল হস্পিতালত ভৰ্ত্তি কৰিবলগীয়া হৈছে । বৰ বেয়াকৈ যখম হৈছে । এই যখম হোৱা পাছ জন লোকক পুলিচৰ দ্বাৰা আটক কৰি ২৫ তাৰিখৰ পৰা ২৭ তাৰিখলৈকে আবদ্ধ কৰি চিকিৎসা নিদিয়াকৈ ৰখা হৈছিল । মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ইয়াৰ এটা বিচাৰ কৰিব লাগে। কিয়নো চুইপাৰ সকলৰ এটা শক্তিশালী 'ইউনিয়ন' আছে । ইতিমধ্যেই তেওঁবিলাকে ধৰ্ম্মঘটৰ উল্লেখ কৰিছে । বিচাৰ নহলে ধৰ্ম্মঘটৰো সম্ভাৱনা আছে । আৰু সেয়ে হলে ই জন জীৱনত বৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিব । চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা যি ৰিপৰ্ট দিয়া হৈছে সেইটো পুলিশক সমৰ্থন কৰিহে দিয়া হৈছে । গতিকে এই বিষয়ে চৰকাৰৰ পৰা তথা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা সুবিচাৰ দাবী কৰিছোঁ ।

শ্ৰীমুকুত শৰ্ম্মা ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৰহাটত প্ৰৱল ধুমুহা আৰু শিলাবৃষ্টিৰ ফলত ৭৫ জন লোকৰ.........

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—ইয়াৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য জনে নটিশ দিয়া নাই। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ে বিবৃতি দিম বুলি জনাইছে ।

শ্ৰীশান্তি ৰঞ্জন দাশগুপ্ত ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীবীৰেশ মিশ্ৰ মহাশয় লামডিং এর অগ্নিকাণ্ড সম্পৰ্কে বলেছেন । আমাৰ মনে হয় তাৰ ৰিপোৰ্ট এবং আমার দেওয়া ৰিপোৰ্ট একই, অবশ্য মুখ্যমন্ত্ৰী মহাশয় তা নিশ্চয়ই ষ্টাডি কৰাৰ সময় পাৰ্নান । তিনি ডি, সিৰ ৰিপোৰ্টৰ উপৰ ভিত্তি কৰে ষ্টেপ নিয়েছেন । ভবিষ্যতে আৰও অনুসন্ধান কৰে মুখ্যমন্ত্ৰী এ বিষয়ে ব্যৱস্হা নিবেন বলে আশা ৰাখি ।

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ—এই বিষয়ে তদন্ত কৰি ব্যৱস্হা লম ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ—মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে গোপিনাথ বৰদলৈ হস্পিটালৰ বিষয়ে কোৱাৰ কথা আছিল । এই বিষয়ে তেখেতে কিবা কবনেকি ?

শ্ৰীকোমেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—পেমেণ্ট সম্পৰ্কত বন্ধহে আছিল। পিছদিনাৰ পৰা দিয়া হৈছে ।

ANNOUNCEMENT BY SPEAKER

Mr. SPEAKER : I hereby inform the House that general discussion on budget will take place on 3rd and 4th April 1978 in the current session of the Assembly and it is expected that atleast another 4 days will be allotted for this purpose during the next sitting of the Assembly. Pending finalisation of time by the Business Advisory Committee and on the basis of the previous principle followed in distribution of time in the discussion on debates on Governor's Address, I have decided to allot time to different parties for discussion on general budget fixed on 3rd and 4th April, 1978 at the rate of 3 minutes for each member for these days. Accordingly following time will be available to different parties:—

Janata 220 minutes.
Indian National Congress......72 minutes.
C. P. I. (M) .... 36 minutes.
Congress (I) .... 24 minutes.
C. P. I. .... 18 minutes.
R. C. P. I. .... 12 minutes.
Independents .... 47 minutes.

Since three minutes time for each day for each member to participate in the discussion will be too short for an independent member I have allotted 20 extra minutes from the Ruling party to 9 Independent members to be adjusted later. Accordingly 9 Independent members will get 27 plus extra 20 minutes. I hope the Independent Members will adjust the time amongst themselves.

I hope this has the approval of the House.

Further, I am to add that first one hour will be utilised for formal matters.

But now I find that we have still half an hour which may be utilised for general discussion on the budget.

Shri KHOGEN BORBARUAH : Mr. Speaker, sir, I beg to submit that only 3 minutes time have been allotted to each member which will not cover all the points to be raised by the Hon'ble Members in course of their discussions on the budget. It is necessary that more time is allotted to the Hon'ble Members. Therefore, sir, I would request you to prolong the Seassion if necessary and to provide more time to each Hon'ble Member.

Shri BANESWAR SAIKIA : Sir, only three minutes time have been allotted to each member. It is not possible to cover important points within three minutes. I think it is better not to speak if more time is not allotted to each member.

Mr. SPEAKER : That is only an average time allotted to each Hon'ble Member. This is only an entit ement in so far as the party or group is concerned.

Shri BANESWAR SAIKIA : Sir, one thing is very clear from the behaviour of the Hon'ble Members on Rajyapal's debate that every Hon'ble Member wanted to speak. Therefore, sir, more time may be allotted to each Hon'ble Member to participate in the discussion on the important issue like budget. Sir, I think you will appreciate that an importnat subject like budget cannot go undiscussed. Sir, the discussion on budget cannot be rationed like war-time.

Mr. SPEAKER : The budget discussion will be extended to the next session. Therefore, every member will have the opportunity to participate in the discussion on the budget. This is only an arrangement made for these two days, i. e., on 3rd and 4th.

Shri DULAL CHANDRA BARUA (Minister) : Sir, the discussion on the budget will be continued in the next session This is only an arrangement made for these two days, i. e. on 3rd and 4th.

Therefore, all the Hon'ble Member will get time to speak on the budget. The question of depriving any Hon'ble Member to participate in the discussion on budget cannot come.

Shri Biresh Mishra:—What about the extevsion of this session ? অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটের ব্যাপারে প্রায় ১০ কেজি কাগজ আমাদের কাছে পাঠানো হয়েছে। ফলে, এসব পড়ার জন্য গত ২ দিন ধরে আমি স্নান খাওয়ার সময় পাচ্ছি না। সুতরাং এর উপর আলোচনাটা ইউজফুল যাতে হয় সেটা দেখতে হবে। তিন মিনিটে এই বিরাট ব্যাপারের আলোচনা কি ভাবে হবে? অন্ততঃ পক্ষে যাঁরা পার্টির মুখ্য বক্তা তাদেরে ২৫ মিনিট সময় কমপক্ষে দেওয়া উচিত যাতে তাঁরা মোটামোটী ভাবে বাজেটের মেইন ফিচারগুলি সদনে উপস্থিত করতে পারেন। আমাদের ১২ জন সদস্যের জন্য ৩৬ মিনিট সময় দেওয়া হয়েছে। এরমধ্যে একজন সদস্য ২৪ মিনিট বক্তৃতা করলে, কেবল আর একজন সামান্য সময় বলতে পারবেন। তাছাড়া, এইবার তিন মিনিট সময় কিছু বলার চেষ্টা করলে পরে একই বিষয়ের উপর আর বলতে পারবো না।

Then we shall have to decide whether we shall in such a discussion.

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—মাননীয় সদস্য ভুল বুঝেছেন। এভারেজ ৩ মিনিট সময় কেবল এই দুইদিনের জন্য প্রতিজন সদস্যকে দেওয়া হয়েছে। এবারে বললে ও পরে বাজেটে আবার বিতর্কে অংশ গ্রহণ করতে পারবেন।

শ্রীবীরেশ মিশ্র ঃ—পরে আবার বলতে পারবো ?

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—পারবেন।

GENERAL DISCUSSION ON BUDGET

* শ্রীদুলাল চন্দ্র বৰুৱা (মন্ত্ৰী) ঃ—যি দুদিনৰ কাৰণে সময় ধৰি দিছে সেইটো আজি আৰু কালিলৈৰ কাৰণে। গতিকে প্ৰত্যেকৰ পৰা দুই তিনিজনৰ বেচিকৈ কব নোৱাৰিব। লগতে মাননীয় বয়োবৃদ্ধ সদস্য গৰাকীয়ে কৈছে যে সময় দিব লাগে। মে মাহৰ তৃতীয় সপ্তাহ মানত বিধান সভা পুনৰ বহিব। অই সময় চোৱাৰ ভিতৰতে তেখেত সকলে পঢ়া শুনা কৰি পুনৰ বিধান সভা বহিলে ভালদৰে কব পাৰিব। সেইকাৰণে সময় বঢ়াই দিয়া কথাটো আমি মঞ্জুৰ কৰা নাই। তথাপি আপোনালোকৰ ভিতৰতে বাচি লৈ কৈ শেষ কৰক।

Mr. SPEAKER: If any Hon'ble Member remains absent when he is called, then the speaker has the discretion to call him again.

Now, Shri Golok Rajbanshi.

* শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট খন হৈছে এটা চৰকাৰৰ দাপোন স্বৰূপ। সেইকাৰণে যদিওবা বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে নতুন চৰকাৰে যে ইয়াত নীতি অনুযায়ী বাজেটৰ প্ৰস্তাৱ সমূহৰ গঢ় দিবলৈ যথেষ্ট সময় পোৱা নাই। সেই কথা মাননীয় সদস্য সকলৰ অবগত আছে। তেখেতে আকৌ কৈছে যে "যি কি নহওক কেন্দ্ৰৰ জনতা চৰকাৰে নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা নীতি অনুযায়ী পৰিকল্পনা আয়োগে আগবঢ়োৱা নিৰ্দ্দেশনাৰ ভিত্তিত বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ অধিনৰ প্ৰস্তাৱ সমূহ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ঠিক তেনেদৰে নতুন চৰকাৰৰ নীতিৰ লগত সংগতি ৰখাকৈ কিছুমান প্ৰস্তাৱ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে অথবা নতুন গঢ় দিয়া হৈছে।" কাজেই এই বাজেট তৈয়াৰ কৰোতে তেখেত যদিও দায়িত্ব এৰাই যায় কৰ্ম্মচাৰী সকলে বাজেট তৈয়াৰ কৰিছে আৰু তেখেত ইয়াত দাখিল কৰিছে তেতিয়া আমি এই কথা মানিবলৈ টান পাম। কাৰণ আৰম্ভণীতেই তেখেতে কৈছে "কেন্দ্ৰৰ জনতা চৰকাৰে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা নীতি অনুযায়ী প্ৰস্তাৱ সমূহ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।" তেখেতে ইয়াত যিটো লিখিছে সেইটোকহে মই পঢ়ি দিছো। যি কি নহওক কেন্দ্ৰৰে জনতা চৰকাৰে নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা নীতি অনুযায়ী — — — — — —

* শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী) ঃ—নীতি মতে এই বাজেট খন আমাৰ ফালৰ পৰাই আমি নতুনকৈ দিব লাগিছিল। কিন্তু যিহেতুকে এই বাজেট আগতেই প্ৰস্তুত কৰা হ'ল সংবিধান আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতি অনুসৰি আমি দেৰি কৰিব নোৱাৰো সেইকাৰণে বাজেট খন সেই মতেই দিয়া হৈছে।

* শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ—দোঁৰ কৰা বুলি কোৱা হোৱা নাই। প্ৰস্তাৱ সমূহ প্ৰস্তুত কৰাৰ কথাহে কৈছো। মই পঢ়ি দিছো — — — — — — —

* শ্ৰীঅতুল গোস্বামী ঃ—এজন মাননীয় সদস্যই বক্তৃতা দি থকা সময়ত আনে 'ইণ্টাৰফেয়াৰ' কৰিলে বক্তৃতা শুনাত অসুবিধা হয় আৰু বক্তা জনেও বক্তৃতা দিয়াটো অসুবিধা হয়।

* শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ—সেই কাৰণে তেখেত সকলে কৈছে বাজেট খন আগৰ চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰা, জেনে ইমান দীঘল বাজেট বক্তৃতা আমাক নেলাগে। আমাৰ ইয়াত একো নাই আগৰ চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰা বাজেটহে আমি ইয়াত দাখিল কৰিছো। কিন্তু তেখেতসকলে নকওঁ নকওঁ বুলিও ১৪ পৃষ্ঠাৰে বাজেট খন দাঙি ধৰিছে। এই ১৪ পৃষ্ঠাত তেখেত সকলৰ নিজা প্ৰকাৰ্শ্য কৰা একো নাই নেকি ? যদিহে ইয়াত তেখেত সকলৰ নিজা প্ৰকাশ হৈছে তেতিয়া হলে সেইটো আমি বিশ্লেষণ কৰিম। তেখেত সকলে প্ৰকাশ কৰিছে "কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতি অনুসৰি" অধ্যক্ষ মহোদয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতি কি আপুনি ইতিমধ্যে গম পাইছে। মই আগতেই কৈছো বাজেই খন এটা চৰকাৰৰ দাপোন স্বৰূপ। এই বাজেটখনত অকল জমা খৰচৰ হিচাপ দিয়ায়েই নহয় কৰ পৰা জমা কৰা হৈছে, কত খৰচ কৰা হৈছে সেইটোও এটা বিচাৰ্য্যৰ বিষয়। যদি ধনী মানুহৰ পৰা জমা কৰে তেতিয়াহলে তাৰ স্বৰূপ বেলেগ ধৰণৰ, যদি দুখীয়া মানুহৰ পৰা জমা কৰে তেতিয়াহলেও সেই বাজেটৰ স্বৰূপ বেলেগ ধৰণৰ হয়। আৰু খৰচ কৰোতেও যদি ধনী মানুহৰ কাৰণে খৰচ কৰা হয় তেতিয়াহলে তাৰ স্বৰূপ বেলেগ ধৰণৰ হয় আৰু যদি দুখীয়া মানুহৰ কাৰণে খৰচ কৰা হয় তেতিয়াহলে সেই বাজেটৰ স্বৰূপো বেলেগ ধৰণৰ হয়। কাৰণ বাজেট খন আমাৰ পৰিকল্পনা মতে কত কিমান খৰচ কৰিম সেইটোৰ সন্দৰ্ভৰ জমা-খৰচৰ এটা হিচাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই, বৰ দুখে ৰে সৈতে কবলগীয়া হৈছো যে, যদিও বা এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্লেটফৰ্ম নহয়, তেখেত সকলে যেতিয়া এইটো বেয়াৰ কৰিছে সেইকাৰণে মই এইটো কব লগা হৈছো। তেখেত সকলো জনতা চৰকাৰ, কেন্দ্ৰতো জনতা চৰকাৰ হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বাজেটত কি আছে ? এই বাৰ দেফিচিত কিমান আছে ? কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিখন বাজেট তৈয়াৰ কৰিছে, তাত যিটো টেক্সৰ নীতি লৈছে এই টেক্স কাৰ ওপৰত বেছি জাপিছে ? বেহাই দিছে হয়, কিন্তু কাৰ ওপৰত বেছি ৰেহাই দিছে, এইটো বাহুল্য ভাবে ইয়াত আলোচনা নকৰো। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বাজেটৰ সম্পৰ্কত যথেষ্ট আলোচনা কৰিছে। সেই মতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ যিটো খৰচ তাত হৈছে যে, দিনে ৰায় ৪৪.৬৩ কোটি টকা তাৰ খৰচ হব যেনে ৫০ কোটি টকা। এইটো ভাল কথা হৈছে। এইটো অৱশ্যে দেফিচিত ফাইনেন্সৰ কথা।

(গন্দগোল)

দেফিচিত ফাইনেন্স কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতি। জেইচা ৰাজা ৰামসিং, তেইচা মন্ত্ৰী ঘিটিং টিং। আমাক ৰাইজে বেয়া বুলিও কয় আৰু মাতিও থাকে। বেয়া হলে ৰিজেক্ট কৰিব লাগে। আমি ৩০ বছৰ শাসন কৰাৰ পাছত আমাক ৰাইজে ৰিজেক্ট কৰিছে। পালিৰ্য়ামেণ্টাৰি ডেমক্ৰেচিত এটা চৰকাৰ বদলিকৰি আন এটা চৰকাৰ পতাটো নতুন কথা নহয়। কিন্তু আমি দুৰ্ভাগ্যবশতঃ যদিও ফেইল কৰিছো, তথাপি ৩০ বছৰ শাসন কৰিছিলো। আনহাতে জনতা চৰকাৰ জনম হওঁতেই কেইবছৰ থাকিব এই কথা চিন্তা কৰাটো দুৰ্ভাগ্যৰ কথা হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ যিটো অৰ্থনৈতিক সমস্যা সেই পৰিস্থিতিত নোট চপা কৰিব লাগিব। আৰু নোট চপা কৰাৰ লগে লগে বস্তুৰ দাম বাঢ়ি যাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে কৃষিৰ ওপৰত জোৰ দিছে। আমাৰ কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে কৃষিৰ চেকটৰত দিব লাগে। মই গোটেই জাতিটোৰ কথাই কৈছো। আমাৰ বক্তৃতাত লনৰ কথা কৈছো। বিজুলী শক্তিৰ বাবে ধাৰ কৰিব লগা হৈছে। মেচিনৰ কথা আছে, মেচিন তৈয়াৰ কৰা মেচিনৰ কথা আছে আমাৰ ৰবৰৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, আমাৰ নিয়োগৰ ব্যৱস্থা সমাধান কৰিব লাগিব অহা ১০ বছৰৰ ভিতৰত আজি যদি ইলেকট্ৰিচিটি কামত লগাই গুৰুত্ব নিদিয়ে তেনেহলে নিয়োগ সম্পূৰ্ণ হব নোৱাৰে। এইটো আধুনিক বিজ্ঞানৰ কথা। কাৰণ উন্নতিৰ কাৰণে বিজুলী শক্তি লাগিব। এই বিজুলী শক্তিৰ বাবে বিজুলী শক্তি তৈয়াৰ কৰা মেচিন লাগিব।

* শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আচল কথা ব্যাখ্যা নকৰি তেখেতে বেলেগ কথা কৈছে।

* শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—এই অৱস্থাত আমাৰ ৰাজ্যৰ পৰা অৰ্থনৈতিক অৱস্থা উন্নত কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ দেশৰ পৰা নিবনুৱা সমস্যা, বা অৰ্থনৈতিক সমস্যা কেতিয়াও সমাধান কৰিব নোৱাৰিব। মই পিচত বিশদভাবে আলোচনা কৰিম। বাজেট বক্তৃতাত আৰু এটা কথা হৈছে, ২ পৃষ্ঠাৰ ৬ নংত আছে।

সমগ্ৰ দেশতে পৰিস্থিতি সহজ থকা সত্বেও অসমে কিছুমান আৱশ্যকীয় খাদ্য সামগ্ৰী ক্ষেত্ৰত বৰ্দ্ধিত মূল্য আৰু নাটনিৰ হেচা সহিবলগীয়া হয়। ঘাইকৈ খোৱা তেল আৰু দাইলৰ দাম বঢ়াৰ কাৰণেই বাৰ্ষিক গড় ক্ৰেতা মূল্য সূচী অসমত ১৯৭৬ চনৰ ৩৩০ ঠাইত ১৯৭৭ চনত ৩৩৭ লৈ বৃদ্ধি পায়। বৰ্ত্তমান চৰকাৰ এই পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি সজাগ আৰু মূল্য বৃদ্ধি ৰোধ কৰিবলৈ যত্ন তৎপৰ হব। বস্তুৰ যিটো বৰ্দ্ধিত মূল্য সেইটো দূৰ কৰিব নোৱাৰে। আজিৰ অৰ্থনীতিয়ে আমাক দুটা ভাগত ভাগ কৰিছে। কেপিটেলি ইকনমি আৰু চচিয়েলিষ্ট ইকনমি। কেপিটেলিষ্টৰ মূল কথাৰ লগত চচিয়েলিষ্টৰ মূল কথাৰ কোনো মিল নাই। জনতা চৰকাৰে কৈছে যে, চাৰ্বাচিদাইজ দামত গথাম পৰিবৰ্ত্তন কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লৈছে। কিন্তু ইতিমধ্যে ঘোষণা কৰিছে যে, লেইচিচ থিয়াৰি গ্ৰহণ কৰি ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা দুখীয়া দেশত বস্তুৰ মূল্য কমাবৰ কাৰণে অৰ্থনীতি শাস্ত্ৰত কেনে ধৰণে সিদ্ধান্ত দিছে মই বুজি পোৱা নাই। আশাকৰো এইটো আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী, অৰ্থমন্ত্ৰী মহোদয়ে বুজাই দিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত ৭ নংত কৈছে যে, ৰাজ্যখনত নিয়োগৰ সম্ভাৱনীয়তা বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে বৰ্ত্তমান চৰকাৰে বিভিন্ন আঁচনি সক্ৰিয় ভাবে বিবেচনা কৰি আছে। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, নিয়োগৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ ১০ বছৰৰ টাৰগেট লৈছো।

আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সিদিনা এটা কথা কৈ গৈছে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১০ বছৰৰ টাৰগেট লৈছে। অলপ নিয়োগ কৰিবৰ কাৰণে পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰৰ কথাৰ ইঙ্গিত দিছে। সেই একেটাই কথা আহিব। নিয়োগ কেতিয়া নাইকীয়া হয়। আকৌ সেই অৰ্থনীতিৰ কথা আহিল। মৌলিক যিটো পদ্ধতি সেইটো যদি নবদলাও কাম নহব।

(ভইচেচঃ মৌলিক পদ্ধতিটো কি?)

আমাক গম পাই ৰিজেক্ট কৰিছে। আপোনালোকক ৰাইজে আশা কৰি গাদী দিছে। সেই কাৰণে কি পৰিবৰ্ত্তন কৰিব খুজিছে জানিব বিচাৰিছো আলোচনা কৰিব খোজা নাই। তেখেতে কোনো ইঙ্গিত দিয়া নাই।

শ্ৰীঅতুল গোস্বামী ঃ যোৱা ৩০ বছৰে কেপিটেলিষ্ট ইকনমিক কৰিলে হয়নেকি ?

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ নিয়োগ আঁচনি কেনে ধৰণে লব খুজিছে সেইটো বাজেটৰ সাধাৰণ আলোচনাত আইটেম ওৱাইজ আলোচনা কৰিব পাৰিম।

(ভইচ ঃ আপুনি বাজেটখন পঢ়া নাই)

বাজেট খন পঢ়িছো, বুজা নাই।

শ্ৰীচামচুল হুদা ঃ আগৰ কংগ্ৰেছী সদস্য জনে কিবা নতুন আঁচনি আনিছে নে ৩১ বছৰীয়া পুৰণি আঁচনিৰ কথা কব খুজিছে ?

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ আমাৰ পলিচি ভুল পালে, ৰাইজে সিফালৰ পৰা ইফাললৈ আতৰাই দিলে। তেখেত সকলেও যদি একেটাই ভুল কৰে তেন্তে খুব সোন-কালে ইফালে আহিব লাগিব। অনুসূচীত জাতি, জনজাতিৰ কথাটো বাতৰি কাকতত পঢ়ি পাইছো ভাৰতবৰ্ষত বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। বিশেষকৈ বিহাৰত বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ পৰম্পৰাৰ কাৰণেই হওক বা অন্য ধৰণৰ কথাৰ কাৰণেই লক্ষ এটা সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে। এই সমস্যাই অকল বিহাৰ চৰকাৰক বিপদত পেলাব এই কথাটো নহয়। তাৰ বীজ গোটেই ভাৰতবৰ্ষত বিয়পি পৰিব আৰু আমাৰ ভাৰতীয় জাতীয় যিটো মূল ভেটি সেইটো হয়তো ভাঙি দিব পাৰে। এই কথাটো মই উল্লেখ কৰিছো কাৰণ মই এনে ধৰণৰ সমস্যাৰ লগত ওতপ্ৰোত ভাবে জৰিত। সাংবিধানিক যিখিনি ব্যৱস্থা আৰু কাকা কালেকাৰ কমিচনৰ অনুমোদন বহুত ৰাজ্য চৰকাৰে পৰিপূৰণ কৰা নাই। কিছুমান ৰাজ্য চৰকাৰে কৰিছে। কিছু ৰাজ্য চৰকাৰে বিহাৰ চৰকাৰৰ নিচিনাকৈ অলপ আগবাঢ়িব খুজিছে।

শ্ৰীঅতুল গোস্বামী ঃ ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ আৰু ইন্দিৰা কংগ্ৰেছবাধা দি গণ্ডগোল লগাইছে।

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ কাকা কালেকাৰ কমিচনৰ অনুমোদন কাৰ্য্যকৰী কৰাটো ৰাজ্য চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছিল। অসমৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্য চৰকাৰে কেইটামান বিষয়ত কিছু সাহায্য দিয়াৰ বাহিৰে বাকী যি খিনি ব্যৱস্থা সেই ব্যৱস্থা খিনি এতিয়াও কৰা নাই। আমাৰ টাইবেল সদস্য শ্ৰীবসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই সিদিনা কৈছিল সংবিধানত ট্ৰাইবেল, চিদুল কাষ্ট বা অন্যান্য জাতি বিলাকৰ যি লিষ্ট সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে, অসমৰ ক্ষেত্ৰত বাহিৰৰ পৰা লোক আহি ইয়াত থকাৰ কাৰণে, মাইগ্ৰেচন হোৱাৰ কাৰণে যি ধৰণে প্ৰয়োগ হব লাগে সেই ধৰণে কৰিব পৰা নাই। বাগানৰ মজদুৰ সকলৰ ভিতৰত যি সকলক জনজাতীয় বুলি আখ্যা দিও আৰু অন্য প্ৰদেশত আখ্যা দিয়ে সেই সকলক আমাৰ ইয়াত দিয়া নাই। আমি দাবী কৰি আছো। ৰিকমেণ্টচন কৰিছে, চেণ্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্টে মানি লোৱা নাই।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ পিচপৰা সম্প্ৰদায় বিলাকৰ কথা কৈ আছে, চেণ্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্টে দিয়া নাই। তেখেতে উপাধ্যক্ষ হৈ থাকোতে, অ, বি, চি, সদস্য হৈ থাকোতে সেই খিনি সময়ত কি কৰিছিল ?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলী (মন্ত্ৰী) ঃ মই তেখেতক সুধিব খুজিছো যে অসম চৰকাৰে যি ৰিকমেণ্ড কৰিছে সেইটো তেখেতে সদনত দাখিল কৰিব দিব পাৰিবনে ? আগৰ চৰকাৰে যিটো দিছে সেইটো দিব পাৰিবনে ?

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ ৰাজবংশী ঃ অসম চৰকাৰে খুব বিচেণ্টলি যি পৰামৰ্শ দিছে সেইটো আনিব পাৰোনেকি চাম। চৰকাৰক দি দিম। নিদিলেও অসম চৰকাৰৰ লগত যুজ কৰি আছো। চিদুল কাষ্ট, ট্ৰাইবেল আৰু পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ খিনিয়ে দাবী কৰি আছে।মই দৃষ্টিগোচৰ কৰি বিচাৰিছো যাতে সহানুভূতিৰে বিবেচনা কৰে। যিখিনি কৰিব পৰা নাই। আমাৰ অ, বি, টি সন্থাৰ ফালৰ পৰা মেমৰেণ্ডাম দিছো আৰু সেই ফালৰ পৰা আশা ৰাখিছো চৰকাৰৰ সুদৃষ্টি পাম। কাকাকালেকাৰ কমিচনৰ কথা খিনি চাই কি কি দিব পাৰে চাব। তাৰ পিচত বাজেট বক্তৃতাৰ ৪ পৃষ্ঠাৰ ১৭নংত আছে গ্ৰাম্য উন্নয়ণৰ আঁচনিত শিল্প আৰু বাণিজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠান সমূহক জড়িত কৰাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে তেনে প্ৰতিষ্ঠান সমূহে গ্ৰাম্য সমাজৰ সামাজিক অৰ্থনৈতিক উন্নয়ণৰ হকে লোৱা প্ৰকল্প সমূহত কৰা ব্যয়ৰ ক্ষেত্ৰত কৰ আৰোপন কৰিব লগীয়া লাভ আয়

কৰৰ পৰা ৰেহাই দিবলৈ আয়কৰ আইনত যথোপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। অসমত ব্যৱসায়ী গোষ্ঠীলৈ এই সম্পৰ্কত সহযোগিতাৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰে কৰা গোহৰি-ৰ প্ৰতি পোৱা সহাৰি উৎসাহজনক। কেন্দ্ৰীয় আয়কৰৰ পৰিমান হয় শতকৰা দুই পইচা। যদি এইটো হয় টেক্সটো আহিব কাৰ পৰা ? খেতিয়কৰ পৰা, মজদুৰৰ পৰা, মধ্যবিত্ত সকলৰ পৰা অন্যান্য মানুহৰ পৰা ? এইটো ৰেহাই দিছে আৰু তেওঁলোকৰ ফ্ৰিট্ৰেডত উৎসাহিত কৰিব খুজিছে। ৰাজহ পাব কৰ পৰা ? ভাৰত দুখীয়া দেশ। যদি মনপলি প্ৰগ্ৰেচিভ টেক্সেচন আদায় কৰিব নোৱাৰো তেন্তে টেক্সপাৰ নোৱাৰো। আগৰ চৰকাৰে বেচি টেক্স লগোৱা নাছিল কিন্তু টেক্স উঠাই দিয়া নাছিল। এতিয়া যদি ৰেহাই দিলে তেন্তে কেনেকৈ অসমৰ অৰ্থনীতি গঢ়ি উঠিব বুজিব পৰা নাই।

তাৰ পিচত আহিছো উদ্যোগ কথালৈ। কেন্দ্ৰীয় জনতা চৰকাৰে ক্ষুদ্ৰ আৰু ক্ষুদ্ৰতম উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। ইয়াৰ কাৰণে ৫০৪ টা সামগ্ৰী সৰকীয়াকৈ ৰখা হৈছে। তেওঁলোকৰ নিয়ন্ত্ৰকৰণ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছে। কিন্তু জাতীয় অৰ্থনীতিৰ এটা নীতি বান্ধি দিব নোৱাৰি। মই আগতেই কৈছো যে মাল্টি নেচন্যাল থিয়ৰিৰ অৰ্থনীতি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। কিন্তু জাতীয় অৰ্থনীতি গঢ়ি তুলিবলৈ হলে অকল কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিলে ভাৰতবৰ্ষ চহকী হব নোৱাৰে। আন্তৰ্জাতিক তুলনাত ভাৰতবৰ্ষ দুৰ্ব্বল হৈ থাকিব। দীৰ্ঘম্যাদী ব্যৱস্থা কেতিয়াও হব নোৱাৰে।

বিজুলি শক্তিৰ ক্ষেত্ৰত কবলৈ হলে বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা যে আমাৰ বিজুলী শক্তি বুলি কলেই, জনতা চৰকাৰক দোষ দিব বিচৰা নাই এইটো মানসিক প্ৰগতিৰ কথাহে কৈছো যে বিজুলিশক্তি মানেই কেৱল লাইটৰ কাৰণেহে বিচাৰে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়াও নিশ্চয় যুগ বদলি হোৱা নাই। কেৱল লাইটৰ বাবেহে বিজুলী শক্তি বিচাৰি নিশ্চয় দৃষ্টি এতিয়াও বহুত আহি আছে। ইয়াৰ কাৰণে আমি এটা বাতাৱণৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। মই এটা উদাহৰণ দিলে নিশ্চয় স্বৰূপটো প্ৰমাণ পাব। এজন অবিবাহিত যুৱকে বাৰ হেজাৰ টকাৰ ঋণ লৈছিল ঘানী কৰিবৰ কাৰণে। মাটি পালে, ঘৰ সজালে আৰু টকা পইচাও যেতিয়া পালে নতুনকৈ এজনী ছোৱালী বিবাহ কৰিলে। কিন্তু শেষত দেখা গল আচল বস্তু সৰিয়হ নাই। তেল আৰু পেৰা নহল। চৰকাৰীয়ে হওক বেচৰকাৰী পৰ্য্যায়তেই হওক উদ্যোগৰ কাৰণে যিমানপ্ৰচেষ্টা কৰিব পাৰিছিল সেইমতে আমি আগবাঢ়িব পৰা নাই। সেই কাৰণে বিজুলিশক্তিৰ কাৰণে যিটো অৱস্থাৰ সৃষ্টি হব লাগিছিল সেইটো হৈ উঠা নাই। মই ভাবো যদি চৰকাৰে ভুল ব্যৱস্থা পৰিহাৰ কৰিবৰ চেষ্টা নকৰে তেতিয়া হলে জনসংযোগৰ মাধ্যমেৰে আগবাঢ়ি অহা নহব। আজি চৰকাৰে আছে কালি যাব পাৰে। কংগ্ৰেছ জনতা বা আন কোনোবা আহিব পাৰে। যদি আমি মানুহৰ মানসিক প্ৰস্তুতি গঢ়ি তুলিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় অৰ্থনীতি আমি গঢ়ি তুলিব নোৱাৰো।

তাৰ পিচত সমবায়ৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে জনসংযোগ ৰক্ষা কৰিবলৈ হলে যি উদ্দেশ্যেৰে এই সমবায় বিলাক প্ৰতিস্থা কৰা হৈছিল সেই দিশত আলোকপাত কৰিব লাগিব। ভাৰততবৰ্ষত সমবায় আন্দোলন বহু দিনৰ পৰা চলি আহিছে যদিও আমি অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ পিচতো ইয়াক আগবঢ়াই নিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ পিচতো বিশেষ এক অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ কাৰণে দোষাৰোপ কৰা হৈছে যে সমবায় বিলাকৰ সভাপতি সম্পাদক বিলাক কংগ্ৰেছৰ মানুহ। কিন্তু এতিয়া সকলো জনতা দলৰ হলেই এই দিশত আগবাঢ়িব পৰা নাযাব। বৰ্ত্তমান যি দুখনমান সমবায় এড্‌হক কৰা হৈছে তাত জনতাৰ সভাপতি আৰু বৰুৱাবামুণগাঁওৰ ক্ষেত্ৰটো জনতা সভাপতি, কোঅপাৰে-টিভতো জনতা সভাপতি কৰা হৈছে। ইয়াৰ কাৰণে আমি যি কাৰণত সমালোচনাৰ

সন্মুখীন হৈছিলো সেই একেটা কথাই জনতা চৰকাৰে কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা কি হব ? ইয়াৰ দ্বাৰা নতুন একো কৰা নহল। কংগ্ৰেছৰ ঠাইত কেৱল জনতা হৈছে। সমবায় আন্দোলন কংগ্ৰেছৰ আন্দোলন বা জনতাৰ আন্দোলন বা কমিউনিষ্ট বন্ধুৰ আন্দোলন নহয় এইটো জাতীয় আন্দোলন। আশা কৰো এই আন্দোলন জনতা চৰকাৰে নন পাৰ্টি লেভেলত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—মাননীয় সদস্যই আৰু কিমান সময় লব ?

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—আমাৰ সময় এএড়্ হব। ইয়াৰ পিচত বিত্তীয় পৰিস্থিতিৰ সম্পৰ্কত কও যে ১৯৭২ চনৰ পৰা এল-অ-চি চিচটেম কৰাৰ পৰা আমাৰ ইয়াত ওয়েজ এণ্ড মিনচ পৰিস্থিতি উন্নত হৈছে। কিন্তু সমস্যা হৈছে কেন্দ্ৰৰ পৰা যিটো ঋণ মঞ্জুৰী হিচাবে আছে তাৰে শতকৰা ত্ৰিশ ভাগ গ্ৰাণ্ট আৰু সত্তৰ ভাগ ঋণ হিচাবে আছে। আমাৰ ফালৰ পৰা তাগিদা দিয়া হৈছে উন্নয়নমূলক কামৰ কাৰণে কিন্তু সেই মতে আগবাঢ়িব পৰা নাই অন্যান্য আনুসংগিক কথাৰ কাৰণে। ইয়াৰ কাৰণে প্লেনৰ টকা প্ৰয়োগ কৰিব পৰা নাই। বিজুলীশক্তিত আটাইতকৈ বেছি টকা আহিছে তাৰ পিছত মথাউৰি আৰু তাৰ পিচত জলসিঞ্চনৰ শিতানত। কিন্তু সেই টকা আমি খৰছ কৰিব লগীয়া হল কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মৰগীয়া বানচ দিয়াৰ কাৰণে। তেওঁবিলাকৰ আন্দোলনৰ কাৰণে দিবলগীয়া হোৱা মৰগীয়া বানচৰ বাবে ছোৱলিশ কোটি টকা তাৰ পৰা দিব লগীয়া হল। ঋণ অনা হৈছিল সুদৰ কাৰণে কিন্তু সেই টকা দৰমহা আৰু মৰগীয়া বানচৰ কাৰণে খৰছ কৰিবলগীয়া হল।

(ভাইচ ঃ জৱহৰনগৰত কৰ টকা খৰছ কৰাইছিল ?)

জৱহৰনগৰত প্যানৰ টকা উন্নয়নৰ কামত খৰছ কৰা হৈছে। এইটো তদন্ত কৰিলেই সকলো কথা ওলাই পৰিব। আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আগতেই সকলো দায়িত্ব লৈছে।

শ্ৰীনৰেণ দও ঃ—মই মাননীয় সদস্য গৰাকীক সুধিব বিছাৰিছো তেখেতৰ এই বকতৃতাৰ ইমপ্লিকেচন আছে ৰাজ্যিক কৰ্ম্মচাৰীৰ মৰগীয়া বানচৰ কাৰণে ঋণৰ টকা খৰছ কৰিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণেই উন্নয়নমূলক কামত খৰছ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত পুজিপতি অৰ্থনীতি আৰু মূল্য বৃদ্ধি আৰু - - - -

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—ভাষণ নহয়।সেই কাৰণে মই কব খোজো যে যিটো বৰ্ত্তমান বিত্তীয় পৰিস্থিতি - - - -

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—আপুনি প্ৰশ্ন সুধিবহে পাৰে ভাষণ নহয়।

Shri GOLOK RAJBANSHI : There are certain procedure in the Rules of procedure and conduct of Business in the House. The hon'ble member is giving a picture to put forward his views.

অসম চৰকাৰে যিটো ৰাজহৰ টকা পায় সেই খিনি টকাৰে আমাৰ দৈনন্দিন খৰছ কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয়। আমাৰ ৰাজ্যৰ ৰাজহপ্ৰাপ্তি খিনিৰে শাসন যন্ত্ৰৰ বিভিন্ন খৰছ, কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰমহা আদি আনুসংগিক কথা বহুতো আছে সেই বিলাকৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয়। সেই কাৰণেই মই উদাহৰণ দিছো কাকো দোষাৰোপ কৰা নাই।

শ্ৰীনৰেণ দত্ত :—ইয়াৰ দ্বাৰা দোষ যে নহয় সেইটো বিশ্বাস আনোৱাৰ চেষ্টা কৰিছে।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী :—মই কৈছো যে দোষাৰোপ কৰা নাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ :—স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিব পাৰে।

Shri NARENDRA NATH DUTTA : Mr. Speaker, Sir, I want to clarify my point.

সমষ্ট দোষ কৰ্ম্মচাৰীসকলৰ ওপৰত দিব বিছাৰিছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা শাসন যন্ত্ৰ ৰক্ষা কৰিবলৈ বিছাৰিছে। কিন্তু মূল্য বৃদ্ধি ৰোধ কৰি পুঁজিপতি শ্ৰেণীক শোষণত কথা দি তাৰ দ্বাৰা — — — — —

শ্ৰীগোলোক ৰাবংশী :—অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো স্পষ্টীকৰণ নহয়, বক্তৃতা দিব বিছাৰিছে। হাউছৰ ৰোলচ্ এণ্ড প্ৰচিডিউটৰ অব হাউছৰ বিধি অনুসৰি মই আপোনাৰ প্ৰটেকচন বিছাৰিছো।

Shri ALTAF HUSSAIN MAZUMDAR : Hon'ble Speaker, are we to hear the Speaker of two members Simultaneously.

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী :—অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণেই মই কৈছো যে অসমত জনতা চৰকাৰেই হওক বা আন কোনো ঘৰৰ চৰকাৰ হওক বা আমাৰ বন্ধুৰ সকলৰ চৰকাৰ হওক অৰ্থনীতিত এই বৈচিত কোনো সুস্থিৰতা আনিব নোৱাৰে।

Shri NARENDRA NATH DUTTA : Place look to west Bengal.

* শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী :—আমাৰ পাৰ্লিয়ামেণ্টৰি ডেমোক্ৰেচিত কিছুমান কথা আছে। মানুহে দান্দা ধৰি কাম কৰিব নোৱাৰে এমপ্লয়মেণ্টৰ কথা কৈছে কিন্তু স্বকীয় ধাৰাৰ সলনি কৰিব নোৱাৰিলে, দৃষ্টি ভংগীৰ পৰিবৰ্ত্তন আনিব নোৱাৰিলে উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি আহিব পৰা নাযায়। ডেকা লৰাক খাল খাণ্ডিবলৈ মাতি নাখাণ্ডিলে জেললৈ ভয় দেখুৱালেই খাল খণ্ডা কাম হৈ নুঠিব। এইটো গণতান্ত্ৰিক দেশৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰিব লাগিব। বিত্তীয় পৰিস্থিতি এটা বছৰতে ভাল কৰিব নোৱাৰে কিন্তু বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা যে আমাক ৰাইজে পাচ বছৰৰ কাৰণে পঠিয়াইছে আৰু এই এই এটা বছৰ গল আগৰ বাজেট বুলি আৰু শেষৰ বছৰ এটা যাব নিৰ্বাচনৰ নামত। গতিকে মাত্ৰ তিনিটা বছৰ মাজত ৰল। তিনিটা বছৰত দুটা বছৰত কৰিব নোৱাৰা কাম সমাধা কৰিব পাৰিম বুলি আশা কৰিব পাৰি জানো। পাৰ্লিয়ামেণ্টৰি ডেমোক্ৰেচিট কোন আহে নাহে কব নোৱাৰি আৰু সেইটো কথাও নহয় কিন্তু এইটো কথা মৌলিক ভাৱে চিন্তা কৰিব লাগিব যে পাৰ্লিয়ামেণ্টৰি ডেমোক্ৰেচিত যি ধৰণে বিত্তীয় পৰিস্থিতি গঢ়ি তুলিব লাগিছিল সেই ধৰণে গঢ়ি তুলিবলৈ সহাৰি দিব পৰা নাই, ৰাজনৈতিক ফালৰ পৰা বেৰিকেট ৰখাৰ আচনি লোৱা হয়। জাতীয় কমিচন থাকোতে (নেশনেল কমিচন) জৱহৰলালে দেশত এটা চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু এই নতুন বিত্তীয় পৰিস্থিতিত জনতা চৰকাৰে কেনেকৈ খাপ খুৱাই লব। এটা বছৰ পাৰ হৈ গল, পিচৰ পিনে এটা বছৰ ৰাখিলে মাজত তিনিটা বছৰত কিমানখিনি কাম কৰিব পাৰিব আৰু ৰাইজক দিয়া নিৰ্বাচনী প্ৰতিশ্ৰুতি কি ধৰণে পালন কৰিব সেইটোহে কথা। সেই কাৰণে মই আশা কৰো যে কংগ্ৰেছে যি কৰিলে নকৰিলে তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি সদনত গালি পাৰি থাকিলেই,

* Speech not corrected

আআৰ আপত্তি নাই কিন্তু গালিৰে দেশ গঢ়িব নোৱাৰে। কি কৰিব খুজিছে সেই দিশত যদি আচনি তৈয়াৰ কৰি সেই ধৰণৰ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে আৰু সেই দিশৰ বাতাবৰণ জনতা চৰকাৰে তৈয়াৰ কৰা দৰকাৰ। কিন্তু বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে দশম মানলৈকে মাছুল মাফ, দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা ৰেহাই বা হস্পিটালৰ দিবলগীয়া চাৰি অনা পইচা দিব নলগা এই কামৰ দ্বাৰা উন্নয়নৰ কোনো কামত নাহে। ইয়াৰ দ্বাৰা অৰ্থনীতিত বিশেষ পৰিবৰ্ত্তন আনিব নোৱাৰে। কিন্তু বাজেটত তেনে কোনো আন সৰ্ব্বস্বৰ আচনিৰ কথা নাই। যি চৰকাৰে নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰে সেই চৰকাৰে ৰাজনৈতিক বা অৰ্থনৈতিক দিশত কি ধৰণৰ ফল দিব পাৰিব? গ্ৰাণ্ট ইন এইডৰ কথাত ডিটেইলছ আলোচনা কৰিম বুলি আশা কৰিলো আৰু তাত পৰিস্কাৰ দিয়াৰ কাৰণে অনুৰোধ ৰাখি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*SHRI SANTI RANJAN DASGUPTA : Mr. Speaker Sir, I would speak extemp ore and would like to referto some statement made by my Hon'ble friend Shri Golok Rajbang hi. First I will draw his attention to the following portion of the budget speach of the Finance Minister which reads "The present budget does not wholly reflect the programmes adopted by the new Government. However, the proposals under the Annual Plan have been drawn up in accordance with the guidelines given by the Planning Commission on the basis of the policies laid down by the Janata Party Government in the Centre." Hon'ble Member, Shri Rajbongshi, has madem reflection on the total budget and he has conveniently keeping silent about the Annual Plan and about the Planning Commission. Let me draw his attention.

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ— মই অসমীয়া খনৰ পৰা কৈছিলো, তেখেতে ইংৰাজীত থকা খনৰ পৰা কৈছে ; কোনখন শুদ্ধ কব নোৱাৰো। ইংৰাজীৰ পৰা অসমীয়া কৰা হৈছেনে অসমীয়াৰ পৰা ইংৰাজীত কৰা হৈছে কেনেকৈ জানিম।

শ্ৰীকেশৱ গগৈ (মন্ত্ৰী) ঃ—কথা বিলাক ইংৰাজীত আছে।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—বাজেট অসমীয়াতো আছে ইংৰাজীটো আছে।

*Shri SHANTI RANJAN DASGUPTA.—Sir, I shall satisfy the hon-'ble member and I shall draw the attention of the hon'ble members of this House to the last para, i. e., the conclusion of the Budget Speech, which is—"The hon'ble members will agree with me that the financial position of the State Government at present is not encouraging. There is need for utmost economy and concentrated efforts for an improvement of the general economy of the State." Then he has sought the co-operation of the hon'ble members of the House. The hon'ble member, Shri Rajbongshi has said that he could not find out any authentic plan or anything about the policy of the Government of Assam in the Budget. Here I would like to draw the attention of the hon'ble members to the Annual Plan sector allocation of 1977-78 which was done when the hon'ble member, Shri Rajbongshi was the Deputy Speaker and when Shri Sarat Chandra Sinha was the Chief Minister of Assam. Sir, where is the difference ?

*Speech not carrected

If the hon'ble member had gone a litt'e into the budget speech itself, then he could have found that out. The difference is that during 1977-78, the Annual Plan allocation was to the tune of Rs.121 crores and during the current year, the Plan allocation is Rs.166 crores, i e. there is a difference of Rs.45 crores. Where is the difference, then with the Congress Government and the Janata Government? T difference is here. The hon'ble member may go through the Budget speech in annual plan sector allocation. While distributing money in the Agriculture sector, according to the increase of Rs.45 crores, the amount should have gone by something nearly Rs.885 crores; but this years budget has allocated Rs.1 crore on the Agriculture sector On the Minor Irrigation, according to Congress Government Plan, it was Rs.7 crores, and this year this has gone up to Rs.11·87 crores, that means, nearly Rs.5 crores more. These are developing schemes because the Janata Government has given more emphasis on the agriculture sector. I am coming item wise. In the case of Forests, the Janata Government felt that the position of the Forests should be improved, and therefore, they have made more allocation for the improvement of Forests. The hon'ble member has said a lot about Co-operation. About the allocation in the Co-operative sector also we find that the allocation in the Annual Plan is much more compared to the Congress Government. About the Agriculture, Irrigation, Minor Irrigation or Irrigation sector, the allocation of the Congress Government was Rs.7 80 crores whereas now it has gone up to Rs.11 crores. But actually accordingly to the increase in the budget plan, it does not warrent that much and which should have been nearly Rs.9 crores. From all these, one can easily see the extent on which item or sector the Janata Government has given emphasis and on which way the Janata Government wants to take the State. If any one does not want to under stand, none can make him understand anything. There is a variation about the policy of the Government of India, that is, between Janata Government and the Congress Government. About the large and medium industries, in the case of allocation of moeey from the Annual Plan during the Congress regime it had been Rs.2 crores which has been cut down to Rs.1.35 crores. There, the Janata Government has differes with the Congress Government that there should be no encouragement for large and heavy industries and in place of that, the Janata Government has given more emphasis on the village and small small scale, industries which has gone up from Rs.2 87 crores to Rs. 4.88 crores to solve the unemployment problem in the country. The Janata Government want more for rural development and therefore the Janata Government has llocated money for the purpose. The need of the State Government is for rural roads. What was the allocation in the rural road sector by the Congress Government? Last year, it was Rs7 crores and in this year it is Rs.12 crores. In the Health sector also, the allocation of fund is much more in comparison with the amount during Congress regime. The difference between the Plans the Janata Government and the Congress Government is very clear in the picture given in the budget speech itself and from the Memorandum already circulated to the hon. members. Of cours, I agree that there was not much time to sudy all the sectors. Now I shall refer to the development of the elementary education inside the State. What the Congress Government under the leadership of Shri Sarat Ch. Sinha did?

Shri Prasad Chandra Doli: As a clarification, I want to know what is the difference, between Family welfare and the Social Welfare ?

***Shri Shanti Ranjan Das Gupta** : The Janata Government has not given emphasis to these things ; they have given importance only on these things. About the Elementary Education, I put a question in this august House sometime back and that was replied by the former Chief Minister, Shri Sarat Ch. Sinha. Most of the members of every constituency, they are put to troubles. Thousands of village boys used to come to the hon.members for the village Mastary Chakri'. What the Congress Government did? I put a question to the then Chief Minister whether it was a fact that approximately 6,400 LP School teachers had been found surplus in the State. There was a Monitoring Cell and through it the then Chief Minister made a survey about the surplus LP School teachers; my question to him was point black and very specifie in that whether 6400 was fund to be surplus because the Planning Commission wanted that information to be submitted to the Centre for assessing the need of the primary schools; and that Government replied that question and said 'in a study made by the Planning & Development Commissioner and Secretary, Education, large number of them have found to be excess.' Straightway, perhaps, the then Chief Minister did not say that actually there was 6400 surplus teachers in the LP schools, and that was informed to the Centre Had he said 'yes', more money would have come from the Centre. The entier Assam will suffer for this policy of that Congress Government and for this, for some years, the Planning Commission will not agree to give more money for the LP School teachers of the villages of Assam, as a result of which the villages of Assam will suffe'r for some more years. About Cooperation, one question was put by the then Congress MLA, Shri Lakshi Kanta Saikia. The question was

এই সমিতি সমূহৰ হিচাব পৰিক্ষা সম্পূৰ্ণ হৈছেনে আৰু যদি হৈছে, আৰ্থিক অৱস্হা কেনেকুৱা পোৱা গৈছে? the reply was ইং ৩১-১২-৭৬ তাৰিখলৈকে ৫১১ খন সমিতিৰ ১৯৭৩-৭৪ চনৰ ৪৫৪ খনৰ ১৯৭৪-৭৫ চনৰ আৰু ৩৪২ খনৰ ১৯৭৫-৭৬ চনৰ বছৰেকীয়া হিচাব পৰিক্ষা সম্পূৰ্ণ হৈছে।

So, actually what was the profit earned by these 51 Samities. That was not indicated in the reply though the honourable members have said so much of the cooperatives and in the cooperatives alone the States economy has very badly suffered and the Government of Assam already incurred a loss of more than 50 crores in the cooperative sector. Present Minister, Cooperatives recently visited Cooperative Jute Mil at Silghat and it was found that it has suffered a loss of about 1·50 lakhs.

Now I come to the Budget provisions of the Government under Shri Sarat Chandra Sinha. Sir, there are different types of Head of Accounts. One is Revenue, one is Capital Account Public Account and another is Contingency Fund. Let me first tell you about the Contingency Fund. It is not the desire of the Constitution to keep much more money in the Contingency Fund. If we go through the previous years budget of this State we shall find that originally the sum kept was only Rs. 65,00,000 because Contingency Fund was created with the intention that whenever any natural calamity, like flood, drought arises and when the House will not be in Session money can be had from that fund. That is the purpose of the Contingency Fund

Now, during the regime of Sinha Ministry this fund was raised to Rupees Ten crores thus enalibng all the Departments to spend money as they like. Now, during the last November Session when the augmentation of the corpus was raised to 10 crores I made serious objection on the floor of this august House and said that the Contingency fund should not be made so higher. It must be restricted to about two crores and not more. Therefore, I draw the attention of the Finance Minister to this Contingency Fund who should be more cautious in dealing with the money of the Contingency fund. Now, Sir, I come to other points and on which also I would like to draw the attention of the honourable members because these are very serious matters. Assembly is convened, Budget is prepared Supplementary Grants are prepared and placed before the House for vote by the honourable members, and for this purpose how much amount is spent? How much amount has been spent this time for convening the session of the House so also for the printing of various papers and books? Therefore, Sir, we should be particular about the expenditure and every care should be taken to see that the money is spent for the purpose for which it has been sanctioned.

Now, Sir, I draw your attention to the Appropriation Account. Honourable members will be in a position to know the actual position of the current year's budget in the year 1980-81 when the audited report from the Accountant General will be placed before the House. In the year 1971-72 when Shri Mahendra Mohan Choudhuryji was the Chief Minister, in the Appropriation Account the Assembly voted rupees three hundred twenty three crores for the purpose of expenditure on different developmental projects and in that year we find that out of three hundred twenty three crores only rupees fifty thousand could not be spent. That is the year before Shri Sarat Sinha took over the administration of the State as Chief Minister. Lastyear I said, Sir, Budget is a mirror of the financial position of the State. Unless one gets deeply penetrated the budget will not appear so easily to the honourable members. In 1971-72 we found that every department was conscious about the amount that was voted for each department. At that time there was budget session and Supplementary demands came before the House and the amount voted by the Assembly was spent. Atleast we were very much contended that every department was cautious and careful about their activities. Sir, you will be astonished to find that from the year 1973 this Assembly voted an expenditure of rupees three hundred eighty crores and Government could spend rupees two hundred seventy crores. This year was the first year of achievement of Shri Sarat Sinha Ministry. This House voted Rs. 280 crores but the Government could spent only rupees 256 crores. They could not spend rupees 24 crores. Now the appropriation account for the year 1975-76 it will be placed in the House if there is any autumn session. In 1975-76 we find that 290 crores was voted and rupees 240 crores was spent. Rupees fifty crores could not be spent. I want to ask a question, who suffer for their inability to spent the budgetary amount? The state of Assam suffers, the Health Department suffers Agriculture Department suffers, Roads and Buildings suffers and all the development projects suffer. This is how careless was the last Government. Another thing I would point out, Sir, the Public Account do not fall within the purview of the Consolidated Fuud of the State. It has a limited purpose.

So, the Public Accounts have nothing to do with the Consolidated Fund of the State. On the receipt side there is about Rs. 100 crores and on the expenditure side nearly Rs. 100 crores. So the different is nothing. Sir, in the year of 1976-77 in the budget figure for the Public Accounts was Rs.1.40,94,00,000 on the receipt side but after six month the department revised the budget. In the revised Budget, the amount was Rs. 1,91,13,00,000. When in the year of 1975-76 the Appropriation Account was passed and the budget speech made by the then Chief Minister of Assam Shri Sarat Chandra Sinha, under the head of Public Accounts it was Rs. 174 crores. The actual figure received during the year 1975-76 on Public Accounts was Rs. 9,74,8600,000. And on the expenditure side of the Public Accouts in the year of 1975-76 the budget provision was Rs. 1,38,40,00,000 and subsequently this was revised and the amount came to Rs. 1,87,94,00,000. But Sir, the actual amount shown in the same year was Rs. 1,01,6,22,00,000. Sir, I have gone through the papers prepared by the Officers of Finance Department. Some are already transferred. Sir, I want to place before the House how the Reciept side juned from 191,13 crores to Rs. 974,86 crores and how the expenditure side inflated from 187,94 crores to 1016,22 crores and how 41,36,00,000 crores was spent in excess there is no clear cut explanation. How in the Public Account sum of Rs 41,36,00,000 was shown as excess expenditure. I request the Honourable Finance Minister to look into the Public account position in the year of 1975-76 The Finance Minister should see how there can be Rs. 41,36,00,000 which has been spent in excess. In the Finance Account presented in the last September also the then Chief Minister showed the amount without examining it and without being verified it by the Accountant General Assam. On the Finance Accounts also we will find that there was nothing like Rs. 974 crores on the receipt side and Rs.1,600 crores on the expenditure side. So a sum of Rs. 500 crores was shown as deficit from the Reserve Bank of India. So, my request to the honourable Minister of Finance is to examine how the amount varied 9/10 times without any proper explanation.

One thing I want to clarify before the House sir, that the previous Government did not care anybody and with intention to dishonour the Hous se they spent money what the Assembly has voted. Almost all the departments are careless in exculing the budgetory Provision. The present Finance Minister should see it properly and systematically in a calculated way so that our budgetory provisons donot go from bad to worse. In the Ministry of Shri Sarat Ch. Sinha there were only speech and speech high volume of talking. The departmental Officers also executed the matters according to the wish of their Ministers. At that time they did not think that have got no right to spend a single paisa without the aproval of the House. They did not care to see wether the budget provision was utilised in a proper way.

In this way sir, the economic condition of the State was deteriorating by throwing dust in the eyes of the people by the then Finance Minister willfully. There was alround failure in the departments. The then Finance Minister Shri Sarat Ch. Sinha took over 130 Heads of Accounts as against 105. The Head of Accounts has been increased. But there is no proper supervision. The Finance Department have no link with the other departments. At that time the Chief Minister himself was the Minister of Finance. He had no time to go through all these financial matters.

About the achievements sir, an annual plan is circulated to us. If we study this of course there is not much time to explain.

Assam has 25000 villages. But what we find, in the year 1976-77 that only 2100 villages were taken for electrification and during that year only 690 villages have got that benifit. For the current year also there is a proposal here in the budget speech to take up one thousand villages under the Rural Electrification Programme. So 3800 villages have enjoyed this power facility within the span of 31 years. So, if this is the way of our progress, people of this State will have to wait another 25 years to complete another 21000 villages with power facilities. Punjab has already electrified their villages, Hariyana and U. P. is also very fast on it. But in our State about Rs. 100 crores is shown as loss in the State Electricity Board. There must be a thorough probe into it. Otherwise how we can go ahead ? How can we expect more progress so far the Power is concerned?

Another point sir, we have failed in electrifying villages to give benefit to the poor farmers but our previous government have sent back about 19 crores of rupees as surrender. The amount could not be spent only because there are no roads in our villages. Each and every M. L. A. in this house always insisted for roads, drinking water and a Primary School, and a Health Centre. They do not want very big things.

Therefore, sir, I want to request the present government particularly to the Minister of Finance through you sir, that there should be strict control over all the departments so that there cannot be any financial lapses in future. With these few wards sir, I resume my seat.

শ্রীবীরেশ মিশ্র :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেটর উপর বক্তব্য রাখতে গিয়ে আজ আমাদের সমস্যা দেখা দিয়েছে যে এই বাজেট কার সন্তান এবং এই নিয়ে আপনি দেখেছেন, এই সদনে দুই তরফ বেশ কথা কাটাকাটিও হয়েছে। কিন্তু আমি দেখতে পাচ্ছি এটা হলো একটা অবৈধ সন্তান। 'আউট গয়িং' সিংহ মন্ত্রীসভার সম্পূর্ণ ছবি এই বাজেটের ভিতর দেখা যাচ্ছে। তার সঙ্গে, কেবল, জনতা সরকার কেন্দ্রর নীতি অনুয়ায়ী পরিকল্পনার কিছু রং চড়িয়েছেন এবং আমি অত্যন্ত দুঃখের সঙ্গে বলতে বাধ্য হচ্ছি যে জনতা সরকার নিজে এই 'অবৈধ সন্তানের' পিতৃত্ব গ্রহণ করেছেন। ফলে, আমরা আজ অত্যন্ত বিপদগ্রস্থ হয়ে পড়েছি। রাজনৈতিক কারণে বলতে পাচ্ছিনা এ বাজেট ছুড়ে ফেলে দেওয়া হোক, যদিও এই বাজেট গ্রহণযোগ্য নয়। কারণ সমগ্র আমাদের জনসাধারণের যে সব সমস্যা রয়েছে, এই বাজেট এসবের সমাধানের ধারে কাছেও যেতে পারেনি।

প্রথমতঃ দেখা যাচ্ছেযে এই বাজেট 'ডেফিসিট' বাজেট। 'ডেফিসিটের' পরিমান দেখানো হয়েছে ১০ কোটি ৬০ লক্ষ টাকা। কিন্তু আসলে তা নয়, সরকারী বাজেট বক্তৃতার শেষের দিকে উল্লেখিত সম্ভাব্য ডেফিসিট এতে ধরা হয়নি। ধরা হলে মহোদয়, আপনি দেখতেন, প্রায় ২০ কোটী টাকার মত ডেফিসিট হবে। তা এই বাজেট বক্তৃতার অভ্যন্তরেই রয়েছে। কারণ, কতকগুলি ডেফিসিট আগন্তুক এবং অবশ্যাম্ভাবী যা লুকিয়ে রাখার চেষ্টা করা হয়েছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আসামের মতো একটি রাজ্যে এই ডিফিসট হয়ত এতটুকু এফেক্ট করতো না। কিন্তু কেন্দ্রীয় সরকারের বাজেট যদিও দেখানো হয়েছে যে ১০৫০ কোটী টাকার ডেফিসিট কিন্তু আসলে পরিমাণ ১,৫০০ কোটী টাকা গিয়ে উঠবে। সমস্ত রাজ্যগুলিতে এবং কেন্দ্রে এবার ডেফিসিট বাজেট করা হয়েছে। সুতরাং এই ডেফিসিট বাজেটের কি ফল হতে পারে ? একমাত্র ফল, ডেফিসিট ফিনান্সিং অর্থত নোট স্হাপনো। সুতরাং বিগত বৎসর ৯৫০ কোটী টাকার নোট ছাপানোর পরে যদি আবার ১,৫০০ কোটী টাকার নোট ছাপিয়ে এই ডেফিসিট মিট করা হয় তাহলে সমস্ত ভারতবর্ষর

অর্থনৈতিক ক্ষেত্রে এক বিরাট হাহাকারের সৃষ্টি হবে। দেশের সর্বস্তরের শ্রমিক, ওয়েজ আর্নার, ছোট ব্যবসায়ী, কৃষক প্রভৃতি সকলকে হাড়ে হাড়ে ভুগতে হবে, বেকারের সংখ্যা বৃদ্ধি পাবে ভারতের সর্বত্র। তাই, আমাদের অর্থনীতি যেহেতু দুর্বল, গ্রাম্য অঞ্চলের মানুষ যেহেতু দরিদ্র, এদিকে আমাদের নজর দিতে হবে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ডেফিসিট ফিনান্সিং এর এই যে চেহারা, এই যে অবস্থা এর আঘাত থেকে আমাদের আসাম রাজ্যকে মুক্ত রাখা সম্ভব নয়, তাই আমাদের ভবিষ্যত অন্ধকার। তাই আমি জনতা সরকারকে এদিকে সতর্ক করে দিচ্ছি। জনতা সরকার ১০ বিঘা পর্যন্ত জমির মাশুল রেহাই দিয়েছেন। এর ফলে রাজ্যে কয়েক লক্ষ কৃষক পরিবার পিছু ১৫ টাকার মত বৎসরে সাহায্য পাবে। কিন্তু তার তুলনায় দ্রব্যমূল্য যে বাড়বে সেটা যদি হিসাব করি তাহলে প্রতিটি পরিবারের ১৫০ টাকা থেকে ২০০ টাকা পর্যন্ত বৎসরে যে পকেট কাটা যাবে এ বিষয়ে কোন সন্দেহ নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেট বক্তৃতার এক যায়গায় বলা হয়েছে যে মোটামোটী-ভাবে জিনিষ পত্রের দাম ঠিক রয়েছে। আমি এই কথার পরেপ্রেক্ষিতে এই সদনে কিছু তথ্য উপস্থিত করতে চাই। আমি দেখেছি গত ১ বৎসর যাবত অর্থাৎ জনতা সরকারের কার্য্যকালে যে ভাবে জিনিষপত্রের দাম (গত লোক সভার অধিবেশনে প্রকাশিত তথ্য থেকে বলছি) তা সাধারন ভাবে হোলসেল প্রাইস ইণ্ডেক্স অনুযায়ী শতকরা ৬·৬ শতাংশ। ১৯৭৫-৭৬ ইংরাজীতে মূল্যমান যে অবস্থায় ছিল তার থেকে বর্তমানে এই পর্য্যায়ে পোছেছে। জনতা সরকারের প্রথম নয়মাস কার্য্যকালের মধ্যে খাদ্যবস্তুর হোল-সেল প্রাইস বেড়েছে শতকরা ১৩ শতাংশ। ডাল বেড়েছে শতকরা ৫০ শতাংশ, শাকসব্জী শতকরা ২১·১ শতাংশ, মশলাপাতি শতকরা ২২·৬ শতাংশ, যদিও এই পরিসংখ্যা মূল্যমানের সত্যিকার রূপ প্রকাশ করে না। ১৯৭৭ ইংরাজীর মার্চ মাস থেকে ১৯৭৮ ইংরাজীর মার্চ মাস, এই এক বৎসরের জিনিষ পত্রের মূল্যের ফারাক আমি তুলে ধরছি। এই তথ্য আমি মেইনষ্ট্রীমের এডিটর শ্রীনিখিল চক্রবর্তীর লেখা থেকে উপস্থিত করছি। গম ১৯৭৭ ইংরাজীর মার্চ মাসে কুইণ্টল প্রতি ছিল ১৩৮ টাকা, ১৯৭৮ ইংরাজীর মার্চ মাসে হয়েসে ১৭৮ টাকা। গ্রাম ছিল কুইণ্টেল প্রতি ১৩৩ টাকা, ১৯৭৮ ইং' তে হয়েছে ২৩০ টাকা, কাবুলিমটর ১৯৭৭ ইং 'তে কুইণ্টল প্রতি ছিল ২৩০ টাকা, ১৯৭৮ ইং 'তে হয়েছে ৬২৫ টাকা, মুগডাল ছিল, ২৩২ টাকা, ৭৮ ইংরাজীর মার্চ্চে হয়েছে ২৮৫ টাকা, মুসুরী ডাল ১৯৭৭ ইংরাজীতে ছিল ১৮০ টাকা, ১৯৭৮ ইংরাজীতে হলো ২৬০ টাকা। এসব প্রতি কুইণ্টলের দাম। গুড়, যা আমাদের রাজ্যের দরিদ্র কৃষক-গণ উৎপাদন করে, ১৯৭৭ ইংরাজীতে এর মূল্য ছিল ১৫৫ টাকা, ১৯৭৮ ইংরাজীতে দাম নেমে হয়েসে ৯০ টাকা। এই একটি মাত্র জিনিষ যা আমাদের দরিদ্র জনসাধারন ব্যবহার করে তার দাম কমেছে। চিনি, '৭৭ ইংরাজীর মার্চ্চ মাসে ছিল কুইণ্টেল প্রতি ৪২৭ টাকা, ১৯৭৮ ইংরাজীর মার্চ্চে হলো ৩৮০ টাকা। সরিষার তৈল '৭৭ ইং 'তে ছিল ১৪৭ টাকা '৭৮ এ হলো ১৫০ টাকা। যদিও, এই দুর্ভাগ্য আমাদের বাজার দরের জিনিষপত্রের এই দামের কোন সঙ্গতি নাই। কারন, এই গৌহাটীর আশে পাশে খবর করলে দেখা যাব ৩·৪০ পয়সার কমে মুসুরী ডাল পাওয়া যাবে না। তাই, আমি বলতে চাই, আমাদের জনতা সরকার যে তিনটি বিহুয়ান আসাম বাসীকে দিবেন বলেছিলেন, এই তিনটির মধ্যে একটা বিহুয়ান হলো তিন টাকা দরের মুসুরী ডাল জনতা সরকার আসামের জনসাধারনকে বিহুর পূর্বে ৩·০০ তিন টাকা কেঃ জিঃ দরে মুসুরী ডাল দেওয়ার ব্যবস্থা করতে পারবেন?

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আর সংখ্যাতত্ত্ব দিয়ে বিধান সভার সময় নষ্ট করছি না। এখন বাজেটের অন্য অংশে আসছি। জনতা মন্ত্রীসভার কাছে এই প্রশ্নটা আমি সোজাসুজি রাখছি যে এই বাজেট টা কার? আমি স্পষ্ট এখানে সিংহের থাবার ছবি দেখছি। জনতা সরকার এই বাজেট কে নিজেদের বাজেট বলে গ্রহন করেছেন। তারা যতই লকাবার চেষ্টা করুন না কেন, গ্রামাঞ্চলের গরীব জনসাধারনের অবস্থার সামান্য মাত্র উন্নতির ব্যবস্থা এই মধ্যে নাই, এবং এ দের অবস্থার উন্নতি করবার ব্যবস্থা যদি

এতে না থাকে তাহলে এই বাজেট ব্যর্থ হতে বাধ্য। আসামের গ্রামাঞ্চলের অবস্থা কি? বিগত ৩০ বৎসরের কংগ্রেছী শাসনে আসামের গ্রামগুলি আজ প্রায় ধ্বংসস্তুপে পরিনত হতে চলেছে। আসামে ক্ষেত-মজুর সংখ্যায় বেড়েছে। তাদের সংখ্যা এখন ১১ ভাগ। গ্রামে যারা দিন মজুরী করে খায় যারা মাটি কাটে যারা ঘরের কাজ করে এই ধরণের শ্রমিকের সংখ্যা ধরলে গ্রাম্য মজুরের সংখ্যা শতকরা ৩০ ভাগেএসে দাড়িয়েসে। জমিহীন বৃদ্ধি পেয়েছে এখন তাদের সংখ্যা শতকরা ৩৮ ভাগ। ফলে গ্রামাঞ্চলে একদিকে বেকারের ও অৰ্দ্ধবেকারে দল বৃদ্ধি পেয়ে হয়েছে শতকরা ৭০ শতাংশ। আর অন্য দিকে শতকরা ৫ জন মানুষের হাতে শতকরা ৩৮ ভাগ জমি তুলে দিয়েছে কংগ্রেস সবকার। এতদিন বনাঞ্চলে নুতন বাপরা কংগ্রেস যে শাসন চালিয়েছিল সে শাসনে কৃষকদের জন্য কোন বিধান ছিল না, ছিলনা কোন আইন-কানুন। সমস্ত ফরেষ্ট ভিলেজ গুলির প্রজাদেরে ফরেষ্ট ডিপার্টমেণ্টের আমলারা দাস হিসাবে ব্যবহার করেছে। এখনও তা চলছে। মহোদয়, আসামে বিরাট বনাঞ্চলে যে প্রজা সমষ্টি আছে, সংবিধানের বিধানকে পদদলিত করে ফরেষ্ট ডিপার্টমেণ্টের (আমলারা তাদের উপর) বেগার প্রথা চালাচ্ছে। এইসব ফরেষ্ট ভিলেজের প্রজাদেরে সেখানকার ফরেষ্ট অফিসারগণ নানা ভবে হয়রানি ও শোষণ করছে। এই দাস প্রথার মাধ্যামে ও জঘন্য শোষণ চালিয়ে যা আদায় হয় ফরেষ্ট মিনিষ্টার থেকে আরম্ভ করে ফরেষ্টের বিট্ অফিসার পর্য্যন্ত সকলেই তার অংশীদার। ফরেষ্ট আমলাদের কারো বনের দিকে নজর নাই। সবাই ঘুরছে জমীর পেছনে। মহোদয়, বনের জন্য কেবল বরাদ্ধ বাড়ালেই বনের উন্নতি হবেনা এইসব লোকেদের যদি ফরেষ্ট বিভাগেব চক্রান্ত থেকে মুক্ত করতে না পারা যায় তাহলে আসামের বনাঞ্চলের বিরাট সংখ্যক কৃষক ধ্বংস হয়ে যাবে। কিন্তু এই বাজেটে তাদের রক্ষার জন্য বিরাদ্ধ নাই।

গ্রাম্য, ববগান ও বনাঞ্চলের গরীব কৃষকদেরে রক্ষা করার জন্য জনতা সরকারের কাছ থেকে আমরা একটি নিৰ্দ্দিষ্ট জবাব চাইছি। একথা আজ স্বীকার করেনে যে দেশকে বাচাতে হলে “এগ্রেরিয়ান রিফর্ম” দরকার। কারণ, কৃষকদের রিলিফ্ দিতে না পারলে, জমি দিতে না পারলে, দেশের ভবিষ্যত্ অন্ধকার। কিন্তু তার পথ কি? আমি আশা করেছিলাম যে জনতা সরকার পুরোনো ট্রেডিশন বন্ধ করবেন এবং বলবেন” আমরা জমি থেকে কৃষক উচ্ছেত্ বন্ধ করলাম।” “কৃষককে পাট্টা দেবো”, জমিহীন কৃষককে জমি দেবো। কিন্তু এ বিষয়ে এখনো তারা নীরব। মহোদয়, আমরা দেখেছি আসামে কৃষকের দুৰ্দ্দশার তিনটা কারণ আছে। এর প্রথম কারন হলো, — উচ্ছেদ্। সাকারী উচ্ছেদ এবং জমীদারী উচ্ছেদ। কৃষকের উপর নির্বিচারে এই উচ্ছেদ এরা চালিয়েছেন। তারপর হলো প্রাইস মেকানাহজেশন।’ এর ফলে, কৃষক তার নিজের জিনিষ কম দামে বিক্রী করে এবং বেশী দামে অন্য জিনিষ কিনে। এর ফলে এরা নিঃস্ব হয়ে গেছে। মহাজনদের কাছে এরা জমি তুলে দিতে বাধ্য হয়েছে। তৃতীয় কারণ হলো ট্যাকেক্সশন। আমি গত ৩ বছর থেকে যে হিসেব দেখেছি তাতে বছর গড়ে ১ হাজার কোটী টাকা টেক্স বসানো হয়েছিল, রাজ্য এবং কেন্দ্র মিলে। তার শতকরা ৭১ ভাগ কৃষকদের কাকছ থেকে আদয় করেছে। জরুরী অবস্হার কলংকময় অধ্যায়ে কংগ্রেস সরকার মিলিটারীর বন্দুক দেখিয়ে গ্রাম পঞ্চায়কের টেক্স নামে হাউস টেক্স, দোকান টেক্স, বারবার টেক্স, ছাইকেল টেক্স প্রভৃতি শত রকমের টেক্স বসিয়ে ওদের রক্ত নিংড়ে তাদের একেবোরে নিঃস্ব করে দিয়েছে। তাই আমি বলতে চাই — আপনারা কৃষককে নিশ্চয়তা দিন। গ্রামে রেভিনিউ বিভাগে যারা শকুনি রয়েছে তাদের শিকার থেকে কৃষককে কে বাঁচাবে? এদের হাত থেকে কৃষককে রক্ষা করার জন্যে জনতা সরকার কি ব্যবস্হা নেবেন তার পরিস্কার জবাব আমি আজ জানতে চাই। কৃষকের সহযোগিতা ছাড়া আসামের উন্নতি সম্ভব নয়। কিন্তু এটা তো কঠিন কাজ নয়। মাত্র দুই মাস পূর্বে গঠিত ত্রিপুরা সরকার উচ্ছেদ বন্ধ করেছে এবং ৫০ হাজার কৃষককে স্হায়ী পাট্টা দিয়েছে। আজ সেখানে জরীপ চলছে। ত্রিপুরা সরকার যদি পারে আমরা কেন পারব না? সমস্ত রকম উচ্ছেদ বন্ধ করে এই লক্ষ লক্ষ কৃষক যারা এখানো শূন্যে ঝুলে আছে তাদেরে পাটোয়ারী কানুন-

গোর শিকার থেকে মুক্ত করে স্থায়ীপট্টা দিতে হবে। জমিহীন ও গরীব কৃষকদেরে, গ্রামে, বনাঞ্চলে ও চা বাগানের বাড়তি জমিতে হবে। ভিলেজ ডিক্লেয়ার করতে হবে — আসামের জনতা সরকারকে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বহু পূর্বে কংগ্রেস সরকারের আমলে ধেবর কমিশনের রিপোর্টেও একথা স্পষ্ট ভাবে স্বীকার করা হয়েছে যে ফরেষ্ট ভিলেজ গুলিকে রেভিনিউ ভিলেজ করতে হবে, কিন্তু কে তোয়াক্কা করে এই রিপোর্টের ? এই জঘন্য, বর্বর কংগ্রেস সরকার নিজেদের শ্রেণী স্বার্থে বনাঞ্চলে মধ্যযুগীয় সামন্ত-শোষণ কংগ্রেস মন্ত্রী থেকে আরম্ভ করে বন বিভাগের নিম্নতম কর্মচারী পর্যন্ত এই জঘন্য শোষনের অংশীদার। এরা যে অবস্থা সৃষ্টি করেছে তার হাত থেকে কৃষককে রক্ষা না করলে আসামের নিস্কৃতি নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই পরিপ্রেক্ষিতে আমি বলতে চাই যে কৃষি খাতে যে ১৩ কোটী টাকা ধরা হয়েছে — সে কার কৃষি, কোন কৃষকের স্বার্থে এ টাকা ব্যয় হবে ? কংগ্রেস সরকারের, সিংহ সরকারের থাবার স্পষ্ট ছবি আমি এর মধ্যে দেখাতে পাচ্ছি। কেবল টাকার অংক বাড়ালেই কে কৃষকের আর কৃষির উন্নতি হবে ? কে এতে লাভবান হবে ? যারা বিদ্যুতের খরচ বহন করতে পারবে, সার কিনতে পারবে, পাম্প বসাতে পারবে সেই সব সামান্য সংখ্যক ধনী কৃষক যারা কংগ্রেসী শাসনে আসামে তৈরী হয়েছে, সমস্ত বেনিফিট তাদের হাতে যাবে। আমি আশ্চর্য হয়েছে যে আসামে শতকরা ৮০ ভাগ লোক, যারা গরীব, তাদের কোন কথা এই বাজেটে নাই। এই বাজেটের কোথাও আমি দেখতে পাচ্ছি না যে ক্ষেত মজুরদের অন্ততঃ ৬·৫০ টাকা মজুরী দেওয়ার আশ্বাস। এ সম্পর্কে আইন পাশ করা হয়েছে। কে আইন মানে ? কংগ্রেস থোড়াই আইন মানে। তাইআজ জনতা সরকারের উপর এই দায়িত্ব পড়েছে। আমি দাবী করবো এই বিধান সভা শেষ হওয়ার আগে ক্ষেত মজুরদের মজুরী নির্ধারন করার ব্যাপারে বিল পাশ করা যেন হয়। আমার সমষ্টির ডেরাপাথারে দেখেছি মেয়ে লোকেরা সারাদিন হাড়ভাঙ্গা খাটুনীর পর মজুরী পায় ১·২০ টাকা আর পুরুষেরা পায় ১·৫০ পয়সা। তাদের ঘরে একবেলা আগুন জ্বলে, একবেলা তারা উপবাস করে। এইভাবে উপবাস করে করে তিলে তিলে তারা মৃত্যু পথ যাত্রী হয়েছে। এই যে কংগেসীরা যারা আজ গদীহারা হয়ে বসে আছে তাদের কি এদের প্রতি কোন দায়িত্ব ছিল না ? মানবতার দিক থেকেও কি তাদের প্রতি একটু দয়া দেখাতে পারেনি এই সিংহ সরকার। তাই তো জনসাধারন তাদের রাজনৈতিক মঞ্চ থেকে মুছে ফেলেছে। এরা যদি নিশ্চিহ্ন হয়ে যায় — যাক্। তাই যদি আজ জনতা সরকার এই সোনার আসামকে, আসামের হতভাগ্য কৃষকদেরে বাচাবার জন্য, কৃষদের হাতে দুটো পয়সা দেবার জন্য, দু মুঠো অন্ন দেবার জন্য কোন ব্যবস্থা গ্রহণ না করতে পারেণ তাহলে আসামে শিল্পায়নও সম্ভব হবেনা। কেন না, আসামে মার্কেট নাই। কে জিনিষ কিনবে ? কৃষকের হাতে পয়সা কোথায় ?

শিল্পের জন্য অপর্যাপ্ত টাকা বাজেটে ধরা হয়েছে। চিরাচরিত প্রথায়ে ইনসেন্টিভ দেয়ার নামে কিছু টাকা দেবার ব্যবস্থা হয়েছে শিল্প-পতিদেরে। টেক্স মুকুব করে দিলেই কি শিল্প বাড়বে ? না। ওদের মুনাফা বাড়বে। শিল্প বাড়বে না। সমস্ত মুনাফা লুটে এই সব শিল্পপতিরা বাইরে চালান করবে এই সুযোগে। চিয়াং কাইশেকের রাজত্ব চীনে বুরে ক্রেটিক কেবিটেলর সৃষ্টি হয়েছিল। মুষ্টিমের কিছু লোক চীনের সরকারী ধনভাণ্ডারকে লুঠ করত। সেইভাবে বিগত ৩১ বছর ধরে আসামের কংগ্রেস সরকার শিল্পায়নের নামে ধনী ব্যবসায়ীগুলিকে পৃষ্ঠপোষকতা করে এসেছে। ৩১ বছরের কলংকময় কংগ্রেসী শাসনে আসাম হার্ডবোর্ড ও অপর কয়েকটি প্রতিষ্ঠান সরকারী টাকা, এল, আই, সি টাকা, ইণ্ডাষ্ট্রিয়াল লোন সমস্ত ভাবে ছু টাকা সেবার ব্যবস্থা হয়েছে শিল্প-ক্তরীতে তালা ঝুলিয়ে চলে গিয়েছে। এইভাবে শিল্পায়ন করে এবং পরে ফ্যাক্তরী বন্ধ করে তারা শ্রমিককে বেকার করেছে আর শিল্পপতিদেরে পুষে এসেছে। এই সমস্ত শিল্প সংস্থা সম্পর্কে আপনারা তদন্ত করুন, আমরা সাহায্য করব। তাই, য কিনবে ? কৃষকের হাতে পয়সা কোথাই ? করে আসমের শিল্পকে রক্ষা করতে এগিয়ে আসতে হবে। আসামের কুটীর শিল্প আজ কি অবস্থায় দাড়িটো পয়সা দেবার জন্য, দু মুঠো অন্ন দেবার যাচ্ছে। আমি শিল্প মন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করি জন্য কোন ব্যবস্থা গ্রহন না করতে পারেন ত অবস্থা দেখে আসুন সঙ্গে আমি যাব-কি অবস্থায় সেখানকার তাঁত শিল্প এসে দাঁড়িয়েছে। যে

শুয়ালকুচি দেখে একদিন গান্ধীজী বলেছিলেন যে আসামের মেয়েরা তাঁতে স্বপ্ন বুনতে জানে, সেই মৃত্যুপথযাত্রী সেই তাঁত শিল্পকে মৃত্যুর হাত থেকে আপনারা রক্ষা করুন, তাদেরে সূতোর ব্যবস্থা করে দিন, বাজারের ব্যবস্থা করুন। সরকারের সেরিকালচার ডিপার্টমেন্ট অথবা শিল্প দপ্তরের কথা কি বলব। সমস্ত করাপ্ট অফিসিয়াল এবং বুরোক্র্যাট'এ ভর্ত্তি এ সমস্ত বিভাগ। ১০০ টাকা যেখানে বরাদ্দ সেখানে ওরা ৪০ টাকা খরচ করে ৬০ টাকা মেরে দেয়। আপনারা এই অবস্থায় অবদান করবেন কি? এমন একটা ডিপার্টমেন্টর নাম আমি করতে পারি না যেখানে পুকুরচুরি চলছে না সেই ইরিগেশন বলুন, ই এণ্ড ডি বলুন অথবা এফ, সি,আই বলুন। টাকা মঞ্জুর হচ্ছে কিন্তু কাজ হচ্ছে না। ব্রহ্মপুত্র এবং বরাক বন্যানিয়ন্ত্রনের জন্য কোটী কোটী টাকা মঞ্জুর করা হয়েছিল কিন্তু কেবল অল্পস্বল্প মাটি কেটে বিল দাখিল করে সমস্ত টাকা ওরা হজম করেছে। ১ হাজার টাকার মাটী কাটে তো ১০ হাজার টাকার বিল করে। এই তো নমুনা। এই সমস্ত বিভাগে নাকি ৫ বৎসর চাকরী করতে হয়ন'। ২/৪ জন ভাল মানুষ বাদে সবাই সেখানে টাকা লুঠছে। তাই, বলি, জনতা সরকার তদন্ত করুন, দেখুন কত ওদের আয় আর কি ওদের সম্পত্তি। ই এণ্ড ডি বিভাগ কাছাড়ে তথা সমগ্র আসামে বন্যাকে চিরস্থায়ী করার ব্যবস্থা করে দিয়েছে। এতে লাভ হয়েছে কার? ৬৪ কোটী টাকার বাঁধ তৈরীকরে, কাছাড়ে বন্যার চিরস্থায়ী ব্যবস্থা করে এইসব করাপ্ট অফিসিয়াল সমস্ত টাকা আত্মস্যাৎ করেছে। গত বৎসরেও বন্যায় সারা আসামে ৪৪ কোটী টাকার ফসল নষ্ট হয়েছে। তাই, এসব বন্ধ করে আসামকে রক্ষা করার কোন সিরিয়াস এটেম্পট কি এ বাজেটে আছে? বিত্তমন্ত্রী মহোদয় যদি তা আমাকে দেখাতে পারেন তা হলে আমি নিশ্চয়ই তার কাছে আমার মস্তক অবনত করব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাঁধ তৈরীর ব্যাপারে কেলেংকারীর শেষ নাই। এইরকম একটি বাঁধ পাথার কান্দিতে (লঙ্গাই বাঁধ) তৈরীর কনট্রাক্ট নিয়েছিলেন কয়েক জন কংগ্রেসের পাণ্ডা। এ সম্পর্কে কাগজ পত্র রয়েছে আমার কাছে। গ্রামের শষ্যক্ষেতের মধ্য দিয়ে মানুষের বাড়ী ভেঙ্গে এই বাঁধ তৈরী করে নিয়ে যাওয়া হয়েছিল। কৃষকরা, গ্রামের জনসাধারন রাস্তার মধ্যে শুয়ে পড়ে এর প্রতিবাদ জানিয়েছিল। তারপর কত টেলিগ্রাম, আবেদন নিবেদন হলো, কিছুই ফল হলো না যাদের জমি গেল তারা কমপেনসেশন পেল না। এই ভাবে সরকার সারা আসামে লক্ষ লক্ষ টাকা কমপেনসেশন থেকে শত শত গ্রামের কৃষক মজুরদেরে বঞ্চিত করেছেন। ১০/১৫ বৎসর চলে গেছে এখনও টাকা পাওয়া যায়নী।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গত মাসে রংপুরে বাঁধ নির্মানের কাজে এপিসিসি'র মেম্বার মহিবুদ্দিন সাহেব আর একাজাকিউটিভ ইঞ্জিনিয়ার মিলে তাড়াতাড়ি কাজ সারবার জন্যে জিদ মূলক ভাবে গরীব কৃষকদের চাষের জমির উপর দিয়ে বাঁধ নিয়ে যাচ্ছিলেন। কৃষকরা তা প্রতিরোধ করেছে। এই হলো কৃষকদেরে এবং কৃষিকে বন্যার কবল থেকে রক্ষা করার নমুনা। এই করে করে তারা আমাদের আসামের কৃষকদেরে ধ্বংসের মুখে নিয়ে যাচ্ছে। এই ধরণের কত ঘটনা রয়েছে। সমস্ত বলতে গেলে আজ সারা দিনেও শেষ হবে না। সেজন্য আমি জনতা সরকাকে অনুরোধ করছি যেন স্থানীয় লোকেদেরে জিজ্ঞাসা না করে কোন পরিকল্পনা এ ভাবে যেন কার্যকরী না করেন। বাঁধের জন্য জমি অধিগ্রহনের ক্ষতিপূরণের সমস্ত টাকা পরিশোধ করার দাবী আমি জনতা সরকারের কাছে রাখছি।

এবারে আমি জন স্বাস্থ্য বিভাগ সম্পর্কে কয়েকটা কথা বলব। আপনারা ৫০৭ টা বা ১০ টা হেল্থ চেণ্টার ছাড়া আরও নতুন ২০০ টি সেণ্টার তৈর্য্য করবেন বলেছেন। রাজ্যপালের ভাষনে একথা বলেছেন। কিন্তু যে ৫০০ খানা হেল্থ চেণ্টার আছে যার বর্তমান অবস্থা রাজ্যপালের ভাষনের উপর বিতর্কের সময় বিভিন্ন বক্তা বর্ণনা করেছেন। এ গুলোর উন্নতির জন্য কি করা হবে? এইসব হেল্থ চেণ্টারে আমি দেখেছি ডাক্তার আছে তো ঔষধ নাই, ঔষধ আছে তো ডাক্তার নেই, বিল্ডিং ভেঙ্গে পড়ছে। দেরাপথার হাস্পাতালে আমি দেখেছি খাবারের জলের ব্যবস্থা নেই, বহু সেণ্টারে বেড়া নেই ঘর ভেঙ্গে পড়ছে এবং গরুর বাসায় পরিনত হয়েছে। জলের অভাবে ডেরাপাথারে ডাক্তারই টিকতে পারে না—রোগী কি করে টিকবে। এক মাইল দূর থেকে খাবার জল আনতে হয়। এতো কেবল আমার সমষ্টির সমস্যাই নয়—সমগ্র আসাম রাজ্যের গ্রামগুলির এই ছবি। পানীয় জলের অভাবে ব্যাপক অঞ্চলের জনসাধারন এই অবস্থায় তিলে তালে মৃত্যুপথযাত্রী হচ্ছে। আপনাদের এই বাজেটের অংক এদের গলা ভিজাতে পারবে না। টিউব ওয়েলে জল নাই, রিং ওয়েল শুকানো, পুকুর-গুলো অর্ধেক কেটে ফেলে রাখা হয়েছে। কে দেবে এর জবাব। টেষ্ট রিলিফের কাজ এই মুহূর্ত্তে

যদি আরম্ভ না করেন তাহলে আমার সমষ্টির ব্যাপক অঞ্চলের মানুষ বাঁচতে পারবে না। জলসিঞ্চনের জন্য বাজেটে যে টাকা ধরা হয়েছে এই টাকা দিয়ে আসামের বর্তমান সমস্যার কখনোও সমাধান হতে পারে না।

আপনারা পরিচ্ছন্ন প্রশাসনের কথা বলেছেন। এর অর্থ কি আমি মুখ্যমন্ত্রী মহাশয়কে জিজ্ঞাসা করতে চাই। আগা থেকে গোড়া পর্যন্ত সমস্ত ডিপার্টমেন্টগুলো সারা রাজ্যকে বিষাক্ত করে দিয়েছে। নীচের তলার কর্মচারীগণ ভাল হলে কি হবে, ওরা পরিশ্রম করলে কি হবে, উপর তলার কর্মচারীগণ এই সমস্ত অন্যায় কার্যকলাপ নির্বিচারে চালিয়েছে। চুরি ছাড়া আর কোন পথ নাই। কেবল টাকা মারো, যেভাবে পার মারো—মানুষ মরে মরুক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ডেরাপাথারে রিফিউজিদের উন্নয়নের জন্য পরিবার পিছু এক হাজার টাকা করে প্রায় ১৪ লক্ষ টাকা দিল্লীতে না আসামের ধন ভাণ্ডারে পড়ে আছে। সিংহ সরকারের একটুও দয়া হলো না এই সর্বহারা রিফিউজিদের জন্য তার সরকার এই টাকাটা গত কয়েক বৎসর যাবৎ গরীব উদ্বাস্তুদের দেবার জন্য গরজ দেখাননি, কেবল পাহাড়ের উপর রেহাবিলিটেশন এর নামে নির্বাসন দিয়ে তাদের কর্তব্য শেষ করেছেন।

মহোদয়, আমার সমষ্টি লামডিং শহর ভারতবর্ষের মধ্যে এই একমাত্র শহর যেখানে আজ পর্যন্ত 'এ এস ই বি'র একটা খুঁটিও পোতা হয়নি। অন্ধকার হাসপাতালে যেদিন কেরোসিন থাকেনা সেদিন রোগীরা অন্ধকারে হাতড়িয়ে ভাত ও পথ্য খায়। হাসপাতালে রোগীদের অবস্থা অবর্ণনীয়। এ যেন হাসপাতাল নয়—যমের বাড়ী। ৮ বৎসর আগে যে বিছানা তোষক দেয়া হয়েছিল আজ পর্যন্ত তার কোন পরিবর্তন হয়নি। আমি স্বাস্থ্য মন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করছি, লামডিং চলুন, দেখে আসুন মানবসভ্যতার এক কলংকময় অধ্যায়। এমন অবস্থায় হাসপাতালের রোগীদেরে রাখা হয়েছে যে জলের জন্য রোগীদের মধ্যে হাহাকার। অনেক যুদ্ধ করার পর এই মাত্র কয়েকদিন হলো সেখানে জল দেওয়ার জন্য কাজ আরম্ভ হয়েছে। রোগীদের খাবারের জন্য থালা ছিল না, এই গত ১৭ মার্চ তারিখে ১০ খানা থালা দেওয়া হয়েছে। এমন অবস্থা যে মৃত্যুভয়ে সেখানকার হাসপাতালে রোগী যেতে চায় না। অথচ, ৩০০ টাকা না দিলে রেলওয়ে হাসপাতালে একটা 'ডলিভাবী' কেস ও ওরা নেয় না ঐ গদীহারা কংগ্রেসীরা এতদিন এসব দেখেনি। একটুও লজ্জা ওদের ছিল না। এমন কি আমরা যারা বিরোধীপক্ষ এতাদন ছিলাম আমাদেরও লজ্জা পাওয়া উচিত। আমরাওতো কর্তব্যের খাতিরে এসবের দিকে নজর দেইনি? দুইশত নতুন হেল্থ সেণ্টার করবেন, আমাদের নিশ্চয়ই সম্মতি আছে। কিন্তু পুরনোগুলো কি করবেন? ও গুলো চালু করার ব্যবস্থা করুণ আগে। সেগুলোকে অন্ততঃ আগে মানুষের উপযোগী করে তুলুন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আর একটা বিষয়ের উপর সরকারের দৃষ্টি আকর্ষন করতে চাই। সেটা হলো আসামের চা বাগান সম্পর্কে। চা বাগানের সমস্যার সমাধানের ব্যাপারে সরকার বলেছেন যে 'প্ল্যানটেশন লেবার এক্ট' চালু করবেন। কেন্দ্রীয় সরকারের এক সমীক্ষাদল আমাদের রাজ্য ঘুরে এ সম্পর্কে কি বলেছে জানেন? বলেছে,—"এই প্ল্যানটেশন লেবার এক্টকে আসামে যে ভাবে অবহেলা করা হয়েছে—ভারতবর্ষের আর কোথাও এভাবে হয়নি।" আসামেব কংগ্রেস সরকার চা বাগানের মালিক গোষ্ঠী এবং আই এন টি ইউ সি এইসব মিলে এই হতভাগা চা শ্রমিকদের রক্ত নিংড়ে শেষ বিন্দু পর্যন্ত বের করে নিতে চাচ্ছে, দেয়নি কিছুই। অথচ আমার আসামের এই চা শ্রমিকরা কি করেছে জানেন? সারা পৃথিবীর মধ্যে চা-ক্ষেতিব জমির পরিমাণের দিক থেকে আসাম রাজ্য সর্বোচ্চ স্থান অধিকার করেছে। উৎপাদনের ক্ষেত্রে ডুয়ার্স, টেরাই কেরালা প্রভৃতি অঞ্চল থেকে গড় পড়তা উৎপাদন আসামের চা শ্রমিক অনেক বেশী করেছে। অথচ শ্রমিকদের মজুরী এই আসামে সবচেয়ে কম। কেরালায় মজুরী ৭.২৫ টাকা থেকে ৭.৫০ টাকা। পশ্চিম বাংলায় সাড়ে ছয় টাকা, কর্ণাটকে পর্যন্ত ৫.৯০ টাকা। অথচ, আসামে ৪ টাকা ৮০ পয়সা। অথচ মহোদয়, আপনি জানেন এই মালিকরা এই রাজ্য থেকে চা এর মাধ্যমে কত কোটী কোটী টাকা মনাফা নিয়ে যাচ্ছে। আসামের বাগান শ্রমিকরা যে চায়ের উৎপাদন বাড়িয়ে রেকর্ড সৃষ্টি করল, মালিকরা তার প্রতিদানে সারা আসাম গত ১০ বৎসর লক্ষাধিক চা শ্রমিককে ছাটাই করল এক মাত্র কাছাড় জেলায় ২০ বৎসর আগে যে খানে একলক্ষ চা শ্রমিক ছিল এখন তাদের সংখ্যা দাঁড়িয়েছে প্রায় ৩৮ হাজার। অধিক উৎপাদনের প্রতিদান ছাটাই আর অনশন। কবে কোন আমলে মালিক গোষ্ঠী শ্রমিক নিয়োগ করতো একর প্রতি ১.২৫ রেশিওতে। আজ .৭৫ শ্রমিককে দিয়ে প্রতি একরে ওরা কাজ চালাচ্ছে আসামে। সীমাহীন মুনাফার লোভে স্থায়ী শ্রমিক

ছাটাই করে ফালতু শ্রমিক (Contruct Labour) দিয়ে মালিকরা বাগানের কাজ চালাচ্ছে। এদের কাজের স্থায়ীত্ব নেই, রেশন নেই, মজুরী কম এই ভাবে নির্ম্মম শোষন করেছে আর কোটী কোটী টাকা মুনাফা লুঠছে এই সব মালিক পক্ষ মুনাফা কম হচ্ছে বলে হিসাব দেখিয়ে এরা সকল সুবিধা থেকে শ্রমিকদেরে করছে বঞ্চিত। এদের কোয়াটারও দেওয়া হয়না,—শেষ রক্ত বিন্দু পর্যন্ত এদের নিংড়ে নেওয়া হচ্ছে অথচ বাজেট এদের জন্য কোন বিধান বা বরাদ্দ নাই। এই বাগানগুলি ন্যাশনেলাইসড করার কোন ব্যবস্থা নাই। সরকার হয়ত বলবেন এতে কেন্দ্রীয় সরকার সম্মতি দেবে না। আমি আশা করি জনতা সরকার আমাদের আসাম রাজ্য থেকে এ বিষয়ে কেন্দ্র সরকারকে অনুরোধ করবেন। আমরা এই সরকারকে সাহায্য করব। কারন এই সমস্ত চা বাগানের শতকরা ৩৮ ভাগ, বাগান এবং শতকরা ৪৪ চায়ের উৎপাদন বিদেশী মালিক গোষ্ঠীর এখনো হস্তগত। আর টাটা-বিড়লারা বাদবাকী গুলেরে উপর শকুনির মতো চেপে বসে আছে। চা বাগান গুলর ফালতু বা ঠিকা শ্রমিকদেরে স্থায়ী শ্রমিক হিসাবে বহাল করতে হবে-এবং সবাইকে পশ্চিম বাংলার চা-শ্রমিকের সমান মজুরী দিতে হবে।

আসামের ৪২ লক্ষ বিঘা চা বাগানের বন সম্পদ যথেচ্ছভাবে নষ্ট করছে। আমি আশাকরি জনতা সরকার এমতাবস্থায় শ্রমিকদের পাশে এসে দাঁড়াবেন এবং যে সমস্ত ইউনিওন অর্থাৎ আই এন টি ইউ সি, যে সব দুর্নীতি করেছে তার তদন্ত করবেন। মহোদয়, চা বাগানের শ্রমিকদের নায্য মজুরী, গ্রামের জনসাধারনের হাতে দুটো পয়সা, কৃষকদের জমির স্থায়িত্ব না দিলে আসামের কোন সমস্যার সমাধান হবে না। শিল্পায়নও হবে না যদি না আমরা কেনার লোক তৈরী করতে পারি।

বেকার সমস্যারও কোন সমাধান হবে না। কংগ্রেস সরকার এতদিন যে অত্যাচার ও শোষন চালিয়ে এসেছে, আমি জনতা সরকারকে হুশিয়ার করে দিচ্ছি—জনসাধারন তাদেরেও কংগ্রেসের মত ছুড়ে ফেলে দিতে দ্বিধা করবে না যদি কংগ্রেসের পথ তাঁরা অনুসরন করেন। তাই আমি অনুরোধ করি—এই সরকার যেন প্রশাসনকে দুর্নীতি মুক্ত করার যথাসাধ্য চেষ্টা করেন। পানীয় জলের অভাবে দিকে দিকে যে হাহাকারের সৃষ্টি হয়েছে, তা দূর করেন, গ্রামে গ্রামে স্কুল খুলে শিক্ষার প্রসার করেন। এ ক্ষেত্রে আমি বলতে চাই—জনতা সরকার প্রতিটি গ্রামে স্কুল খোলার যে প্রতিশ্রুতি দিয়েছেন, সেটা কি ভিত্তিতে হবে? এক্ষেত্রে পচিশ কোটী টাকা বরাদ্দ করেছেন। আসামে ২৫ হাজার গ্রামের মধ্যে কতটা স্কুল এবার খুলবেন? তাছাড়া অসংখ্য ভেঞ্চার স্কুল আছে ৭-৮ বৎসর ধরে শিক্ষকগণ বেতন পাচ্ছেন না। এ সমস্তের সুরাহা আগে করতে হবে। গ্রামের লোকেদের মধ্যে একটা আস্থার ভার নিয়ে আসতে হবে।

জনতা সরকার ৩ টা বিহুয়ানের উপহার দেওয়ার কথা বলেছেন। পারবেন কি ১ লা বৈশাখের আগে জনসাধারনকে ৩ টাকা করে মুসুরী ডাল উপহার দিতে? পারবেন কি ১০ বিঘা জমির মাশুল থেকে রেহাই দিতে গ্রামের দরিদ্র কৃষকদেরে? জনতা সরকারকে একথা পরিস্কার করে বলতে হবে। আমরা জানতে চাই, ১ লা বৈশাখের আগে আসাম বাসীকে তারা পারবেন কি সামান্য টুকুও রিলিফ দিতে? যত সামান্যই হোক, আমরা বলব, শুকনো গলায় সামান্য টুকু জল হলেও মনে হবে তবুও তো গলা ভিজালো।

শ্রীজীৱন বৰা ঃ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জয় জয়তে আজি সদনত যি বাজেটৰ ওপৰত আলোচনা আৰম্ভ কৰা হৈছে এই বাজেটলৈ সমৰ্থন আগবঢ়াইছো। এইটো কথা ঠিক যে আজি এই পৰিবৰ্তিত অৱস্থাত আজি এখন সম্পূৰ্ণ নতুন ধৰণৰ বাজেট পাব লাগিছিল কিন্তু সেই বাজেট পোৱা নাই। যোৱা ৩০ বছৰৰ পিচত অসমৰ ৰাইজে এটা পৰিবৰ্তন পাইছে। অসমৰ ৰাইজে এটা নতুন চৰকাৰ পাইছে। আৰু এই পৰিবৰ্তিত অৱস্থাত নতুন চৰকাৰৰ পৰা অসমৰ ৰাইজে নিশ্চয় বহুত কিবা কিবি বিচাৰিছে। এই বাজেট হৈছে ৰাজ্যৰ এখন নতুন প্ৰতিছবি, আগত বছৰৰ নতুন প্ৰতিছবি দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰা। আজি আমাৰ ৰাজ্যত ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন বহুত ৰাজ্যৰ লগতে আৱশ্যক হৈছে এটা নতুন মূল্যবোধ তৈয়াৰ কৰিব লাগিব। আজি লৈকে এই ৩০ বছৰীয়া শাসনৰ পিচত চৰকাৰে মূল্যবোধ যি ধৰণে চলাইছিল তাক আমি গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰা হৈছো আৰু ৰাইজেও গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাছিল। আজি এই মূল্যবোধ এনেধৰণে সৃষ্টি কৰিব লাগিব যাতে হাজাৰ হাজাৰ গাঁৱলীয়া খেতিয়ক মানুহে, আধা খাই বাচি থকা শ্ৰমিক, ৰাস্তা-পদূলি খাবলৈ নোপোৱাকৈ থকা ভিক্ষাৰী, ঘৰ দুৱাৰ নোহোৱা অৰ্থাৎ, এই মানুহ বিলাকৰ কাৰণে কিবা এটা ভাল ব্যৱস্থা আনিব পৰা হয়। আজি এই বাজেট আগবঢ়াই বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে নতুনকৈ অহা জনতা চৰকাৰে এনে বিশেষ সময় পোৱা নাই যাৰ যোগেদি সম্পূৰ্ণ ভাবে দলিয়

নীতিৰ লগত খাপ খুৱাই এখন সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ বাজেট দাঙি ধৰিব পাৰে। সেই কাৰণে এই চৰকাৰৰ প্ৰথম বাজেট বুলি অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে দাঙি ধৰিব লগীয়া হোৱাৰ কাৰণে ইয়াত কিছু খুট থাকিলেও এই বাজেটৰ প্ৰতি আমি সমৰ্থন আগবঢ়াইছো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমৰ যিফালে আমি চাওঁ সেই ফালেই দেখিবলৈ পাওঁ কেৱল সমস্যা। দীৰ্ঘ শাসনৰ পিচত কোনো সমস্যাৰে সমাধান নহল বৰং সমস্যা বাঢ়িহে গ'ল শতকৰা ১০ ভাগক বাদ দি শতকৰা ৯০ ভাগৰ ক্ষেত্ৰত নতুন নতুন সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ল। আজি এই সমস্যাবিলাক সমাধা কৰিবলৈ আগবাঢ়িবৰ কাৰণে এই বিষয়ত বাজেটত কি ধৰণেৰে চেষ্টা কৰিছে সেইটো আমি চাব লাগিব। আজি যদি আমি দুখীয়া, কৃষক, শ্ৰমিক সকলৰ সমস্যা হাতত লওঁ তেতিয়াহলে আমি যাব লাগিব গাঁওলৈ। যি অৰ্থনীতি, সমাজনীতি তাক আমি পৰিৱৰ্তন কৰিব লাগিব। প্ৰথমতে এটা কথা আহিব কৃষি প্ৰধান এই খন দেশত এই খণ্ড অসমত কৃষকৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে মাটিৰ সমস্যা। ভূমিহীনক মাটি দিয়াৰ তালিকা আগৰ চৰকাৰে যি দিলে তাত দেখা গ'ল অসমত যিমান মাটি আছে তাতকৈ বেছি মাটি মাটিহীনক দিয়া হৈছে। যদি আমি মাটিহীনক দিয়া মাটি যোগ কৰি চাওঁ তেতিয়াহলে আমি দেখা পাওঁ যে যিমান মাটি দিয়া হৈছে আচলতে তাতকৈ অসমত কম। কাগজে পত্ৰে এই মাটি যদিও দিয়া হ'ল আজি নতুন চৰকাৰে এই সমস্যা কেনেকৈ সমাধা কৰিব সেইটো হৈছে আজিৰ প্ৰশ্ন। মাটিৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ যাঁওতে আমাক আগতেই লাগিব এনে এখন প্ৰতিচ্ছবি, যি খন প্ৰতিচ্ছবিত আমি প্ৰকৃততে অসমত মাটিহীন কিমান ইয়াৰ শুদ্ধ হিচাব কৰিব লাগিব। মাটিহীন মানুহৰ যি তালিকা সেই তালিকাত কিমান মানুহ প্ৰকৃততে মাটিহীন সেইবিলাক জানিবলৈ পোৱা নাযায় কাৰণ এই তালিকা বিলাকত বহুতো গণ্ডগোল আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কবলৈ বিচাৰিছো, মই যি তেজপুৰৰ পৰা আহিছো সেই তেজপুৰতে কিছু মাটি চৰকাৰে বিতৰণ কৰিছিল মাটিহীন মানুহক। চৰকাৰে বিতৰণ কৰা মাটি পালে তেজপুৰ জিলা কংগ্ৰেছৰ সভাপতি শ্ৰীশ্ৰীকান্তা শৰ্মা, প্ৰক্তন এম, এল, এ, শ্ৰীনাৰায়ন চন্দ্ৰ ভুঞাঁ, এনে ধৰণৰ বহুত বিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ মানুহে।

যদি সচাঁকৈ এইসকলৰ নাম মাটিহীন লিষ্টত আছে তেনেহলে মাটিহীনৰ যিবিলাক লিষ্ট দিয়া হৈছে সেই বিলাক লিষ্ট কেনেকুৱা হব উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি চিন্তা কৰি চাঁওক। সেই কাৰণে সমস্যা হৈছে মাটিহীন কোন বিলাক? সেইটো সতৰ্কতাৰে পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব। তাৰ পিচত আহিব আমাৰ দিব পৰা মাটি কিমান আছে। এই মাটি কি ভাৱে দিব সেইটো বিচাৰ কৰি চাব লাগিব।

বনাঞ্চলৰ প্ৰশ্ন আহিছে। বনাঞ্চলত যিবিলাক মানুহে সোমাই আছিল সেইবিলাকক উচ্ছেদ কৰিলে। গহপুৰৰ যি বনাঞ্চল তাত সোমোৱা মনুহ বিলাকক যিবিলাক স্হায়ী আৰু ট্ৰাইবেল মানুহ সোমাইছিল সেইবিলাকক উঠাই দিলে। এইদৰে উঠাই দিয়াত তেওঁলোক গৈ গছৰ তলত আশ্ৰয় লৈ থাকে গৈ তাৰ পিচত আকৌ সেই ঠাইলৈ গুচি আহে। এইদৰে এই মানুহ বিলাক ইঠাইৰ পৰা সিঠাইলৈ অহা যোৱা কৰি আছে। এইধৰণৰ সমস্যা বহুত আছে। এই বিলাক নতুন চৰকাৰে সময় লৈ বিচাৰ কৰিব। অকল আমাৰ মাটি বিতৰণ কৰিলেই গাঁৱলীয়া ৰাইজৰ সমস্যা সমাধান নহয়। অসমত ইমান মাটি নাই যে সকলো মাটিহীনকে মাট দিব পাৰিব। যিখিনি মানুহ নিবনুৱা হৈ আছে সেইখিনি যে মাটিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চলিব পাৰিব সেইটো সম্ভৱ নহয়। তাৰ কাৰণে প্ৰশ্ন আহিব গাঁওত কেনে ধৰণেৰে শিল্প গঢ়ি উঠিব পাৰে।

Mr. Deputy Speaker: Order order, the hon. member would speak again after lunch. Now, the House stands adjourned till 2.30 p. m. to-day.

After lunch

শ্ৰীজীৱন বৰা :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে যত শেষ কৰিছিলো সেইখিনি আছিল যে, আমাৰ মাটিহীন কৃষকসকলক যি পৰিমাণে মাটি দিবৰ কাৰণে যিমান খিনি মাটি লাগিব সেইখিনি মাটি আমাৰ ৰাজ্যত আছেনে নাই সেইটো চোৱা আৱশ্যক। ইয়াতে আন এটা প্ৰশ্ন আহে যে, আজি হয়তো ১৯৭৮ চনৰ ৩ এপ্ৰিল তাৰিখে অসমত যিমানখিনি মাটি নোহোৱা মানুহক মাটি দিবলৈ আছে, সেইখিনি হয়তো মাটি থাকিব পাৰে। এবছৰৰ পিচত আৰু মাটিহীন মানুহ ওলাব সেই সকলক দিবলৈ মাটি নাথাকিব। অধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ ৰাজ্যত এতিয়া যিমান মাটি আছে তাৰ সৰহ ভাগেই চপৰানি আৰু খেতি নোহোৱা হৈ পৰি আছে সেইখিনি মাটি সদ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। আৰু তাৰ ফল স্বৰূপে আৰু কিছু মানুহক মাটিৰ ওপৰত বেছি নিৰ্ভৰ শীল হব পাৰিব। অৱশ্যে তাৰ কাৰণে পানী যোগান আৱশ্যক হৈছে। পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ বছৰত ৭৮০ লাখ টকাৰ পৰিবৰ্ত্তে এই বছৰৰ বাজেটত ১ কোটি ৯০ লাখ টকা ধৰা

হৈছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে অকল টকা ধাৰ্য্য কৰিলেই নহব এই টকা ঠিকমতে কামত খৰচ কৰা হৈছেনে নাই এইটো ঠিকমতে চাব লাগিব। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কও যে, মোৰ সমষ্টি আৰু মাননীয় সদস্য ৰাজবংশীৰ সমষ্টিত এটা পানী যোগানৰ বাবে খাল খন্দা হৈছিল। সেই খালত পানী ৰাবিষাহে থাকে গতিকে সেই ধৰণৰ খাল খান্দি টকা অপচয় কৰাটো ভাল কথা নহয়। আমাৰ খেতিয়ক সকলক সহায় কৰিবলৈ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ শিতানত আগতকৈ বেছি টকা ধৰা হৈছে। আগতে ধৰা ৩৬২ লাখ টকাৰ পৰিবৰ্ত্তে ৩৭৯ লাখ টকা ধৰা হৈছে। এইটো সুখৰ কথা যে, বাননিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ চৰকাৰে যি ধৰণে কাগজে পত্ৰে মথাউৰি বান্ধি বাননিয়ন্ত্ৰণ কৰা কথা ভাবিছিল তেনেকৈ কিন্তু নিয়ন্ত্ৰণ কৰা নহয়। বাননিয়ন্ত্ৰণ এনেকুৱা ঠাইত কৰিব লাগিব, যি ঠাইত বানৰ উপদ্ৰৱত মানুহ বিধ্বস্ত হৈছে আৰু খেতি বাতি নষ্ট হৈছে তেনে ঠাইতহে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম কৰিব লাগে। তেজপুৰৰ ১১ নং ওৱাৰ্ডত কলিবাৰী নামৰ ঠাইত ৪৫ ঘৰ মানুহ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়া খহনীয়াত বিধ্বস্ত হল। যোৱা বছৰ বানপানীত তাত৪।৫ ফুট পানী উঠিছিল। সেই ঠাইত মথাউৰি আদি বান্ধি বানপানী সাময়িক ভাবে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলেই নহব, তেওঁলোকক পুনৰ সংস্থাপনো দিব লাগিব। আৰু এটা কথা হল যে, অকল মাটিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰশীল হলে নহব। আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ নগৰে গাঁওৱে নিবনুৱাৰ সংখ্যা বাঢ়িল। গতিকে অকল মাটিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হলে এই নিবনুৱা সমস্যা কেতিয়াও সমাধান হব নোৱাৰে। ইয়াৰ অনুসংগিক ব্যৱস্থা হিচাবে বেছিকৈ শিল্পৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগিব। ইতিপূৰ্ব্বে পৰা ভাৰতবৰ্ষত যিটো শিল্প নীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল সেই অনুসাৰে অকল বৃহত শিল্প প্ৰতিষ্ঠাত বেছি জোৰ দিয়া হল আৰু সেই শিল্পৰ সৰহভাগ নগৰ অঞ্চলত প্ৰতিষ্ঠা হল, ফলত গাঁৱৰ সৰহভাগ নিবনুৱালোক নগৰলৈ ঢাপলি মেলিলে।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ বাজেট উত্থাপনৰ প্ৰথম দিনা মন্ত্ৰী সকল সদনত উপস্থিত থাকিব লাগে। কাৰণ মাননীয় সদস্য সকলে না না ৰকমৰ দৰকাৰী কথা সদনত উল্লেখ কৰে।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ— মুখ্য মন্ত্ৰী আৰু বিত্ত মন্ত্ৰী সদনত উপস্থিত আছে।

শ্ৰীজীৱন বৰা ঃ সেইকাৰণে মই কব খুজিছোঁ যে আমাৰ ৰাজ্যত বহুমুখী সমস্যা লৈ দৃষ্টি ৰাখি শিল্প প্ৰতিস্থা কৰিব লাগিলে গাঁওৰ মানুহ বিলাকে যাতে সম্পূৰ্ণৰূপে তাৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে তেনেভাবে ক্ষুদ্ৰ শিল্প নীতি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এইখিনিতে আৰু এটা অন্য প্ৰশ্ন আহি পৰিছে বৃহত শিল্প স্থাপন কৰিবলৈ যেনে কাৰিকৰৰ প্ৰয়োজন তেনে ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণ প্ৰস্ত মানুহ আমাৰ চৰকাৰে এতিয়াও বাহিৰ কৰিব পৰা নাই। আৰু তেনে শিল্প স্থাপন কৰিলে অসমৰ বাহিৰৰ পৰা লোক সকলক আনিব লগীয়া হয় আৰু স্থানীয় লোকৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰে। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে আমাৰ গাঁৱে ভূঞে ক্ষুদ্ৰ শিল্প স্থাপন কৰাটো এটা অপৰিহাৰ্য্য বিষয় হৈ পৰিছে। এই বিলাক শিল্প স্থাপন কৰোতেও চাব লাগিব যাতে সেই শিল্পৰ আৱশ্যকীয় কেচাঁমাল সেই ঠাইত পোৱা হয়। তালৈ যদি দৃষ্টি দিয়া নহয় আৰু সেই কেচাঁ মাল যদি বোম্বেৰ পৰা আনিব লগা হয়, তেতিয়া হলে তেনেধৰণৰ শিল্পজাত দ্ৰব্য যিটো বম্বেৰ শিল্প প্ৰতিস্থানত উৎপাদন হব তাৰ তুলনাত আমাৰ ইয়াৰ একেধৰণৰ শিল্পজাত দ্ৰব্যৰ মূল্য বহুতো বেচি হব। সেই কাৰণে মই ভাবো আমাৰ গাঁওৰ কাৰণে তেনে ধৰণৰ ক্ষুদ্ৰ শিল্প প্ৰতিস্থান কৰাই উত্তম হব।

ক্ষুদ্ৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত যি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে সেইটো ভাল কথা হৈছে। ক্ষুদ্ৰ শিল্পৰ শিতানত ২৮০ লাখ টকাৰ পৰিবৰ্ত্তে ৪৮৮·১০ লাখ টকা খৰচ কৰিবলৈ ধাৰ্য্য হৈছে। আৰু আশা কৰো যে গাওঁ অঞ্চলত ইয়াৰ দ্বাৰা যথেষ্ট শিল্প সম্প্ৰসাৰিত হব। এইখিনিতে এনে এটা প্ৰশ্ন আহিব পাৰে যে বস্তুৰ মূল্য বোধ কৰিবলৈ কি ব্যৱস্থা লব পৰা হব। পাব্লিক চেকটৰত যিবিলাক সা সুবিধা পায়, সেইবিলাক সা-সুবিধা বিদ্যমান প্ৰাইভেট চেকটৰে বেছি পায়। আমি দেখিছো যে আমাৰ শিল্প বিষয়ত প্ৰাইভেট চেকতৰ আৰু পাব্লিক চেকটৰ এই দুয়োটা চেকটৰতে কিছু পৰিমানে শিল্পজাত দ্ৰব্য উৎপন্ন হৈছে। ইয়াতে দেখা গৈছে যে পাব্লিক চেকতাৰত যিবিলাক বস্তু উৎপাদান হৈছে

তাৰ মূল্য সেই একে দ্ৰব্য প্ৰাইভেট চেকতৰত উৎপাদন হোৱা বস্তুৰ মূল্যতকৈ কম । ইয়াৰ এটা কাৰণ হল প্ৰাইভেট চেকতৰত কিছুমান নকৰিব লগা খৰচো কৰা হয় । ফলত কষ্ট অব প্ৰদাকচন বাঢ়িছে । সৰ্ব্ব সাধাৰণে বেছি মূল্য দি উৎপন্ন দ্ৰব্য কিনিব নিবিচাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে গুৱাহাটীৰ কোনোবা এটা প্ৰাইভেট চেকটৰৰ মেনেজিং দিৰেক্টৰে মাহে দৰমহা পায় ২২ হাজাৰ টকা । এজন মানুহক ইমান খিনি দৰমহা দিয়াৰ পিচত বস্তুৰ উৎপাদন মূল্যতো বৃদ্ধি হোৱাতো স্বাভাবিক। সেই কাৰণে বৰ্ত্তমান কৰ্ত্তব্য হব যে ব্যক্তি-গত খন্দত কি কি খৰচ কমাব পৰা হয়, সেইটো চাব লাগিব ।

সেই কাৰণে অসমত যিবিলাক শিল্প দ্ৰব্য উৎপাদন হয়, সেই দ্ৰব্য বিলাকত যথা যথ মূল্য নিৰ্ণয় কৰাৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যত অভিজ্ঞ লোক সকলক লৈ এটা কমিটি গঠন কৰি দিব লাগে যি সকলে সকলো দিশলৈ দৃষ্টি ৰাখি এই বস্তু বিলাকৰ মূল্য নিৰ্ণয় কৰিব লাগে । এই ক্ষেত্ৰত এইবিলাক বিশেষকৈ চাবলগীয়া কথা । আমাৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা আমি এইটোকেই পাইছো অকল টকাৰ হিচাব ৰাখিলেই আমাৰ সকলো কাম কৰা নহয়, টকাৰ হিচাবৰ লগে লগে টকা কি কামত খৰচ হল ৰাজ্যৰ আৰু সৰ্ব্ব সাধাৰণৰ হকে লোৱা আঁচনিৰ কামত সেই টকা খৰচ হৈছেনে নাই এই সকলো বিলাক চাবৰ কাৰণে মই বৰ্ত্তমান চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো । চৰকাৰে এই বিষয়ে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব । প্ৰত্যেকটো কিছু খৰচৰ লগত অসমৰ প্ৰতিজন লোকৰ জীৱন আৰু আশা আকাঙখা জৰিত আছে । টহা খৰচৰ ভাউচাৰ ঠিকমতে ৰাখিব পাৰে । হিচাবত ভাউচাৰ ঠিক থাকিলেই যে টকা খিনি প্ৰকৃতত্তে ভাল কামত খৰচ হৈছে সেই কথা কব নোৱাৰি । উদাহৰণ স্বৰূপে মই মোৰ কলেজৰ কথাকে কও । আমাৰ কলেজত মই কালচাৰেল চেয়াৰমেন আছিলো । এবাৰ কালচাৰেল চেক্ৰেটাৰিয়ে মোক এটা খৰচৰ ভাউচাৰ দেখুৱালে যে, ভাউচাৰত আছে ১·৬০ পইচা খৰচ । তাত আছে যে কলেজৰ পৰা বজাৰলৈ যাওতে ১২ অনা আহোতে ১২ অনা আৰু এটা বেজীৰ দাম ১০ পইচা অৰ্থাৎ ১০ পইচাৰ এটা বেজী কিনিবলৈ মুঠ ১·৬০ পইচা খৰচ হল । গতিকে টকা ঠিকেই খৰচ হৈছে । কিন্তু চাব লাগিব যে ১০ পইচাৰ বেজীত যাতে ১·৬০ পইচা খৰচ নহয় । সেই কাৰণে মই কৈছো যে অকল ভাউ-চাৰত টকাৰ খৰচ দেখুৱালে সৰ্ব্বসাধৰণ মানুহৰ কাৰণে কাম কৰা নহল । আমি চাব লাগিব কামো হব আৰু কিছু পইচা ৰাহিও হব । এনে ধৰণে যাতে নিৰ্দ্ধাৰিত টকাৰ অপব্যয় নহয় তালৈ চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব । আমাৰ ৰাজহ বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে আমি কৰ পৰা বৃদ্ধি কৰিব পাৰো ? আমাৰ ৰাস্তা ঘাট হৈছে এইটো ঠিক, কিন্তু এই ৰাস্তা ঘাট কৰোতে যি টকা ব্যয় হৈছে সেই টকা গৈছে কাৰ হাতলৈ ? মজদুৰকে আদি কৰি বেছিভাগ মানুহ বাহিৰৰ পৰা অহা নাইনে ? আৰু ফলত সেই টকা বাহিৰলৈ ওলাই গৈছে । গতিকে এতিয়াৰ পৰা আমি এটা নতুন ব্যৱস্থা কৰিব পাৰো যাতে এই কামৰ ঠিকাদাৰ সকলৰ উপৰিও মজদুৰ সকল স্থানীয় গাঁৱৰ লোক সকলক সংগঠন কৰি এই টকা খিনি আমাৰ ৰাজ্যতে ৰাখিব পাৰিলে আমাৰ বহুতো কাম হব । টকাও কম লাগিব। আৰু আমাৰ টকা আমাৰ ইয়াতেই থাকিব । এই টকা খিনি আমাৰ ইয়াত থাকিলে আৰু আমাৰ বহুমুখী সুবিধা হব ।

মহোদয়, চাহৰ উৎপাদন স্থান হল অসম । কিন্তু চাহ বাগান হিচাব নিকাচ আদিৰ সকলো হেদ কোৱাটাৰ থাকিল কলিকতাত । গতিকে বাগানত কিবা কৰ্ম্ম খালি হলে সেই খালি ঠাই পূৰায় কলিতাৰ হেদ কোৱাটাৰৰ পৰা । অকল সেয়ে নহয়, আৰু বহুতো কথা নিৰ্ণয় কৰে হেদকোৱাটাৰ কলিকতাৰ পৰা । ফলত অসমত উৎপাদন দ্ৰব্য চাহ শিল্প সৰভাগ বাহিৰলৈ গুচি যায় । আমাৰ চৰকাৰে সেইটো বিষয়ত চকু দিব লাগে । আৰু এই সংশ্লিষ্ট হেদ কোৱাটাৰ বিলাক অসমতে প্ৰতিস্থা কৰিব লাগে । গতিকে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যাতে এই হেদ কোৱাটাৰ বিলাক কলিকতাৰ পৰা স্থানান্তৰ কৰা হয় । আমাৰ ৰাজহৰ যিবিলাক টকা ব্যয় কৰা হৈছে তাক আগৰ চৰকাৰে কেনেকৈ অপব্যয় কৰিছে তাৰে কেইটামান নমুনা মই দিলো । ইয়াৰ লগতে মই কও যে আগৰ চৰকাৰে ৰাজ্যিক মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণৰ কাৰণে টকা খৰচ কৰিছে । হিচাপ

কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আৰু কংগ্ৰেছ অনুস্থান একে নহয়। মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণৰ বাবে মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণ পৰিষদক টকা দিয়া হয়। সেই গতিকে কংগ্ৰেছ আৰু মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণ বুলি এইখন কিতাপ ইণ্টান প্ৰিণ্টাৰ্চ, গুৱাহাটী—৩ চান্দমাৰী পাব্লিচ কৰিছে। এইটো কি ধৰণৰ কথা হৈছে। যদি কোনো বিষয় চৰকাৰী বিষয় নহয়, তেতিয়া হলে সেই বিষয়ত চৰকাৰৰ টকা খৰচ হোৱাতো অবাঞ্চনীয়। ৰাজহ প্ৰাপ্তিত যিটো টকা ধৰিছে, সেই টকাৰ ভিতৰত কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ কথাও আছে।

মহোদয়, যোৱা বছৰ অসমত প্ৰলয়ংকাৰী বানপানী হৈছিল। তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ঘেহু পঠাইছিল। পিচত দেখা গল যে তেজপুৰৰ ঠিকাদাৰ সকলক কোৱা হৈছিল যে কামৰ মূল্য টকাৰ বিনিময়ে তিনি ভাগৰ এক অংশ ঘেহু লব লাগিব। এই ঘেহু বজাৰত বিক্ৰি কৰি দাম লব। এই কথা আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাইছিলো পিচত এই ব্যৱস্থা বন্ধ কৰা হল। ইয়াৰোপৰি যোৱা ২৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে হোৱা নিৰ্ব্বাচনৰ ১০ দিনৰ আগতে ৮৪ কুইণ্টল চাউল বিধবা আৰু খাবলৈ নোপোৱা মানুহক বিলাই দিবলৈ দিয়া হৈছিল। কিন্তু নিৰ্ব্বাচনৰ আগমুহূৰ্ত্তত সৰ্ব্বসাধাৰণৰ মাজত বিতৰণ কৰাত কোৱা হৈছিল যে চৰকাৰে মানুহক চাউল দিছে। গতিকে যি উদ্দেশ্যত প্ৰছনোদিত হৈ সেই চাউল দিয়া হৈছিল সেইটো পূৰণ নহল। গতিকে এনে ধৰণে যাতে ৰাইজৰ টকা অপচয় নহয় তাৰ বাবে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে আজি তেজপুৰত বিহাৰৰ পৰা উত্তৰ প্ৰদেশৰ পৰা বহুত মানুহ আহি থাকিবলৈ লৈছে। সেইবিলাকৰ ভিতৰত বিক্সাৱালা থেলাৱলা আদি মজদুৰ শ্ৰেণীৰ লোকে ষ্টেচনৰ ওচৰত বসবাস কৰে আৰু তেওঁলোকৰ দান বৰঙণীৰে এনে গান্ধী আশ্ৰম খুলিছে।

এই গান্ধী আশ্ৰমৰ বিষয়ে এই সদনত আগতে আলোচনা হৈছিল। এই গান্ধী আশ্ৰম খন দুখীয়া মানুহে চান্দা তুলি এটা সৰু ঘৰ সাজিলে আৰু গান্ধী মূৰ্ত্তি স্থাপন কৰিলে আৰু লাহে লাহে ঘৰ কৰিলে। তেওঁলোকে তিনি লাখ টকাৰ সম্পত্তি কৰিলে দুখীয়া ৰাইজৰ দান বৰঙণি লৈ। ইমাৰজেন্সীৰ সময়ত এই সকলো বোৰ ভাঙি পেলোৱা হল। এই তিনি লাখ টকাৰ সম্পত্তি নষ্ট কৰা হল আৰু টিনপাত আদি সস্তাত নিলাম কৰিলে। গান্ধী মূৰ্ত্তিৰটো কৰবালৈ লৈ যোৱা হল। মোৰ প্ৰশ্ন হল যদি সচাঁকৈ বে-আইনী ভাবে সেই মাটি ডোখৰত ঘৰ বনাইছিল তেনেহলে ইমান দিন কিয় ঘৰ বনাবলৈ দিয়া হল? যি ঘৰ-দুৱাৰ বনালে তাত নিৰাশ্ৰয় দুখীয়া মানুহ আশ্ৰয় লবৰ কাৰণে, সেই খিনি চৰকাৰে লব লাগিছিল। অসম চৰকাৰে ঘৰটো ভঙাৰ পিচত কিয় ব্যৱস্থা নকৰিলে?

শ্ৰীঅতুল গোস্বামীঃ সেই মূৰ্ত্তিটো সঞ্জয় গান্ধীৰ নে ইন্দিৰা গান্ধীৰ।

শ্ৰীজীৱন বৰাঃ মহত্মা গান্ধীৰ। ইন্দিৰা সঞ্জয় গান্ধীৰ হোৱা হলে উঠাই নিদিলেহেতেন। এইয়ে হল ৰাজহৰ ধন অপচয়ৰ নমুনা। মই অনুৰোধ জনাব খুজিছো যাতে নতুন চৰকাৰে এই সকলো বিলাক কথা বিবেচনা কৰি চায়। কাৰণ দুখীয়া ৰাইজৰ পইচাৰে ৰাজহ তৈয়াৰ কৰিছে। গতিকে সেই টকা বিলাক ৰাইজৰ উপকাৰত খৰচ কৰিব লাগিব।

শ্ৰীখগেন বৰবৰুৱাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, বিজ্ঞানৰ মূল সূত্ৰটো হৈছে out of nothing-nothing comes,

অৰ্থাত ঘটনা এটা এনেই নহয়। To trace the relation between cause and effect.

এইটো মূল কথা। অৰ্থাত ঘটনা এটা হোৱাৰ কাৰণ কি আৰু ফলাফল কি হব? গোটেই খিনি যদি বিশ্লেষণ কৰা নহয় তেন্তে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত তাৰ বিচাৰ নহয়। নিউটনৰ মুখৰ আগত ঠাচ কৰে গছৰ গুটি এটা পৰিল, তেওঁ ভাবিলে ততক্ষণাত্ তললৈ গছৰ গুটিটো কিয় পৰিল, ওপৰলৈ কিয় নগল? তাৰ পৰাই গ্ৰেভিটেচনৰ কথা আহি গল। এতিয়া কথা হৈছে আমাৰ দেশ খন পৃথিবীৰ লগত জৰিত আছে। আইনষ্টাইনৰ কিতাপ পঢ়িছো। The House we live in is built by others, the cloth that we put on is oven by others, the food we take is prepared by others.

আদাৰ্চৰ লগত কথাটোৰ সম্পৰ্ক আছে। আসাৰ্চৰ কত কত আছে? এই বিলাকৰ লগত জীৱনৰ সম্বন্ধ আছে। উঘাটন কৰাটো মঙ্গলৰ কথা। আমাৰ কংগ্ৰেছ পৰাজয় হৈছে কিয়? তাৰ নিশ্চয় কাৰণ আছে আৰু সেই একে পথত যদি গতি কৰো তেন্তে সকলোৰে পৰাজয়ৰ দশা একে হব। চাৰ, আমাৰ মুদ্ৰা বিশেষকৈ আমেৰিকাৰ মুদ্ৰা দলাৰৰ লগত জৰিত। Dollar is the unlegal policeman of the capitalist system of the world. দলাৰ প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পাউণ্ড ষ্টাৰ্লিং। ১৯৪৬ চনত বৃটেইন এগ্ৰিমেন্ট হৈছিল। তাৰ পিচত ১৯৭১ চনলৈকে আমেৰিকাৰ লগত ইয়াৰ মিলন হোৱা নাছিল। ১৯৭৩ চনত মুদ্ৰা মূল্য হ্ৰাস কৰি দিয়া হল। লগে লগে বাহিৰৰ পৰা বিশেষকৈ বিকাশ যুক্তী দেশৰ পৰা কোনো বস্তু প্ৰবেশ কৰিব নোৱাৰে আৰু প্ৰবেশ কৰিলেও শতকৰা ১০ টকা সোমোৱাৰ লগে লগে দিব লাগিব। তাৰ ভিতৰৰ বস্তুৰ দাম বেচি কৰি দিলে। সেই মুদ্ৰা কিনিবলৈ যাওতে আগতে যদি এক কেজি দিছিল চাহপাত এতিয়া দুই কেজি দিব লগা হল। ইফালে ইউৰোপৰ কমন মাৰ্কেটৰ লগত অৰ্থনীতি জৰিত। পশ্চিম প্ৰান্তত থকা কমন মাৰ্কেটত মুদ্ৰা মূল্য বেচি কৰি দিলে। আমেৰিকাৰ মুদ্ৰা দলাৰ ইংলণ্ডৰ পাউণ্ড ষ্টালিভ ফ্ৰান্সৰ ফ্ৰেংক, বাচিয়াৰৰুবল জাৰ্ম্মানিৰ মাৰ্ক, জাপানৰ ইয়েণ চীনৰ চেন। এই ধনতন্ত্ৰবাদী দেশৰ লগত বস্তু আদান প্ৰদান কৰোতে মাৰ খাব লগা হয়। এই খিনিতে দুই এটা কথা পঢ়ো

The actual devaluation of the Pound Sterling in Summer of 1972 when it began to float below parity also seriously hit India because United States and Britain are our largest trading partners. Indian Press pointed out that in view of the devaluation of the Dollar Indian goods are now much more expensive in the U.S. market and this impedes the expansion of Indian export to the United States. A. Barbar, Chancellor of Exchequer of British Conservative Government has been compelled to admit that the exports of the developing countries suffer from the present system of chaotically fluctuating currency of the rest of the developing countries.

ই এটা প্ৰমাণ কৰে যে ভাৰতৰ অৰ্থনীতি ইউৰোপৰ কমন মাৰ্কেটৰ লগত, ধনতন্ত্ৰবাদী দেশৰ লগত জৰিত থকা কাৰণে কি দশা? এতিয়া কথা হল সমান শক্তি আছে। কমিউনিষ্ট দেশ বিলাকত মূল্য ইফাল সিফাল হোৱা নাই। ৰাচিয়াত খাদ্য বস্তুৰ মূল্য একেই আছে। এটা পইচা বঢ়া নাই।

আন নালাগে সিদিনা মাত্ৰ কিউবাই স্বাধীনতা পাইছে আৰু তাত তেওঁলোকৰ শাসন চলিছে কিন্তু সেই কিউবাইয়ো অৰ্থনীতিত বহুল প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। মাত্ৰকেইটামান সৰুসৰু ধপাতৰ ফাৰ্ম্ম আৰু ক্ষুদ্ৰ কেইটামান উদ্যোগৰ বাহিৰে বাকী হোটেল বিলাক পৰ্যন্ত চৰকাৰৰ হাতত। গতিকে মই কব খোজো যে আমাৰো দেশখন যদি কমিউনিষ্ট দেশৰ অৰ্থনীতিৰ লগত জৰীত নহয় আৰু গণতান্ত্ৰিক দেশৰ লগত জৰীত হয় তেতিয়া হলে আমাৰ ভাৰতবৰ্ষই কেতিয়াও অৰ্থনীতিৰ সমস্যা সাধন কৰিব নোৱাৰিব, যিমানেই চৰকাৰ বদলি নহওক যিমানেই নতুন চৰকাৰ নহক, এই পদ্ধতিৰে আমাৰ দেশৰ অৰ্থনীতিৰ সমস্যা সাধন কেতিয়াও কৰিব পৰা নহব, এইটো হল প্ৰথম কাৰণ আন-হাতেদি আমাৰ দেশত যিবিলাক প্লেন-প্ৰোগ্ৰাম হৈছে সেই প্লেন বিলাক হাতত লবৰ কাৰণে বিদেশৰ পৰা টকা-পইচা অনা হৈছে সেই টকাৰ সুদতত আমি খোত যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে এনেকুৱা এখন পৃথিৱীত দেশ নাই যাৰ পৰা আমি ধাৰ অনা নাই আৰু সেই ধাৰৰ সুত গৈ ১৯ ৰ পৰা ৩০ শতাংশ হৈছেগৈ। তাৰোপৰি এতিয়া সুতৰ হাৰ আগতকৈ বাঢ়িছে। সুততেই বেচি ভাগ ধন আমি খৰিদব লগীয়া হৈছে। ২য়তে ঘৰৰ ভিতৰত ধাৰ বেচি হৈ গৈছে, এল, আই, চি আৰু প্ৰভিদেন্ট ফান্দত টকা খৰচ হৈ আছে। ৩য়তে আমাৰ বস্তু বিদেশত সস্তাত বিক্ৰী কৰিছে আৰু তাত খৰচ কৰা হৈছে যেনে ইৰাণ আৰু ইৰাকত আমাৰ বস্তু গৈছে। আৰু ৰিজাৰ্ভ বেংক অৱ ইণ্ডিয়াই নোটৰ ওপৰত নোট তৈয়াৰ কৰি আছে কিন্তু আমাৰ তেনে ধৰণৰ উৎপাদন বা সম্পদ তৈয়াৰ হোৱা নাই।

আজি চাওক ২ টকাৰ ওপৰতহে শপত খোৱাৰ উদাহৰণ আছে কিন্তু এক টকাৰ নোটত কোনো শপত খোৱা হোৱা নাই তেনে ক্ষেত্ৰত এক টকাৰ নোটত কোনো মূল্য দিবলৈ চৰকাৰে গেৰাণ্টি দিয়া নাই গতিকে দেখা যায় এক টকাৰ নোটৰ কোনো মূল্য নাই। এই নোট বিলাক গোল্ডৰ দ্বাৰা বেক কৰা হোৱা নাই কেৱল ইলেকশ্যনত যি দৰে চিম্বলৰ বা চাপ মৰাৰ এটা ছবি আছে তেনে ধৰণে কেৱল এটা চিম্বল আছে। গতিকেই আমাৰ দেশত যদি সহস্ৰ টকা সহস্ৰ নোট থাকে সোনৰ পৰিমাণ কম থাকে তেতিয়া হলে তাৰ কোনো অৰ্থ নাই সোনেই আচল সম্পদ আৰু ধন। আমাৰ দেশ যদি কিবা কাৰণত দেউলীয়া হব লগীয়া হয় তেনে ক্ষেত্ৰত আমাৰ ইয়াৰ নোট লৈ আপুনি বিদেশৰ পৰা বস্তু আনিব নোৱাৰিব কাৰণ নোট দিলে বস্তু নিদিয়ে সোনহে দিব লাগিব অৰ্থাৎ নোটত সোনৰ মূল্য থাকিব লাগিব। কেৱল বিদেশৰ পৰা বস্তু আনি ধাৰৰ পৰিমাণ দিনক দিন বৃদ্ধি কৰি পেলাইছে। এতিয়া কথা হৈছে আমাৰ ভাৰতবৰ্ষত দুটা বাদী প্ৰধানকৈ পৰিলক্ষিত হৈছে, এটা হৈছে ভাববাদী আৰু আনটো মাৰ্ক্সবাদী। ভাববাদ বুলিলে যিটোক বুজুৱা হয় সেইটোৱেই অৰ্থাৎ তাকে বুলিলে কৰা গৰু বুলিলে গৰুৱেই অৰ্থাৎ অকল শৰীয়া এটা বস্তু তাৰ নিজৰ স্বাধীনতা আছে। মাৰ্ক্সবাদী এটা বস্তু যিটো আনৰ লগত সম্বন্ধ আছে যেনেকৈ বাগানৰ মালিক অকলে হব নোৱাৰে তেওঁৰ কিমান সংখ্যক কৰ্ম্মচাৰী আছে তেওঁলোকক কিমান মজুৰী দিয়া হৈছে অথচ সেই মজুৰী সকলক উপযুক্ত প্ৰাপ্য নিদি বাগানৰ উৎপাদন নি বাহিৰৰ মহা সমুদ্ৰত বেচি মূলত মেলি দিছে অৰ্থাৎ আনক ঠগি নিজে টনকিয়াল হৈ গজপতীয়াকৈ বহি পৰিছে, শ্ৰমিকক ঠগিছে।

ভাৰতবৰ্ষত ধনীৰ নিচেই কম সংখ্যক হলেও প্ৰায় ৪৫ হাজাৰ কোম্পানী আছে এই সকলেই দেশখনৰ আটাইখিনি ধন গ্ৰাস কৰি পেলাইছে। অসমৰ ভিতৰতে ১৯৭২ চনৰ পৰা ১৯৭৫ চনলৈ এই ৪ বছৰৰ ভিতৰতে ৪৫ টা বৃহৎ উদ্যোগ ললে, কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত এই উদ্যোগ দুগুনলৈ বৃদ্ধি পাইছে। লোকসভাত এই তথ্য প্ৰকাশ পাইছে যে এই ৪৫ টা সংস্থানৰ ভিতৰত টাটাৰ আৰু বিৰ্লাৰ বেচিভাগ আছে, এওঁলোকেই ভাৰতৰ ধন চুহী চুহী শেষ কৰি পেলাইছে।

ধাৰ থকা দেশৰ কেতিয়াও শান্তি হব নোৱাৰে। যাৰ নিজৰ উৎপাদন নাই। আনৰ উৎপাদনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগা চৰকাৰৰ কোনো দিনেই শান্তি নাই। আৰু সদায়ে গালি খায় এই বিধান সভাত। এতিয়া কথা হৈছে, আমাৰ ধনী শ্ৰেণীৰে সংখ্যা কম আৰু দুখীয়া শ্ৰেণীৰ বেচি তথাপিও আমাৰ দুখীয়া শ্ৰেণীয়ে একো কৰিব পৰা নাই। তাৰ কাৰণ, পুলিচ আৰু মিলিটাৰী। কাৰবাত কিবা এটা কৰিলেও তত্ফনাত পুলিচ আৰু মিলিটাৰী যাবই। গতিকে এই ৰাজ্যখনক কোৱা হৈছে গণতান্ত্ৰিক আৰু নীতিটো হল ধনতান্ত্ৰিবাদ। কিন্তু এই পুলিচ আৰু মিলিটাৰীয়ে আৰু কিমান দিন ভেটি ধৰি থাকিব? সেই কাৰণে এই চীনত তিনি আলিৰ প্ৰতি দলং আতৰে আতৰে মানুহক কাটিব লগা হৈছিল। মানুহক উচিত শাস্তি দিয়াৰ বাবে। যেতিয়া এনে ঘটনাৰ আৰম্ভ হল তেতিয়া সেই পাৰ্টিৰ ৰজা চিয়াংচাই চেকক ধৰি আনি বন্ধ কৰি থৈ দিয়া হল কিন্তু তেওঁ পাচত পলাই গল। বাকীবোৰ মানুহক যেতিয়া এৰি দিব কোৱা হল, এৰি নিদি মাৰি পেলোৱা হল। গতিকে পুলিচ আৰু মিলিটাৰীয়ে আৰু বেচি দিন ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে। আমাৰ এনেকুৱা এখন অনুস্থান নাই যি অনুস্থানত ষ্ট্ৰাইক হোৱা নাই। স্কুল কলেজকে আদি কৰি সকলো অনুস্থানতে ষ্ট্ৰাইক। এতিয়া মৰগীয়া বানচ হৈছে, হব, কোনেও বন্ধ কৰিব নোৱাৰে। এই বিলাক কমাবলৈ ব্যৱস্থাও সামঞ্জস্য থাকিব লাগিব। যিমান সোনকালে পৰা যায় সিমান সোনকালে এই দিগদাৰী বিলাক আতৰ কৰিব লাগে। ধনতন্ত্ৰবাদ দিবই লাগিব।

আমাৰ নিবনুৱা ভাই সকলক নিব পৰাৰ কোনো শক্তি নাই। শক্তি থাকিলেও আমি খটোৱা নাই। অৱশ্যে নিবনুৱা সমস্যা ভাৰতবৰ্ষ নহয় পৃথিবিতে আছে। আমেৰিকাৰ নিচিনা এখন দেশত অকল নিউয়ৰ্ক চহৰতে বেকাৰৰ সংখ্যা বহুত বেচি। ৩শ ৩০ টা

চেক ডকাইতৰ গেং আছে । তাৰ সদস্য ২০ হাজাৰ । আমেৰিকাতেই এনেকুৱা হলে আৰু কি উপায় আছে । এই কথা বিলাক পৰ্য্যলোচনা কৰিবলৈ গলে আমাৰ অসমৰ ক্ষেত্ৰত অলপ আচৰণ কৰিব পৰা অৱস্থা আছে । অসমত মেজেঙাত এটা সাৰ কাৰখানা কৰিব লাগে। তাৰ কাৰণে কমিটিৰ ৰিপোৰ্ট বিছৰা হৈছিল, আৰু তাত আয়েঙ্গাৰ বুলি এজন মানুহক স্বায়ীত্ব দিয়া হল। অসমত আৰু মানুহ নাছিল, অসমৰ বিশ্ব বিদ্যালয়ত আৰু তেনে কোনো বিজ্ঞ্য ব্যক্তি নাই। সেই আয়েঙ্গাৰে ৰিপোৰ্ট দিলে যে মেজেঙাত সাৰ কাৰখনা কৰা অসুবিধা আছে । কিয়নো তাত মাত্ৰ ৩ লাখ ৫০ হাজাৰ কিলোমিটাৰতহে জিপ্চ পোৱা যাব। আচলতে লাগে পাঁচ ছয় লাখ। তাৰ পাচত কথাটো জানিয়েই তেল মন্ত্ৰী শ্ৰীবহুগুনালৈ টেলিগ্ৰাম কৰিলো আৰু কলো যে আপুনি নিজে আহক নতুবা আন কোনো-বাক পঠিয়াওক আৰু আমাৰ সংগ্ৰাম পৰিষদৰ মানুহো থাকিব তাৰ পাচত বিছাৰ কৰি চাম। আচলতে প্ৰতিবৰ্গ কিলোমিটাৰ ৩০/৫০ হাজাৰ এচোচি/য়েটেদ গেচ আৰু তেল ওলাইছে । গোটেইখিনি সংৰক্ষণ কৰিলে ৩ লাখ ৫০ হাজাৰ টন কিউবিক মিটাৰ হয় । তেনেকৈ ১৩ কূপত অকল গেছেই ওলাইছে । গতিকে অতি কমেও ১৬ লাখ কিউবিক মিটাৰ গেছ পোৱা যাব । এই ফেক্টৰী নামৰূপত আৰু বঢ়োৱাৰ প্ৰশ্ন উঠিব নালাগে । কাৰণ নাম-ৰূপৰ গেছ আকাশ মণ্ডল বিশাক্ত কৰিছে । । অৱশ্যে যদি এই বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰে তদন্ত কৰে তেনেহলে ৫ হাজাৰ মানুহৰ সংস্হাপন হব । কিন্তু নামৰূপত ৩১৫ শতকে বেঁচি হব নোৱাৰে । এই মানুহ বিলাক হয়তো কোনোবাই জোতা চিলাই কৰিব, কোনোবাই চাইকেলৰ কাৰবাৰ কৰিব কোনোবাই হাত বজাৰ কৰিব কোনাবাই তামোলপানৰ কাৰবাৰ কৰি সোমাব পাৰিব । গতিকে চৰকাৰে এইটোত বিশেষ ভাৱে জোৰ দিব লাগে । (সময়ৰ সংকেট) যিহেতু চৰকাৰৰ এইটো দেঁাষিত নীতি গতিকে এই উদ্যোগ বিলাক যিমান পৰা যায় সিমান বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰিব বুলি মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰিলো ।

আন এটা কথা কবলগীয়া হৈছে । অসমক ক্ষমতা দিব লাগে, আন আন ৰাজ্যক ক্ষমতা দিয়াৰ কথা কোৱা হৈছে আৰু দিয়া উচিতো। আমাৰ ৯৭টা আইটেমৰ ওপৰত দিল্লীৰ যথেস্হ হাত আছে । তাৰ বাহিৰেও ৪৭ টা কংকাৰেণ্ট চাৰজেণ্ট আছে যত কেন্দ্ৰৰ এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ জুৰিদিকচন আছে। তাৰ পিচত কিছুমান ৰেচিডুৱেৰী পাৱাৰ আছে। ইউ এচ এৰ চুইজাৰলেণ্ড বুলি কেণ্টমেণ্ট তেওঁলোকক অধিক ক্ষমতা দিয়া হয়। গতিকে তেনেকুৱা কোৱাচি ফেদেৰেল কৰিব পাৰি । তাৰ পিচত আমাৰ টকা পইছাৰ কথা কোৱা হৈছে । কেৱল কামৰূপ আৰু নগাওঁৰ পৰাই ২০ কোটি টকা চেণ্ট্ৰেল এক্সাইজে নিয়ে । কিন্তু তাৰ পৰা পাইছো কিমান তাৰ হিচাব হৈছে নে ?

(সময়ৰ সংকেট)

ৰাষ্ট্ৰপতি মহোদয়ে ৰাজ্যপালৰ ৰিপোৰ্ট পালে বিধান সভাও ভঙ্গ কৰিব পাৰে, আৰু ৰাজ্যৰ সীমা পৰ্য্যন্ত পৰিবৰ্ত্তন কৰিব পাৰে । অলপতে এটা অঞ্চল ভূটাণক দিলে আমাৰ লগত সুধা পুচাও নকৰিলে। আৰু বহুত সমস্যা আছে যিবিলাক সমাধানৰ দৰকাৰ । যিটো জুদিচিয়াৰী সেইটো একেবাৰে আমাৰচুপ্ৰিম কোৰ্টৰ পৰা কনট্ৰোল কৰে,কিছুমান কথা তাৰ ফলত অসুবিধা হয় । সেইবিলাক আতৰ কৰিব লাগে । কিছুমান সৰুসুৰা উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব লাগে তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰক হেচা দিব লাগে। কেন্দ্ৰৰ ফালৰ পৰা এই বিষয়টোত যাতে গুৰুত্ব আৰোপ কৰে সেইটোও চিন্তা কৰিব লাগে । তাৰ পিচত এই জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্হাটো অসমত কিয় উন্নত কৰিব পৰা নাযায় ? আমাৰ কেইজনমান মন্ত্ৰীয়ে খবৰৰ কাগজত হাল বোৱা দেখিছো । তেওঁলোক আচলতে প্ৰশাসনৰ কাৰণেহে । মন্ত্ৰীয়ে হাল বালেই কৃষি উৎপাদন নহয় তেওঁলোকে ইয়াত বহি সা-সুবিধা দিয়ক আৰু নহলে হাল বাবলৈয়ে গুচি যাওক। হাল বাইছে হয় কিন্তু গৰু জুটি দিলে কোনে, ট্ৰেক্টাৰ কত পালে, সোহাতেই ধৰিলে নে বাওঁ হাতেই ধৰিলে সেইটো নাজানো ।

* শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) :—মন্ত্ৰী কেইজন আগতে হালবোৱা মানুহেই গতিকে এই ক-খ বিলাক জানে ।

*শ্ৰীখগেন বৰুৱা ঃ—তেনেহলে হাল বাবলৈকে যাওঁক বিধান সভালৈ আহিব নালাগে। আমাক সোনকালে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্হা কৰিব লাগে। অ?শ্যে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ সময়ত এইবিলাক আলোচনা কৰিম, চাৰিওফালে পানী কিন্তু খাবলৈ পানী নাই। খোৱা পানী সম্পৰ্কে লোক এজন ইন্টাৰনেচনেল বিখ্যাত ডাক্তৰ এজনে কৈছিল যে ভাৰতবৰ্ষত খোৱা পানী ঠিক হলে বহুত বেমাৰ নাই কিয় হব। গতিকে খোৱা পানী অন্ততঃ ঠিক কৰ দিয়া উচিত। গতিকে মন্ত্ৰী সকলে ঠিককৈ কাম কৰক, আমি পাচত আছো।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ গোস্বামী ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পোন প্ৰথমতে বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেটৰ প্ৰতি সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন আগবঢ়াইছো। আমি আশাকৰিছো নতুন চৰকাৰে সম্পূৰ্ণ আস্হাৰ জৰিয়তে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেটে কিছুপৰিমাণে হলেও অসমক উন্নয়নৰ অৰিহনা যোগাব পাৰিব। এই কথা ঠিক যে এই বাজেটত অসমৰ জনসাধাৰণৰ সম্পূৰ্ণ আশা আকাংখা দাঙি ধৰিব পৰা নাই যদিও কিছু সমস্যা সমাধান কৰিব পা ৰব। কৃষি উন্নতি সাধন কৰাৰ কাৰণে জনতা চৰকাৰে যি কৃষি উৎপাদন আঁচনি গ্ৰহণ কৰিবলৈ ওলাইছে তাত হয়তো বহুত বাধা বিঘিনী আহিব পাৰে। জলসিঞ্চন আজিও অসমত সম্পূৰ্ণ হৈ উঠা নাই। যাৰ ফলত অসমত খেতিয়কে মাত্ৰ এটা খেতি কৰিবলৈহে সামৰ্থ হয়। অসমত বানপানী আৰু মঠাউৰীৰ সমস্যাই কৃষি উন্নয়নত যথেষ্ঠ বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে যিখিনি কথা বাজেটৰ জৰিয়তে দাঙি ধৰিছে সেই-খিনি যাতে কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে মই নতুন চৰকাৰক আহ্বান জনাইছো। এই বানপানীৰ ফলত অসমৰ ৰাইজে বাৰে বাৰে আহুকাল ভুগিবলীয়া হয়। বানপানীৰ পাচত খেতি কৰিবলৈ ৰাইজে আগবাঢ়ি আহে ফলত উৎপাদনো তেনেই নিশকতীয়া হয়। ৰাস্তা ঘাট বন্ধা, মঠাউৰি বন্ধা কাম আমাৰ অসমত ফেব্ৰুৱাৰী মাৰ্চ্চ মাহতহে আৰম্ভ কৰে, তাক শেষ কৰোতে বানপানী আহি পায়, ফলত কামবোৰ সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠে আৰু টকাৰ অপচয় নহয়। গতিকে ৰাস্তা ঘাট বা মঠাউৰীৰ কাম অক্টোবৰ মাহতেই আৰম্ভ কৰিব, তেতিয়াহে টকাৰ অপচয় নহয় আৰু কামবোৰো ঠিকমতে হয়। ফেব্ৰুৱাৰী মাৰ্চ্চ মাহত কাম কৰে তাক পানীয়ে উতাই লৈ যায়। ৰাস্তাঘাটৰ ক্ষেত্ৰত শেষলৈ কামবিলাক কৰিবলৈ নৰৈ নাথাকি বাজেটাৰীমতে আদিৰ পৰাই কৰাৰ চেষ্টা কৰিব বুলি মই চৰকাৰক আহবান কৰিলো।

আজি আমাৰ বস্তুৰ দামৰ ওপৰত যি বিলাক আলোচনা বিলোচনা আদি হৈছে সেই বিলাক হোৱাটো নিতান্তই স্বাভাৱিক। ব্যক্তিগত ভাৱে মইও এই কথাটোত উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছোঁ। বস্তুৰ দাম বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে আমাৰ দুখীয়া জনসাধাৰণৰ ওপৰত যিটো বোজা পৰিছে সেইটো বহন কৰাটো আজি আমাৰ দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ কাৰণে অসহনীয় হৈ পৰিছে। মই বিশ্বাস কৰো, যে বস্তুৰ দাম বৃদ্ধি ৰোধ কৰিবৰ কাৰণে আমি এটা বাস্তৱ ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। যি পৰিমাণে আমাৰ 'কনজাম্পশ্বন' হৈছে সেই পৰিমাণে আমাৰ বস্তুৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা নাই। কৃষিজাত সামগ্ৰীয়েই হওঁক বা শিল্পজাত সামগ্ৰীয়েই হওঁক এই দুয়োপ্ৰকাৰৰ সামগ্ৰী বিলাক বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ নতুন চৰকাৰে দায়িত্ব লব লাগিব আৰু তাৰ কাৰণে জোৰ দিবলাগিব। এই ক্ষেত্ৰত যদি আমাৰ নতুন চৰকাৰ ব্যৰ্থ হয় তেতিয়াহলে, বস্তুৰ দাম কমোৱাটো টান হৈ পৰিব। জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি আৰু উৎপা-দনৰ স্হবিৰতাৰ মাজত নতুন চৰকাৰে বাস্তৱ দিশ এটা নিৰ্ণয় কৰিব নোৱাৰিলে এই সমস্যা সমাধান কৰাটো টানহৈ পৰিব।

সেইদৰে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো যদি বাস্তৱ ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰা নহয় তেতিয়াহলে, বহুত বিলাক বেমেজালিৰ সৃষ্টি হয়। যি সকলে কৃষি বিশ্ববিদ্যালত শিক্ষা লয় সেইসকলে যেন বাস্তৱ জগতত কামত আগবাঢ়িব পাৰে তাৰ কাৰণে যত্নপৰ হব লাগিব। তেতিয়াহে এই ক্ষেত্ৰত থকা বহুত বিলাক খেলি মেলি দূৰীভূত হব। তাৰ লগে লগে কি মাটিত কি ধৰণে খেতি বাতি আদি কৰিলে উৎপাদন বাঢ়িব তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিবলাগিব। ডালিৰ উৎপাদন কেনেকৈ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি তাৰকাৰণে কোনো অধ্যয়ন আদি হোৱা নাই। নোহোৱাৰ ফলতেই আজি অসমত ডালিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা নাই আগতে আমাৰ নামনি অসমত বিশেষকৈ খেচাৰী ডাইলৰ উৎপাদন বৰ বৃদ্ধি পাইছিল কিন্তু এই ডালিয়ে বেমাৰৰ বীজ সৃষ্টি কৰে বুলি ওলোৱাৰ ফলত চৰকাৰে সেই ডাইলৰ উৎপাদন বন্ধ কৰি দিয়াৰ কাৰণে ইয়াৰ উৎপাদনো অসমত কমি গল। প্ৰকৃততে এই ডালিয়ে বেমাৰৰ বীজ সৃষ্টি কৰেনে নকৰে সেইটো বিচাৰ কৰি চাই ডালিৰ উৎপাদনৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। যদি এইটো আকৌ কৰিব পাৰি তেতিয়াহলে, অসমত ডাইলৰ চাহিদা কিছু পৰিমাণে পূৰণ কৰিব।

তাৰপিছত নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ নতুন চৰকাৰে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিব লাগিব। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি আমাৰ যুৱক সকলৰ মাজত এটা 'ছাইক-লজিকেল চেঞ্জ' আনিব লাগিব। যিকোনো কামৰ কাৰণেই যাতে আমাৰ যুৱক সকলৰ কোনো হেয় ভাৱ নাহে তাৰ কাৰণে 'চাইকলজিকেল চেঞ্জ' এটা আনি দিবপাৰিলে বহুলাংশে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা কমি যাব। আমাৰ বহুত বিলাক ডেকাই কৰা অভিযোগটো যে, বাহিৰৰ মানুহ বিলাকে হস্ত-ক্ষেপ কৰি আমাৰ সংস্থানৰ পথটো জটিল কৰি তুলিছে সেইটোও নোহোৱা হৈ যাব আৰু আমাৰ ডেকা সকলে সংস্থান পাব।

তাৰ পিছত আমাৰ দক্ষিণ কামৰূপত বানপানী আৰু গড়াখহনীয়াই সৃষ্টি কৰা ভয়াবহ পৰি-স্থিতিয়ে তাত খেতিৰ মাটি খহাইনি একেবাৰেই নোহোৱা কৰি পেলাইছে। বস্তিৰ মাটিৰ তুলনাত খেতিৰ মাটি কম হৈ পৰিছে।

ইয়াৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতিটো অধ্যয়ন কৰিবলাগিব। গড়া খহনীয়া ৰোধকৰিবলৈ এই সমস্যাটোৰ এটা অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন।

ফৰেষ্টৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে, আসাম কেইন ডিলাৰছৰ লগত আমাৰ অসম চৰকাৰৰ এটা চুক্তি হৈছিল যিটো চুক্তিৰ ফলত আমাৰ বিশেষকৈ দক্ষিণ কামৰূপৰ বগাই খাচ বনাঞ্চলটো একেবাৰেই ধ্বংশপ্ৰাপ্ত হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছিল। এই চুক্তিৰ ফলত অসম চৰকাৰৰ প্ৰায় এককোটিৰো ওপৰত টকা লোকচান হয়। গতিকে এই চুক্তিটোৰ সম্পৰ্কে গোটেই কথাটো ৰিভিউ কৰাৰ আজি বিশেষ প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। অসমৰ এনে কিছুমান সমস্যা আছে যিবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যদি বাস্তৱ দৃষ্টি ভঙ্গী গ্ৰহণ কৰা নহয় তেতিয়া-হলে, সেইবিলাক সমস্যা সমাধান কৰাটো জটিল কথা হব। পৰিবহনৰ ক্ষেত্ৰত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতিৰ ফলত অসমৰ বাহিৰৰ অন্য বিলাক ৰাজ্যৰ পৰা অহা বস্তু বিলাক বহুত দিন ৰেইলওৱে ষ্টেচন বিলাকতে পৰি থকাৰ ফলত তাৰ কাৰণে ডেমাৰেজ ভৰিবলগীয়াহয়। ফলত বস্তুৰ দাম বহুপৰিমাণে বাঢ়ি যায়। এইটো কিছমান বেপাৰীৰ চক্ৰান্ততে হব পাৰে। লগতে কিছুসংখ্যক কৰ্ম্মচাৰী ইয়াৰ লগত জড়িত থকাৰ কাৰণেও এই সমস্যাটো আৰু বেছি জটিল হৈ পৰিছে। সেই কাৰণেই ডেমাৰেজ ভৰিব-লগীয়া বস্তু বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যদি 'পাবলিক অকশ্বন' নকৰি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰি বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তেতিয়াহলে, বস্তুৰ নাতনিৰ পৰা আমি ৰক্ষা পাম। নিমখৰ ক্ষেত্ৰটো আজি আমাৰ ৰাইজে উদ্বীগ্নতা প্ৰকাশ কৰিছে। নিমখৰ ক্ষেত্ৰটো যদি ফেক্টৰী প্ৰাইচৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পৰিবহন আদি সকলোবিলাক পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি চোৱা হয় তেতিয়াহলে হয়তো এতিয়াৰ কিলোপ্ৰতি ৬০।৭০ পইছা নিমখৰ দামৰ পৰিবৰ্ত্তে আমি কিলো প্ৰতি ৩০।৩৫ পইছাটো ৰাইজক নিমখ দিব পাৰিম। সেইদৰে কয়লাৰ ক্ষেত্ৰটো যদি আৰু, তাৰ লগত দামৰ নিৰ্ণয় কৰি সিদ্ধান্ত লোৱা হয় তেতিয়াহলে, কয়লাৰ দামো কমি যাব। এই বিষয়ে নতুন চৰকাৰৰ দ্বাৰা যাতে সিদ্ধান্ত লোৱা হয় তাৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছোঁ। যোৱা ৩০ বছৰীয়া শাসনৰ ফলত লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই এই বিলাক বিচাৰ কৰা নাই। বৰং এজন সাধাৰণ নাগৰিক হিচাবেহে নিজস্ব দৃষ্টি ভঙ্গীত এই কথা খিনি মই কৈছোঁ। অসমৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ কাৰণে আমি চেষ্টা কৰিব লাগিব। অহা বছৰত দুশ মেডিকেল চাবচেণ্টাৰ খুলিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰাৰ কাৰণে মই আমাৰ নতুন চৰকাৰক স্বাগত জনাইছোঁ আৰু জনতাক পতিয়ন নিয়াৰ পৰাকৈ কথা আৰু কামৰ মাজত সঙ্গতি ৰাখি এই বিলাক যাতে আৰম্ভণিৰে পৰাই কামৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয় তাৰ কাৰণে মই আমাৰ নতুন চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ। মোৰ নিজা সমষ্টিতে যোৱাবছৰেই এনেকুৱা এটা চাবচেণ্টাৰৰ কাম আৰম্ভ হোৱাৰ কথা আছিল কিন্তু সেইটো আজি কোপতিও নহল। সেইকাৰণেইহে ক্ষীপ্ৰব্যৱস্থাৰে কাম হাতত লবলৈ মই নতুন চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ।

ৰাস্তা ঘাটৰ সম্পৰ্কত আমাৰ পলাশবাৰী সমষ্টিৰ পৰা ৩০।৩২ ৰাস্তা ঘাটৰ কাৰণে দাবী আহিছে। ৰাস্তাঘাটৰ কোনো ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ ফলত দুটা মৌজালৈ যোৱাৰ কোনো উপায় নাই। গতিকেই এই যে ৩০।৩২ টা ৰাস্তাৰ কাৰণে দাবী আহিছে সেইটোৰ যুক্তি যুক্ততা বিচাৰ কৰি কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ মই আমাৰ নতুন চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছোঁ।

যিবিলাক ৰিজাৰ্ভ বেদখলা হৈ আছে সেইবিলাকত কিছুমান সমস্যা আহি পৰিছে যাৰ ফলত গৰু মহ চৰাবৰ কাৰণে ঠাই নোহোৱা হৈ পৰিছে এই সম্পৰ্কত চৰকাৰে কি কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে বা কৰিব মই সেই সম্পৰ্কত কব খোজা নাই। কিন্তু এইটো কথা মই কব খুজিছো যে তাৰ স্থানীয় ৰাইজে গৰু চৰাবৰ কাৰণে গ্ৰেজিং ৰিজাৰ্ভ নোহোৱা হবলৈ ধৰিছে। তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব বুলি মই আশা ৰাখিছো। এই খিনি কৈ মই নতুন যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাক সমৰ্থন কৰিছো আৰু নতুন বাজেটত যিখিনি কাম কৰিম বুলি ৰাখিছে সেই খিনি কাৰ্য্যত পৰিণত কৰি ৰাইজক সকাহ দিব।

শ্ৰীআফাজুদ্দিন আহমেদ ঃ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জয় জয়তে মই নতুনকৈ নিৰ্বাচিত বিধায়িক হৈ অহাৰ পিচত এই বাৰেই থিয় হবলৈ সুবিধা পোৱাত নিজকে ধন্য মানিছো। এতিয়া মই মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰীৰ বক্তৃতাৰ ওপৰত দুআষাৰ কথা কবৰ কাৰণে সাহস কৰি উঠিছো।

মই নিৰ্দলীয় পাঁচজন সদস্য গোটৰে এজন। তেখেত সকলে ৰাজ্যপালৰ বক্তৃতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল, এই অভাজনে কৰা নাছিলো। এতিয়া এই বাজেটৰ ওপৰত দুআষাৰ কবলৈ থিয় দিছোঁ। নতুন মানুহ সেই বাবে ভুল-ত্ৰুটী নিশ্চয় হব, আশাকৰোঁ মাননীয় সকলে ত্ৰুটী হলে ক্ষমা কৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যত তথা কেন্দ্ৰত জনতা চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। আমাৰ ইয়ালৈ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা বিধায়ক সকল নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে। বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দল ইয়াত উপস্থিত আছে ৰাইজৰ আশা আকাংখ্যা যিপৰিমাণে পূৰ্ণ কৰিবৰ কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতি হৈছে আমাৰ চৰকাৰৰ লগত সহযোগ আগবঢ়াবৰ কাৰণে সকলোৱে সমৰ্থবান হব। আজি মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেটৰ ওপৰত কেইবাগৰাকীও বিজ্ঞ সদস্যই অংশ গ্ৰহণ কৰি নানা আলোচনা কৰিছে। বস্তু বাহানীৰ দামৰ ওপৰত আলোচনা বহুতো হৈছে। এইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে বস্তুৰ নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ দাম বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলত আমাৰ সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ বৰ জুৰুলা হৈ পৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ জনতা চৰকাৰে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিব বুলি কৈছে। কিন্তু আমি দেখিছো দিনক দিনে বস্তুৰ দাম বাঢ়িহে গৈছে, কমি যোৱাৰ কোনো সম্ভাৱনা আমি দেখা নাই। বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে বস্তুৰ মূল্য এই বছৰত আপেক্ষিক ভাবে কমিছে। আমি এইটো মানি লব নোৱাৰিলো। আমাৰ গাঁও আৰু চহৰত দাৰিদ্ৰৰ সীমাৰেখা যে ৭০ ভাগ সেইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিছে। মই আশা ৰাখিছো চৰকাৰে পূৰ্ণ উদ্যমে চেষ্টা চলাই ৰাইজৰ আশা আকাংখ্যা পূৰ্ণ কৰিবৰ কাৰণে যত্নৰ ত্ৰুটী নকৰিব।

কৃষি উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞ বিধায়ক সকলে যথেষ্ট আলোচনা কৰি গৈছে। মই মাত্ৰ ইয়াকে কব খুজিছোঁ যে আমাৰ ৰাজ্যখনত বানপানীৰ উপদ্ৰব যথেষ্ট বৃদ্ধি হয়। বছৰি বছৰি বহু টকাৰ শস্য নষ্ট হোৱাৰ কাৰণে বহুতো মানুহে খাবলৈ নাপায় মৃত্যুৰ মুখত পৰে আৰু জীৱন নিৰ্বাহ কৰাত দুখ পায়। আগৰ চৰকাৰে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত কৃষিৰ উৎপাদন বঢ়াবৰ কাৰণে নানান চেষ্টা চলাইছিল। কিন্তু আমি দেখিছো যি পৰিমাণে উৎপাদন বাঢ়িব লাগিছিল সেই পৰিমাণ বঢ়া নাই। আজিৰ চৰকাৰেও কৈছে যে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৃষি উন্নয়নৰ পথ অৱলম্বন কৰি উৎপাদন বঢ়োৱা হব। কিন্তু এতিয়ালৈকে আমি দেখিছো যে কৃষিৰ প্ৰধান সজুলি সাঁচ, সাৰ আদি সময়মতে যোগান ধৰা নহয়। মই আশাকৰোঁ এইবোৰ ত্ৰুটী গুচাই নতুন চৰকাৰে কৃষিৰ উৎপাদন বঢ়োৱাত ৰাইজক সহায় কৰিব। আমাৰ এইখন বান পানীৰ ৰাজ্য। অতিৰিক্ত পানীৰ কাৰণে বাৰিষা খেতি কৰিব যে নোৱাৰেই খৰালিও খৰাং বতৰৰ কাৰণে খেতি কৰিব পৰা নহয়। মই যিখন জিলাৰ মানুহ সেই জিলাৰ সম্পৰ্কে দুআষাৰ কব খুজিছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে ১৯৭১ চনৰ ২ অক্টোবৰ তাৰিখে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ আৰু ডিব্ৰুগড় দুখন জিলা কৰিলে। সুদীৰ্ঘকাল আমাৰ এই জিলাখন অসম যেনেকৈ ভাৰতৰ ভিতৰত পিচ-পৰা তেনেকৈ লক্ষীমপুৰ জিলাখনো অসমৰ ভিতৰতে পিচপৰা। ডিব্ৰুগড়ক বাদ দি উত্তৰ লক্ষীমপুৰ জিলাখন ব্যৱসায় বাণিজ্যত পিচ পৰি আছে, তাত কোনো উন্নয়নমূলক কাম আজলৈকে নহল।

আন নেলাগে জিলাৰ সদৰ হোৱাৰ আগতে মহকুমা পৰ্য্যায়ত থাকোতে যিবিলাক অফিচৰ ঘৰ দুৱাৰ আছিল, অফিচাৰ সকলৰ বাসস্থান আছিল সেইবিলাক কোনো উন্নতি নহল। জিলা সদৰ হোৱাৰ পিচতো সেইবিলাকৰ কোনো উন্নতি নহল। জৰ্জকোৰ্ট আছে এটা সৰু ঘৰত কিন্তু বিচাৰক থাকিবলৈ কোনো বাসস্থান নাই। ডি, চি, থাকিবলৈ ঘৰ নোহোৱাত আগৰ এচ, ডি, ও, কোৱাৰ্টাৰত আছে। অন্যান্য মেজিষ্ট্ৰেট থাকিবলৈও কোনো ঘৰ নাই। এই জিলাৰ সদৰত এখন চিভিল হস্পিটেল আছে। এই হস্পিটেল খনৰ আধাৰ শিলা স্থাপন হৈছিল ১৯৭৩ চনত ; কিন্তু এতিয়ালৈকে আধাৰশিলা হৈয়ে আছে এতিয়াও ইয়াৰ কোনো উন্নতি হোৱা নাই। ৰোগীসকলে নিজ্যাতন ভুগিছে। উপযুক্ত বিছনাৰ অভাৱত আৱশ্যকীয় চিকিৎসালোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। সেই একেবছৰতে বিহপুৰীয়া সমষ্টিত শ্ৰীযুত প্ৰেমধৰ বৰা এম, এল,এ ডাঙৰীয়াৰ চেষ্টাত ৩০ খন বিচনা থকা এটি হাস্পতাল ঢলপুৰত স্থাপিত হল। কিন্তু জিলা সদৰত চিভিল হাস্পতাল হৈ নুঠিল। আশা কৰো জনতা চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে বিশেষ চকু দিব।

মই নাওবৈচা সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচিত হৈ আহিছো। এই নাওবৈচা সমষ্টিটো ১৯৬৭ চনৰ। তেতিয়া এইটো ৰিজাৰ্ভ চিট আছিল। তাৰ পৰা আগতে ডঃ ভুপেন হাজৰিকা আৰু শ্ৰীলীলা দাস নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল। তেতিয়াৰ পৰাই আমাৰ ৰাইজ বিভিন্ন দিশত অসন্তুষ্ট হৈ আহিছে। তাত যাতায়তৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই, যদিও পঞ্চায়ত, সমবায় আদি অনুষ্ঠান আছে সেইবিলাকৰ পৰা ৰাইজে সুবিধাজনক কাম পোৱা নাই। অন্যহাতে আগৰ চৰকাৰে কোৱা শুনিছিলো আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰীকৰণ হব, আঞ্চলিক বৈষম্য নাথাকিব। সেই আঞ্চলিক বৈষম্য শব্দটো কি মই বুজিব পৰা নাই। মই বুজাত যিবিলাক পিচপৰা অঞ্চল আছে, অনগ্ৰসৰ অঞ্চল আছে সেইবিলাক আগবঢ়াই নিব লাগিব যত স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা নাই, যাতায়তৰ ব্যৱস্থা নাই কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে ব্যৱস্থা নাই জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা নাই উন্নত ধৰণে খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা নাই এইবিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে মই এই সুবিধা লৈ আমাৰ চৰকাৰৰ পক্ষক আৰু চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী সকলক অনুৰোধ কৰিছো আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰীকৰণৰ কথা যিবিলাক অঞ্চল আজি ৩১ বছৰে পিচপৰি আছে সেইবিলাকলৈ বিশেষ চকু ৰাখে। আজি বাজেটত উত্থাপন হৈছে উন্নয়ন মূলক কামৰ শিতানত কৃষি, জলসিঞ্চন আদি শিতানত সৰহ টকা ধৰা কাৰণে ভাল পাইছো। কিন্তু সেইবিলাক বিশেষ ভাৱে ব্যয় কৰি আঞ্চলিক বৈষম্য থকা পিচপৰি থকা অঞ্চল সমূহত যাতায়ত, স্বাস্থ্য, কৃষি জলসিঞ্চন আদি বিষয়ত বিশেষ ভাৱে চকু ৰাখিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো।

পৰিকল্পনাৰ বিষয়ে মই কব বিচাৰিছো যে পৰিকল্পনাত টকা আছে। এইটো বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু এই পৰিকল্পনা একে আছে। বৰ্তমান চৰকাৰে ৫ বছৰৰ ঠাইত এক বছৰীয়া কৰিছে। মোৰ বিশ্বাস এই পৰিকল্পনা মতে তেখেতে বিশেষ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব যাৰ দ্বাৰা ৰাইজ ভালদৰে উপকৃত হয়। মই এটা কথা কব বিচাৰিছো এইবিলাক কামত যাতে অৱহেলা নহয়, অপব্যয় নহয়, অপচয় নহয় যি কামত টকা খৰচ কৰে সেইবিলাক যেন ভালভাৱে হয় এইটোত চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব।

মই ইয়াৰ লগতে সমবায়ৰ কথাও অলপ কব খুজিছো। সমবায়ৰ জৰিয়তে উৎপাদন আৰু ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থা কৰাৰ কথা আমি আঁচনি মতে দেখিছিলো। আজিৰ চৰকাৰে এই আঁচনি গ্ৰহণ কৰাও দেখিবলৈ পাইছো। কিন্তু মই সমবায় আন্দোলনৰ কথা কব বিচাৰিছো যে মাননীয় সমবায় মন্ত্ৰী এজন অভিজ্ঞতা সম্পন্ন ব্যক্তি। এই সম্পৰ্কত আমাৰ যিবিলাক অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান দেখিবলৈ পাইছো তাৰ প্ৰায় বিলাকে নষ্ট পথলৈ গৈছে। ৰাইজৰ উপকাৰত অহা নাই। এই বিলাকৰ দ্বাৰা চেনীৰ ৰাজহুৱা বিতৰণ কৰাৰ বাহিৰে অন্য কোনো কাম কৰিব পৰা নাই। কিন্তু এটা কথা জানো পুজিঁপতি সকলৰ হাতত নিদি ৰাইজৰ অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে বিতৰণ কৰিলে ৰাইজে সুবিধা পাব, আৰু সুলভ মূল্যতে বস্তু পাব। ইয়াত কিছুমান কেৰোণ আছে যাৰ কাৰণে সমবায় অনুষ্ঠানটো উন্নত হব পৰা নাই আৰু ঠিকমতে পৰিচালিত হব পৰা নাই আৰু তাৰ প্ৰতি সমবায় মন্ত্ৰীয়ে চকু দিব বুলি আশা ৰাখিলো। এতিয়ালৈকে যি দেখা গৈছে এই বছৰ মুকলি ধান সংগ্ৰহ হোৱাৰ পিচত সমবায়ৰ যিবিলাক ধান কল আছে সেইবিলাক মুকলি বজাৰত ফেৰ মাৰি ধান সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰা কাৰণে বন্ধ হৈ আছে।

আমাৰ মহকুমাতে ৫টা সমবায় ধান কল আছে। এইবিলাক আজি ১১ মাহে বহি আছে। কাৰণ ষ্টেট-ফেড বা মার্কেটিং কোৰপোৰেচনৰ যিবিলাক ধান আছে সেইবিলাক লৈ আহিছে। তাত মিলিং কৰিব অনা নাই। বৰ্তমান ষ্টেট ফেড আৰু এফ, চি, আই, ৰ হাতত ধান নাই। ভৱিষ্যতে কি ব্যৱস্থা লৈ এই সমবায় সমূহত কাম কৰা ২০।২৫ জন স্থানীয় মানুহ যাতে জীৱিকাৰ পৰা বঞ্চিত হব লগীয়া নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। এই সমবায় বিলাক বন্ধ হৈ যাবলগীয়া হলে তাত চাকৰি আদি নিদি খেদি দিব লাগিব। সেইকাৰণে জনতা চৰকাৰে সমবায়ৰ সম্পৰ্কত বিশেষ চকু দিব যাতে ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাইজ উপকৃত হয় আৰু তাত থকা মানুহখিনি জীৱিকাৰ পৰা বঞ্চিত নহয় ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। মই বিশেষ কথা কব খোজা নাই, মই বক্তা নহওঁ, অনভিজ্ঞ মানুহ। সেইকাৰণে বিধায়ক সকলক আৰু ৰাইজক সন্তুষ্টি দিব পৰা নাই। প্ৰথম অৱস্থাত কথা কবলৈ উঠিলে ভয় ভয় লাগে। সেইকাৰণে শেষত এটা কওঁ শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত। শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত বহুতো বিধায়কে বিস্তিত ভাৱে ৰাজ্যপালৰ ভাষণ আলোচনা কৰিছে। মই আন কথা নকৈ এইটোকে কব খুজিছো যে আঞ্চলিক বৈষম্যৰ কথা ইয়াতো আহি পৰে। য'ত আছে তাত হৈয়ে আছে য'ত নাই তাত একেবাৰেই নাই। আজিলৈকে কিছুমান ঠাইত এখন এল-পি স্কুলো নাই। সেইকাৰণে কওঁ যে প্ৰত্যেক গাঁওতে একোখনকৈ প্ৰাইমাৰী স্কুল দিব লাগে। কংগ্ৰেছী আমোলত এখন এলিমেণ্টৰী বোৰ্ড কৰিছিল। তাত কিছুমান সদস্যও আছিল। এই বোৰ্ডৰ কৰ্মচাৰী আৰু সদস্যৰ জৰিয়তে কিমানে শিক্ষা পাইছে সেইবিলাক আলোচনা কৰিছে। মই এইটোকে কব খুজিছো যে ব্যক্তিৰ লাভৰ বাহিৰে ৰাইজৰ কোনো উপকাৰ নহল। যিবিলাক লৰাই মেট্ৰিক পাচ কৰি পৰীক্ষা দি প্ৰাৰ্থী হিচাবে আছিল তেওঁলোকক নিযুক্তি নিদিলে। এতিয়া দেখা গৈছে পৰহিৰ কথা, এতিয়া ডি, আই, য়ে নিযুক্তি নিদিয়ে, নিযুক্তি আছে শিক্ষাধীকাৰৰ হাতত। যাৰে প্ৰভাৱ আছে তেওঁৰেই লৈ যায় আৰু যিবিলাক নিৰীহ সেইবিলাক বঞ্চিত হৈ থাকে। এইবিলাক দুৰ্নীতি এতিয়াও চলি আছে।

আগৰ যিটো স্কুল বোৰ্ড আছিল তাত যিটো ব্যৱস্থা চলিছে সেই সম্পৰ্কে বেচিকৈ নকওঁ। মুঠতে তেলীৰ মূৰত তেল দিয়া হৈছে। ফলত দুখীয়া মানুহে কোনো সুবিধা পোৱা নাই। ইয়াৰে পৰি মহকুমা বিলাকত একোখনকৈ এডভাইজৰী বৰ্ড পাতি পৰীক্ষা লৈ যি বিলাক শিক্ষকৰ নাম লৈছিল সেই বিলাকৰ মোটামুটি কিছু নিযুক্তি হৈ আছে। যি বিলাক আহি নিজে একো বন্দবস্ত কৰিব নোৱাৰে সেই সকলৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। মহোদয়, আজি নিবনুৱা সমস্যা সকলো ঠাইতে আছে-গাঁওতো আছে নগৰতো আছে। যি বিলাক অতি পিচপৰা অঞ্চল সেই বিলাক অঞ্চলত কোনো চাকৰি বা কোনো কাম পোৱাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। নগৰত দেখিছো যি বিলাকে আগৰ পৰা চাকৰি কৰি আছে সেই সকলৰ অঙহী বঙহীহে চাকৰি পায়। যি বিলাক গাঁৱৰ মানুহে কষ্ট পাই আছে বা যি বিলাকে গাঁৱতে মেট্ৰিক পাচ কৰিছে তেওঁলোকে একো সুবিধা নাপায়। এতিয়া নতুন চৰকাৰে গঠন হৈছে। এই চৰকাৰে এটা ব্যৱস্থা কৰিব বুলি সকলো ৰাইজে আশা কৰিছে। তেওঁলোকে পুৰণা ব্যৱস্থা সমূহ বাদ কৰি নতুন ব্যৱস্থাৰে ৰাইজ উপকৃত কৰিব বুলি আশা কৰিছো। দুখীয়া দুই এজন লৰাই অন্ততঃ চাকৰি পালে জীৱন নিৰ্বাহৰ এটা উপায় পাব। গতিকে আমাৰ এই দুখীয়া ৰাইজৰ আশা-আকাংক্ষা পূৰণ কৰিব বুলি আশা কৰিছো। সেই বাবে এই কথা বিলাক আমি বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো।

মহোদয়, ভূমি সংস্কাৰৰ কথা যথেষ্ট কোৱা হৈছে। এই সম্পৰ্কত বাজেটত কোৱা হৈছে। এই খিনিতে এটা জলন্ত সমস্যা হৈছে যে চৰ অঞ্চলত গোৱালপাৰা আৰু কামৰূপত যথেষ্ট আছে। কিন্তু আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰত চৰৰ প্ৰশ্নই নাই। বান বিধস্ত মানুহৰ কথা আজি ত্ৰিশ চল্লিশ বছৰ ধৰি হৈ আছে। যি বিলাক মানুহক নতুনকৈ মাটি দিয়া হৈছে সেই সকলৰো পট্টা নাই। তৌজিবাহী হৈ আছে। ইয়াৰ কাৰণ কি কোৱাৰ্ণ কত এই সম্পৰ্কে নাজানো। আমি দেখিবলৈ পাইছো যে বহুতো অঞ্চল জংঘল হৈ আছে। সেই ঠাইত বহুলোকে চন কৰি খেতি কৰি আছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ পট্টা নোহোৱাৰ কাৰণে বেংক বা চৰকাৰৰ পৰা কোনো ধৰণৰ ঋণ লৈ উন্নত ধৰণে খেতি কৰিব নোৱাৰে। এই ব্যৱস্থাৰ পৰা তেওঁলোক বঞ্চিত হৈছে। লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বিভিন্ন ঠাইত হাজাৰ হাজাৰ মানুহে এই অৱস্থাত আছে। আশা কৰো আমাৰ বৰ্তমান নতুন চৰকাৰে যি সকল মানুহে তৌজিবাহী হৈ আছে

তেওঁলোকক একচনীয়া বা ম্যাদী পট্টা দি খাজনা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাব লাগে। তেতিয়াহলে ৰাজহৰ টকাও বাঢ়িব আৰু সেই লোক সকলে নানা ৰকমৰ সা-সুবিধা লবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিব। চিলিং আইনৰ মতে বহুত ঠাইৰ মানুহক আগৰ চৰকাৰে মাটি দিছিল। এই বিষয়ে ৰাজ্যপালৰ বক্তৃতাত বহুতো কথা ওলাইছিল। মই এইটো কব খুজিছো যে কাগজতো দিয়া হৈছিল প্ৰকৃত মাটিহীন ভূমিহীন, ভেটিহীন মানুহে মাটি নাপালে। আজিও একেই অৱস্থাতে আছে। যি সকলে মাটি দখল লবলৈ গৈছিল সেই সকলক ইতিমধ্যে উচ্ছেদ কৰা হৈছে। তেওঁলোকে মাটি দখল লব পৰা নাই। পট্টা পকেটতে আছে কিন্তু দখল এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। এইটো গোটেই অসমৰে সমস্যা হৈ পৰিছে। উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ ধেমাজী অঞ্চলৰ বিষয়ে আমাৰ মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নিশ্চয় দৃষ্টি দিব বুলি মই আশা কৰিলো। তেতিয়াহে ৰাইজে সকাহ পাব।

মহোদয়, শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো আজি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত টকা ধৰা হৈছে। মাদ্ৰাচা শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণৰ কাৰণেও কেইখন মান মাদ্ৰাচা স্কুলক ঘাটি মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে, তাৰ বাবে আমি সুখী হৈছো। বাকিখিনি স্কুলো এই বছৰত ঘাটি মঞ্জুৰী দিব বুলি আশা কৰিলো। কিন্তু বৰ্তমান যিটো পদ্ধতিত গ্ৰাণ্ট দিয়া হৈছে সেই দৰে দিলে সুবিধা নহব। আজি মাধ্যমিক স্কুল বিলাকত যি বিলাক সুবিধা দিয়া হৈছে ঘৰ নিৰ্ম্মাণৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক বা অন্যান্য ক্ষেত্ৰতেই হওক, আমাৰ মাদ্ৰাচা বিলাককো এই সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নালাগে। আঞ্চলিক বৈষম্যতা দূৰ কৰিব লাগে। আজি সংস্কৃত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ হৈছে। গতিকে এই মাদ্ৰাচা শিক্ষাৰ প্ৰতি অসমৰ জনতা চৰকাৰে বিশেষ দৃষ্টি দিব বুলি আশা কৰিলো। কাৰণ আজি মাদ্ৰাচা স্কুলত অন্যান্য বিষয় যেনে অসমীয়া গণিত ইংৰাজী আদিৰ লগতে নৈতিক ভাৱে ক্লাচিকেল লেংগুৱেজৰ শিক্ষা দিয়া হয়। এতিয়া দেখিছো মাদ্ৰাচা আৰু অন্যান্য স্কুলৰ মাজত বহুতো তাৰতম্য আছে। দিন ৰাত তফাত হৈ আছে। গতিকে এই বিলাক দূৰ কৰিবৰ কাৰণে মই শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মহোদয়, আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰ জিলাত ধেমাজিত এটা মহকুমা আছে। অৱশ্যে আমাৰ তাৰ পৰা বানানিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী মহোদয়ো আছে। মই কথাটো কোৱা অবান্তৰ হয়নেকি যে ধেমাজি চাবডিভিজনেল হেড কোৱাৰ্টৰ হল কিন্তু এতিয়ালৈকে তাত ঘৰ-দুৱাৰ নাই। খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা নাই। থানাত হাজোতত থাকিবৰ কাৰণে ঘৰ নাই। হাজোতি বিলাক উত্তৰ লক্ষীমপুৰত ৰাখিব লাগে আৰু বিচাৰৰ সময়ত তাৰ পৰা লৈ আহিব লাগে। ইয়াৰোপৰি নলবাৰী আৰু ধেমাজি একে সময়তে মহকুমা ঘোষণা কৰা হৈছিল। কিন্তু ধেমাজি আৰু নলবাৰীৰ মাজত কোনো তুলনা নহয়। বহুতো তফাত আছে। এই সম্পৰ্কতমই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। আমাৰ যি বিলাক পিচপৰা অঞ্চল আছে সেই বিলাকত ৰাস্তা-পদূলি আদি কৰি কৃষি উন্নয়ণ জলসিঞ্চন স্বাস্থ্য আদি বিষয়ত বিশেষ ধৰণে চকু দিব লাগে আৰু আঞ্চলিক বৈষম্যতা যেন নাথাকে সেই বিষয়ে আশা কৰিলো। আমাৰ উত্তৰ উক্ষীমপুৰৰ চিভিল হাস্পাতালৰ কথা কোৱাৰ লগে লগে মোৰ মনত পৰিছে এই বাজেটত স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰৰ কথা লৈ টকা ধৰা হৈছে, এইটোত আমি ভাল পাইছো। যোৱা বছৰো মোৰ নাওবৈচা সমষ্টিৰ বাবে কাগজেপত্ৰে টকা ধৰা হৈছিল। বিহপুৰীয়া সমষ্টিৰ কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰা ডাঙৰয়াই ইতিমধ্যে কৈছে আৰু তেখেতে দুই চাৰিটা কামো কৰিছে। কিন্তু মোৰ তাত একো কাম হোৱা নাই।

ৰাজ্যিক চিকিৎসালয় দুটা আছিল। আজি তিনি বছৰে লাহে লাহে এটাকৈ কাম কৰাৰ ফলত সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। চাৰিটা স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ হোৱা কথা আছিল এটাও নহল। যাতায়তৰ, চিকিৎসাৰ সুবিধা নাই। আশা ৰাখো অতীতৰ কথা পাহৰিছো- নতুন চৰকাৰে এই পিচপৰা মহকুমাটোৰ প্ৰতি বিশেষ দৃষ্টি দিব। আৰু বহুত কথাই কব থাকিল। এইখিনি কথা কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীৰবীন্দ্ৰ নাথ মালাকাৰ :—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট বক্তৃতাৰ আৰম্ভণীত দুটা মান কথা কব খুজিছো যে আমাৰ বিৰোধী মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰাজবংশীয়ে যি খিনি কথা কৈছে সেই খিনি অমূলক কথা বুলি গ্ৰহণ নকৰিলে গোটেই খিনি অমূলক কথা এনে নহয়। যোৱা ত্ৰিশ বছৰৰ বাজেটত যিটো লক্ষণ দেখা পাইছো স্বাধীনতাৰ পিচত যিমান দিন মনত পৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বাজেট এবছৰৰ বাহিৰে বাকী সকলো বোৰ বাজেট ঘাটি আছিল। মোৰ মনত পৰাত অসমৰ বাজেট খনো আজিকোপতি ঘাটি বাজেট হৈয়েই আছে। অসমৰ যিটো অৰ্থনৈতিক অৱস্থা সেইটো বাজেটত দেখুৱা হৈছে। প্ৰতি বছৰে

অতি কমেও গড় হিচাবে ২১ কোটি টকা কেন্দ্ৰৰ পৰা ধাৰ কৰিব লগা হয়, তেতিয়াহে আমাৰ বিত্তীয় বছৰটোৰ যাবতীয় যিখিনি কাম বাজেটত দেখুওৱা মতে আমি কৰিব পাৰো। সেই কাৰণে হয়তো আজি-কোপতি অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই। যোৱা ত্ৰিশ বছৰে কংগ্ৰেছ শাসনত আমাৰ যি যি বস্তুত গুৰুত্ব দিব লাগিছিল তেনে ভাবে দিয়া হোৱা নাছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি দুটা বস্তুত গুৰুত্ব দিব লাগিছিল। তাৰে এটা হল কৃষি আৰু আনটো হল কুটিৰ শিল্প। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যোৱা ত্ৰিশ বছৰৰ কোনো এটা জলসিঞ্চন আঁচনি বা কোনো আঁচনি বিভাগৰ ভেলিত নহল। মথাউৰী হল যদিও, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত নোহোৱাৰ কাৰণে আন এটা সমস্যা হৈছে। আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচৌধুৰী ডাঙৰীয়াই গুৱাহাটীত বাৰ এৰচিয়েচনৰ মিটিঙত এডমিট কৰিছিল আমাৰ মথাউৰী বিলাক বৈজ্ঞানিক ভাবে হৈছেনে নাই নাজানো আৰু ইঞ্জিনিয়াৰ সকলেও ভাল দিহা পৰামৰ্শ দিব নোৱাৰে। বৰভাগ আৰু হাজো সমষ্টিত মথাউৰী বিলাক এনে দৰে বনোৱা হৈছে বাৰিষা ই সবোবৰত পৰিণত হয়। নদীৰ পানী সোমালে সোমাল আৰু পানী শুকালে পানী বৈ যায়। শ্লুইচগেট বিলাক নদীতকৈ ওপৰত থকাৰ কাৰণে পানী থাকি যায়। পৈণত নোহোৱাৰ কাৰণে অকল উত্তৰ কামৰূপতেই নহয় দক্ষিণ কামৰূপতো ডাঙৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে। আমাৰ ইয়াত ভবিষ্যতে যি চৰকাৰেই নহওক কৃষি আৰু কুটিৰ শিল্পত গুৰুত্ব নিদিলে অসমৰ সমস্যা ভাল মতে সমাধান কৰিব নোৱাৰে। গতিকে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ মনোনিবেশ কৰিব লাগে। আগতে এই ক্ষেত্ৰত ভাল ভাবে গুৰুত্ব দিয়া নাই। এই বছৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দিছে।

আমি কুটীৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত দেখিছো আমাৰ ভাল প্ৰচাৰ নোহোৱাৰ কাৰণে এই বিষয়ত অসমতেই সীমাবদ্ধ হৈ আছে। বস্তুটোক কোনো গুৰুত্ব দিয়া নাই, অৱহেলা কৰি আছে। যোৱা কালি পেপাৰত দেখিছো লাক্ষাদ্বীপত অসমৰ জাপিৰ চাহিদা বাঢ়িছে। তাত গৰম বেচি, সূৰ্য্যৰ ৰশ্মি দাইৰেক্ট পৰে সেই কাৰণত অসমীয়া জাপি তেওঁলোকে বিচাৰিছে। যোৱা ত্ৰিশ বছৰে তেনেকুৱা এটা বস্তুৰ উন্নতি সাধন কৰি বাহিৰলৈ পঠাব পাৰি নেকি তাৰ কথা ভবা নাছিল। কেন্দ্ৰীয় উদ্যোগ মন্ত্ৰী শ্ৰীজৰ্জ ফাৰ্ণাণ্ডেজ সৰ্থেবাৰীৰ কাহ উদ্যোগ অধ্যয়ন কৰিবলৈ আহিছিল। অধ্যয়ন কৰি অহাৰ পিচত দেখা পালো বিৰোধী সদস্যই কোৱা দৰে বজাৰৰ অভাবত ফলৱতী হোৱা নাই। কাঁহৰ বাচন বম্বে মাদ্ৰাজ আদিত সুলভ মূল্যত বিক্ৰি কৰিব পাৰো নেকি এই সম্পৰ্কত সৰ্থেবাৰী বাইজে আঁচনি দিব নোৱাৰিলে। এই উদ্যোগ বিলাকত মনোনিবেশ কৰাৰ দৰকাৰ হৈছে। পশ্চিম বঙ্গত বিৰোধী চৰকাৰেও তেনে কিছু আঁচনি লৈছে। জনতা চৰকাৰে এই কুটীৰ শিল্প জাত বস্তু বিলাক বাহিৰত বিক্ৰি কৰিবৰ কাৰণে বজাৰৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীমিশ্ৰ ডাঙৰীয়াই বয়ন শিল্পৰ কথা কৈছে। আজি আমাৰ গাঁৱৰ তথা চহৰৰ শতকৰা ৯৯ ভাগ মানুহৰ ঘৰত তাত শাল আছে। শিপিনী সকলে সূতা কিনিব নোৱাৰে। শিপিনী সকলে সাহায্য পোৱা নাই। কেৱল ভোটৰ সময়ত দুই এমুঠি সূতা দিয়ে।

গাঁৱে ভূঞে বহুত শিপিনী আছে আৰু তেওঁলোকক ওৱেলফেয়াৰৰ পৰা সাহায্য দিছে কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে যি বিলাক দুখীয়া বিধৱা সেই সকলে কোনো সাহায্য পোৱা নাই। আজি ত্ৰিশ বছৰে গাঁৱে গাঁৱে থকা দুখীয়া বিধৱা সকলক গাঁওপঞ্চায়ত বা পৰিষদৰ জৰিয়তে কেইখনমান শাল যোগান ধৰা হৈছে। এইটো কথা মই গৰ্ভণৰৰ ভাষণৰ আলোচনা প্ৰসঙ্গত কৈছিলো কিন্তু আচলতে যি সকলৰ অৱস্থা ভাল সেই সকলকহে তাঁত শাল দিয়া হৈছে। পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন হওক বা সাধাৰণ নিৰ্বাচনেই হওক সেই সময়ত যিসকলে সহায় সাহায্য আদি কৰিব পাৰে ভোট যোগাৰ কৰি দিব পাৰে তেনে লোককহে সেই উদ্দেশ্যে এই তাঁত শালবোৰ দিয়া হৈছিল। পঞ্চায়তবা পৰিষদৰ সভ্য দুই এজনৰ কথা মতেই সম্পূৰ্ণ ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য লৈ সিবিলাকক সাহায্য দিয়া হৈছিল। যাৰ খাবলৈ ভাত নাই পিন্ধিবলৈ কাপোৰ নাই তেনেকুৱা মানুহে পোৱা নাই। এই কাৰণে মই এই দিশটোৰ প্ৰতি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। এই ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ প্ৰতি আমি মনোযোগ দিব লাগে আৰু দৰকাৰ হলে এই শিপিনী সকলক আধি বন্দবস্তত বা বছৰেকত দুখনকৈ গামোচা দিয়াৰ বন্দবস্তিত তাঁত শাল দিলেও বহুত উপকাৰত আহিব। শাল খন ফ্ৰি দিব পৰা যায়। যাৰ ঘৰত চাকৰিয়াল নাই বা শাল কিনাৰ সামৰ্থ্য নাই সেই সকলক একোখন অন্ততঃ ফ্ৰি দিব পৰা যায়। তাৰ দাম ত্ৰিশ চল্লিশ টকা মাত্ৰ হব। চৰকাৰী ভাৱে বহু টকাৰ অপচয় হয় গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এইখিনি নামমাত্ৰ হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেছি সময় লব নোখোজো মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ডাঙৰীয়াই সদনত দাঙি ধৰা কেইটামান কথাৰ প্ৰত্যুত্তৰ হিচাবে অলপ মান কব খুজিছো। তেখেতে সমবায়ৰ কথা আঙুলীয়াই দিছে। সমবায়ৰ নিৰ্ব্বাচনৰ কথা কৈছে। এডহক কৰাৰ কথা কৈছে কিন্তু এই সমস্যাটো এই ধৰণে কিয় কৰিবলগীয়া হৈছে সেই বিষয়ত কবলৈ হলে এইটো কথা আপোনালোক সকলোৰে জানে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ইতিমধ্যে মেহতা কমিচন পাতি দিছে আৰু হয়তো এবছৰৰ ভিতৰত এই কমিচনে ৰিপৰ্ট দাখিল কৰাৰ কথাও আছে। তেনে ক্ষেত্ৰত পঞ্চায়ত সমূহৰ গাঠনি সম্পূৰ্ণ সলনি হৈ যোৱাৰ সম্পূৰ্ণ আশা আছে। আগৰ ৰুৰেল পঞ্চায়ত হল, তাৰ পিচত আকৌ বৰ্ত্তমানৰ দুই খলপীয়া পঞ্চায়ত হল। এই ধৰণে তিনিটা পৰ্য্যায়ৰ পঞ্চায়ত আজি পৰ্য্যন্ত হল যদিও আচলতে কিমান খিনি কাম কৰা হল সেইটোহে চাবলগীয়া বিষয়। ৰুৰেল পঞ্চায়ত থকা দিনতে কিছুমান ঘৰ সজা হৈছিল আৰু সেই ঘৰ বোৰত পঞ্চায়ত কৰ্ম্মী বহি কাম কৰাৰ সলনি এতিয়া কেৱল গৰু ছাগলী থাকিবলৈ লৈছে। তাৰ পিচত মিনি পঞ্চায়ত হল যদিও ঘৰ সজাত টকা পইচা খৰচ কৰা কাৰ্য্য ঠিকেই থাকিল, সেই বিলাক ঘৰো পৰি আছে। মই কবলৈ হলে বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰে নিৰ্ব্বাচন নাপাতি পঞ্চায়ত বিলাক এড-হক ষ্টেজতে ৰাখিব লাগে। তাৰ ফলত অসমৰ ৰাজহ অৱস্থাৰ অলপ হলেও উন্নতি হব। যোৱা জৰুৰী অৱস্থাৰ সময়ত পঞ্চায়ত বিলাকৰ কাৰ্য্যকাল বঢ়াই লোৱা হৈছিল এই কাৰণেই যে সমবায় বিলাকৰ মেম্বাৰ, সভাপতি, সম্পাদক সকলো বিলাক কংগ্ৰেছী মানুহ আছিল। এইটো এডহক কৰিবলৈ হলে জনতা চৰকাৰে ঠিকেই কৰিব। ৰাজনৈতিক দৃষ্টি কোণৰ পৰা কোনো কথা নাচাই পঞ্চায়ত আৰু সমবায়ৰ মাজত থকা ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে বৰ্ত্তমান নিৰ্ব্বাচন নাপাতি এডহক কৰি ৰখাই ভাল হব বুলি মই ভাবো।

তেখেতে বিত্তীয় পৰিস্থিতিৰ কথা কওঁতে উল্লেখ কৰিছে যে অসম চৰকাৰে শতকৰা সত্তৰ ভাগ ঋণ হিচাবে আৰু ত্ৰিশ ভাগ অনুদান হিচাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা সাহায্য পায়। কিন্তু মই ভাবো পঞ্জাৱ, হাৰিয়ানা আদি প্ৰদেশৰ দৰে কৃষিৰ ওপৰত যদি গুৰুত্ব দিয়া নহয় তেতিয়া হলে উৎপাদন বৃদ্ধি আশা কৰিব নোৱাৰি আৰু ইয়াৰ অন্যথাই বিত্তিয় পৰিস্থিতি উন্নত কৰাটোও আশা কৰিব নোৱাৰি।

ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত লিংক ৰাখি চলিব লাগিব। স্কুলৰ মাচুল মাফ, দহ বিঘাৰ খাজানা মাফ আদিৰ কাৰণে নিশ্চয় কেন্দ্ৰীয় সাহায্য পোৱা হব। কিয়নো এইটো দেখা গৈছে যে যি বিলাক ৰাজ্যত বিৰোধ্য চৰকাৰ হৈছে সেইবিলাকত দশ, বিশ বিঘাৰ খাজানা মাফ দিয়া হৈছে নাইবা কিছুমানত একেবাৰেই উঠাই দিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত এইটো নিশ্চয় সুখৰ কথা হৈছে। এই ডেফিচিট কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পূৰণ কৰিবলৈ নিশ্চয় যত্ন কৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু বেছি কথা নকওঁ কিন্তু অহা চামাৰৰ আগতে যদি যিবিলাক ঠাইত শ্লুইচ গেটৰ দৰকাৰ আছে সেই বিলাকত দি দিয়া নহয় তেতিয়া হলে বাৰিষাৰ সময়ত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হব। যোৱা বছৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণ কামৰূপত দুৰ্ভিক্ষত যে মানুহ/গৰু মৰিছে এইবাৰো যদি ব্যৱস্থা কৰা নহয় তেনেহলে শতকৰা বিশ পচিশ জনকৈ মানুহ খাবলৈ নেপাই মৰিব। যোৱা বছৰ প্ৰত্যেক ঘৰতে যাৰ চাৰিটা গৰু আছে তিনিটা মৰিছে আৰু দুটা থকা সকলৰ পাঁচটাকৈ মৰিছে। মই ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ তেখেত নাই যদিও আশাকৰো এই বিষয়ত ব্যৱস্থা লোৱাৰ দিহা কৰিব। গোঘাহানি যিবিলাক আছে সেইবিলাক পট্টন নিদি সেই আগৰ দৰেই ৰাখিব লাগে। মানুহ বাচিব লাগিলে গৰুকো বচাই ৰাখিব লাগিব। আমাৰ খেতিয়কৰ শতকৰা এশজনেই গৰুৰ দ্বাৰা হাল বায়। ট্ৰেক্টৰ এতিয়াও সিমান সহজলভ্য হোৱা নাই। বলধ আৰু খীৰতি গাই যদি ঠিকমতে ৰাখিব পৰা নাযায় তেতিয়াহলে নিতান্ত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হব। গোঘাহানিৰ মাজত যিবিলাকত এচুলুমান পানী আছে তাত ফিচাৰি কৰি দি পাঁচ হাজাৰ বা তিনি হাজাৰ টকা ৰাজহ পায় যদিও তাৰ দ্বাৰা আচলতে কোনো কামত নাহে। বৰং আমাৰ চৰকাৰে পাৰিলে বেছিকৈ খুলিব লাগে। এইখিনি কৈ মোৰ বিতৰ্কৰ সামৰণি মাৰিছো আৰু জনতা চৰকাৰে দাখিল কৰা বাজেটৰ দ্বাৰা অহা বছৰত বিত্তীয় পৰিবেশ ভাল হব বুলি আশা কৰি বাজেটৰ পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাইছো।

*মহম্মদ ইব্ৰাহীম আলিঃ— বাজেট সম্পৰ্ক আলোচনাত বিৰোধী পক্ষৰ ফালৰ পৰা দণ্ডায়মান কৰলৈ আগবঢ়োতে মোৰ এটা কথা মনত পৰিছে যে গণতান্ত্ৰিক দেশ এখনত যি দলে চৰকাৰ গঠন কৰে সেইদলে যদি শাসনত ব্যৰ্থ হয় তেওলোকক মৃত্যুদণ্ড দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিলেহেতেন তেতিয়াহলে যিসকলৰ মৃত্যু দণ্ড দিয়া হব গোটেই খিনি মানুহক কেতিয়াও একেলগে পোৱা নহলহেতেন। অৱশ্যে মৃত্যু শাৰিৰীক ভাবে নহয়, এটা মনৰ বিনিময়ত। আজি কংগ্ৰেছ দল ১০ বছৰ আগতে যিবিলাক কৰিব পাৰিলেহেতেন সেই-বিলাক যদি ঠিকমতে কৰিব পাৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে আজি সেইবিলাক বিষয়লৈ সমা-লোচনা কৰি সেইদিশত আগবাঢ়িব লগা নহলহেতেন। অৰ্থাত সমালোচনা নককৈয়ে কামবিলাক হলহেতেন। যিকি নহওক জনতা চৰকাৰে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাত কেইটামান কথালৈ আঙুলিয়াই দিব বিচাৰিছো। চৰকাৰৰ পক্ষৰ মাননীয় সদস্য বহুত কেইগৰাকীয়ে কৈছে যে পঞ্জাব, হাৰিয়ানা, আৰু হিমাচল প্ৰদেশ ইত্যাদি বিলাক ৰাজ্যত ইমান উন্নতি হৈছে যে প্ৰতিখন গাঁওতে বিজুলী বাতি হৈছে, প্ৰতিখন গাঁওতে ট্ৰেক্টৰেৰে হাল বাইছে কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ১৯৪৭ চনৰ আগতেই যদি ইংৰাজে কৰি গলহেতেন তেতিয়াহে বেলেগ কথা আছিল কিন্তু এইবিলাক কোনে কৰিলে? দুৰ্ভাগীয়া কংগ্ৰেছ পাৰ্টিয়ে কৰা নাই জানো? এবছৰ আগতেহে জনতা চৰকাৰে এইবিলাক কৰিছে নেকি? যোৱা এবছৰৰ ভিতৰটো হোৱা নাই। দুৰ্ভগীয়া কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই এইবিলাক কৰি থৈ গৈছে। অৱশ্যে সেইবিলাক ৰাজ্যৰ নিচিনাকৈ বিশেষ উন্নতি অসমত হব লাগিছিল। সেইখিনি ইয়াত নোহোৱাৰ কাৰণে ৰাইজে অসন্তুষ্ট হৈ আগৰ চৰকাৰক শান্তি দিলে। আগৰ মূখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহৰ বক্তব্য অপ্ৰিয় হলেও শুনিবলৈ অহা নাছিলো। জনতা চৰকাৰে সংগঠনৰ দৃষ্টিৰে দেশৰ সামগ্ৰীয় অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ এটা পৰিবৰ্ত্তনৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে বুলি বাজেটত কৈছে। কিন্তু সন্মানিত সদস্য শ্ৰীদাসগুপ্ত ডাঙৰীয়াই দাবী কৰে কৃষিৰ ওপৰত বেছি জোৰ দিব লাগে কিন্তু কৃষিত যি পুঁজি ধৰা হৈছে তাৰে কৃষিৰ উন্নতি কেনেকৈ আনিব সেইটো আমি বুজি পোৱা নাই। এখন দেশৰ সামগ্ৰিক উন্নতি ব্যক্তিগত জনমুৰিৰ আয় আৰু বিতৰণৰ ওপৰত বেছিকৈ নিৰ্ভৰ কৰে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ বাজেট খনত কৃষিৰ কাৰণে পৰিকল্পনাত ব্যয়ৰ ৩১ শতাংশ ধৰা হৈছিল আৰু এতিয়া ৩৪ শতাংশ ধৰিছে। মাত্ৰ ৩ টকা শত বৃদ্ধি কৰি অসমৰ নিচিনা দুখীয়া এখন কৃষিপ্ৰধান দেশত কেনেকৈ উন্নতি সাধন কৰিব বিচাৰিছে আমি বুজি পোৱা নাই। The rate of growth of gross national products is expected to be 5% in 1977-78 compared to 1·6 per cent in the previous years

এইটো ভালকৈ বিবেচনা কৰিবলগীয়া। ইয়াত আমি বৰ দুখ পাইছো। অৱশ্যে কৃষিত ৩ শতাংশ বৃদ্ধি কৰি ৫ শতাংশ লাভ বান হব পাৰিম বুলি যিটো কৈছে যদি প্ৰকৃততে সেইটো হয় তেতিয়াহলে আমি এইটো বিশ্বাস কৰিম। কংগ্ৰেছৰ দলৰ হলেও আমি লৰা মানুহ। গতিকে বক্তৃতাৰ ওপৰত আমি বিশ্বাস নকৰো। কামটোৰ ওপৰতহে বিশ্বাস কৰো। সেই কাৰণে শতকৰা যি তিনি টকা বেছি দিব বিছাৰিছে আৰু তাৰ দ্বাৰা কৃষিৰ উন্নতি যদি বৃদ্ধিয়ে হয় আৰু দেশৰ কৃষি উৎপাদন প্ৰকৃততে যদি পাচ শতাংশ বৃদ্ধি হয় তেতিয়া বৰ ভাল কথা। অৱশ্যে বাৰ মাহৰ পিচতহে এইটোৰ ফল পোৱা যাব। ইয়াত আৰু এটা পইন্ট মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিছাৰিছো সেইটো হল আমাৰ ৰাজ্য-খনত শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহেই কৃষি জীৱি সেইখিনি মানুহৰ ক্ৰয় ক্ষমতা একেবাৰে কম। সেই পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বাজেটত যিদৰে মাত্ৰ তিনি শতাংশ বৃদ্ধি কৰি যদি এই বৃহৎ সংখ্যা মানুহ খিনিৰ ক্ৰয় ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰিব পাৰে তেতিয়াহলে সেইটো বেলেগ কথা। সেইটো কামৰ দ্বাৰাহে প্ৰমাণিত হব। আকৌ কৈছে বস্তুৰ মূল্য সূচীত ই-জি পজিচন চলি আছে। যিহেতু দুদিনৰ আগতে সেইটো ছপা হৈছিলে তেনে ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে আমাৰ কবলৈ একো নাই। ক্ৰয় ক্ষমতা কেনেকৈ বাঢ়িব সেইটোলৈহে আমি বাট চাই আছো। আমি জানো যিসকলে চৰকাৰ গঠন কৰিছে সেইসকল পুৰণি অভিজ্ঞতা সম্পন্ন মানুহ। আৰু সেই সকলেই এক সময়ত কৈ আহিছিল যে কৃষক সকলক বা ভূমিহীন কৃষক সকলক মাটি-বাৰী

*Speech not corrected

দিব লাগে। যাতে কৃষি উৎপাদন অধিক বৃদ্ধি হয়। সেই সন্মানিত সদনত বাজেটৰ সমৰ্থনত শতকৰা ৮৩ শতংশ মাটিহীন মানুহক চৰণীয়া পথাৰত যিবিলাক আছে সেই-বিলাক পট্টন দিব লাগে। যিসকল মাটিহীন মানুহ আছে সেইসকলে যাতে চৰণীয়া পথাৰত নতুন মেকানাইজেচন পদ্ধতিৰে অধিক কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পাৰে। অসমত এক কোটি আঠষঠি লাখতকৈও অধিক মানুহ আছে তাৰ বেছি ভাগেই বান প্ৰপিড়ীত অঞ্চলত আৰু চৰণীয়া পথাৰত বাস কৰা মানুহ। সেইসকল মানুহক যদি মাটি নিদিয়াকৈ চৰণীয়া পথাৰত ৰাখিবলগীয়া হয় তেতিয়াহলে ভাবিব লাগিব যে মানুহ মৰক আৰু গৰু বিলাক বাচক। অৰ্থাত মানুহ মৰিলেও গৰু বাচিব লাগিব। কিন্তু সেইটো কথা নহয় চৰণীয়া পথাৰত এই মাটিহীন মানুহ খিনিক যি কোনো প্ৰকাৰে পট্টন দি তেওলোকক অধিক উৎপাদন কৰাত সহায় কৰাব লাগে। সন্মানিত সদস্য বিৰেশ মিশ্ৰৰ এষাৰ কথালৈ মনত পৰিছে, তেখেতৰ কথাখিনি সদনৰ সকলোৰে কাৰণে মনত ৰাখিবলগীয়া কথা হৈছে, সেইটো বেকাৰ সমস্যাৰ কথা, কথাটো হল— বেকাৰ সমস্যা ১০ বছৰৰ ভিতৰত সমাধান কৰা হব আৰু বেকাৰ সকলক বেকাৰ ভাট্টা দিয়া হব। এই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছে। কিন্তু এই কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নাছিল। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত থকা হলে বেকাৰ সকলে পাওক বা নাপাওক সেইটো কথা নহয় অন্ততঃ শুনি শান্তি পালেহেতেন।অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ফেচিজিম, চোচিয়েলিজম, কংগ্ৰেছী, জনতা সেইবুলি কোনো পাৰ্টিকে নামানো। কেবল কামৰ কথাটোহে মানো। গতিকে কংগ্ৰেছীয়ে অমুক কৰিলে, কংগ্ৰেছীয়ে তমুক কৰিলে বুলি কংগ্ৰেছৰ শ্ৰাদ্ধ কৰি থাকিলেই নহব। জনতা চৰকাৰে এতিয়া কামত দেখুৱাওক। পঞ্চাবত যিবিলাক কাম হৈছে আমাৰ অসমত কিয় নহয়। অৰ্থনৈতিক বৈষম্যৰে মাত্ৰ ইংৰাজেহে দেশ শাসন কৰিছিল। আজি আমাৰ দেশ স্বাধীন হল কিন্তু এতিয়াও ধনী মানুহৰ সৃষ্টি হৈয়ে আছে। সংবিধানত বহুত কল্যানমূলক আচনিয়ে দুখীয়াৰ কাৰণে লিপিবদ্ধ কৰা আছে কিন্তু তথাপি আজি নিজৰ পেট ভৰাবৰ কাৰণে হাজাৰ হাজাৰ অনুসূচীত জাতিৰ মানুহৰ টিপ চহীলৈ তেওলোকৰ মুখৰ ভাত বেলেগে কাঢ়ি খাই আছে। বহুত চৰকাৰ হল বা দেখিছো আৰু তেওলোকৰ বক্তৃতাও শুনিছো আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰ কৰাৰ কাৰণে কিন্তু আমি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত কি দেখিছো। আঞ্চলিক বৈষম্য বাঢ়িয়ে গৈছে। আজি অসমৰ ক্ষেত্ৰতে কৈছো কামৰূপৰ নিচিনা এখন জিলাত শিক্ষিতৰ হাড় মাত্ৰ শতকৰা ২৮ ভাগ কিন্তু শিৱসাগৰত শিক্ষাৰ হাড় আটাইতকৈ বেছি।আমাৰ চৰকাৰৰ লক্ষ্য হব লাগে সকলো জিলাতে সম শিক্ষা। কিন্তু আমি দেখিছো একেখন জিলাতে কোনোবা এটা মহকুমাত ভাল হাইস্কুল কলেজ আছে আৰু কোনোএটা মহকুমাত একেবাৰে নাই। আকৌ কোনো এখন মৌজাত কলেজো আছে হাইস্কুলো আছে কিন্তু আনখন মৌজাত আকৌ হাইস্কুলেই নাই। গতিকে আমাৰ জনতাৰ সদস্য সকলৰ ভিতৰত যি সকলে চৰকাৰ গঠন কৰিছে তেওঁলোকে অকল শৰৎ সিংহৰ দোখ-গুণৰ শ্ৰাদ্ধ কৰি থাকিলেই নহব। তেখেত সকলে কাম কৰিব লাগে নহলে এক বছৰ পাচত তেওঁলোকৰো শ্ৰাদ্ধ হব। (সদনত হাঁহিৰ ৰোল উঠে)।

মই এটা সৰু কথা কব খুজিছো। আমাৰ দেশ খন সামগ্ৰীক ভাবে ৰাস্তা ঘাটত বৰ পিচ পৰা। কিছুমান মহকুমাত এম, এন, পি আচনিৰ জৰিয়তে ৰাস্তা ঘাট কৰি আছে। আৰু কিছুমানত কৰিব নোৱাৰি টকা পইচা ঘূৰাই দিছে। বৰপেটা মহকুমাত ৰাস্তা ঘাটত একেবাৰে পাচ পৰা, অথচ টেকনিকেল গ্ৰাউণ্ড দেখুৱাই বহুতত এম, এন, পিৰ টকা পইচা খৰছ কৰিব নোৱাৰি ঘূৰাই দিছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হল আমি জনসাধৰণৰ প্ৰতিনিধিয়ে বিধান সভাত কাজিয়া পেচাল কৰি ভাগ বতৰা কৰি মাননীয় মন্ত্ৰী সকলৰ হাতত কাম কৰিবৰ কাৰণে কিছু টকা দিও কিন্তু তেখেত সকলে যদি বিষয়া সকলৰ টেকনিকেল গ্ৰাউণ্ডৰ কাৰণে টকা বিলাক ঘূৰাই দিব লগা হয় কিমান দুখৰ কথা। মই

ভাবো এই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটাব লাগে যাতে বগা কাগজত টেকনিকেল গাইড দেখুৱাই পইচা ঘূৰাই পঠোৱা টোত নিচক্ৰীতি নাপায়। উচ্চ পদস্থ বিষয়া সকলে আমাৰ দেশ খন পৰিচালনা কৰি আছে তেওলোকৰ দোষ যদি বিধান সভাত উৎথাপন কৰা হয় তেওক মাত্ৰ তাৰ পৰা বদলি কৰা হয়, আৰু প্ৰমোচনো পায় আৰু বেটাৰ ফেচিলিটি পায়। বিচাৰ কিন্তু নহয়। অথচ আমাৰ বেয়া কাম কৰিলে আমাকেই গটা মাৰি থৈ প্ৰমোচন লৈ নিজৰ সুবিধা কৰি লয়। এই কথাটোৰ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। জনতা চৰকাৰত বহু বছৰৰ অভিজ্ঞতা থকা মানুহ আছে, মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে কিছু কৈছিলেও কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ ওপৰত যিটো নেচনেল পেৰিটি ৰাখিছে— অসমত শতকৰা ৮৩ জন মানুহ কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। (সময়ৰ সংকেট) তেওলোকে কেচা মাল উৎপন্ন কৰে অথচ তেওলোকৰ ওপৰতে আনে আজি লাভ কৰি বহি আছে। তেখেত সকলে হয়তো কব, এই বেপাৰী সকলে কংগ্ৰেছক নিৰ্বাচনত টকা পইচা দি সহায় কৰিছিল এতিয়া যে জনতাক নকৰিব তাৰ কি বিশ্বাস। কৃষিৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে কৃষিৰ উৎপাদিত মূল জাতীয় সামগ্ৰীৰ পেৰিটি নোহোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। তেওলোকে যাতে উচিত মূল্য পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কোনে চৰকাৰ গঠন কৰে সেইটো লৈ কথা নহয়। আমি বক্তৃতাত বিশ্বাস নকৰো কৰো কামত। বেকাৰ সকলক সংস্থাপন দিয়াৰ কথা সকলোৱে কৈছে। কিন্তু আমাৰ দেশত ডাক্তৰ, ইনজিনিয়াৰ সকলোৱে চাকৰি নাপায় তেওলোকেও এমপ্লইমেন্টত নাম ৰেজিষ্টাৰ কৰি বহি আছে। আমাৰ দেশখন এনেকৈ শাসিত হৈছে যে মানুহ খাবলৈ নাপায় অথচ বিশ টকীয়া তলা মাৰি মহকুমাত খাদ্য সম্ভাৰ গোটাই থোৱা হৈছে। আশা কৰো এনে ধৰণৰ সংগীতি বিহীন কাম এই অভিজ্ঞ চৰকাৰৰ দিনত নহব। এই চৰকাৰে কাম কৰিবলৈ ওলাই আহক আমাৰ ফালৰ পৰা যি ধৰণৰ সহযোগিতাৰ প্ৰয়োজন হয়, সেই ধৰণেৰে সহযোগিতা কৰিবলৈ আমি কৃপনালী নকৰো। যি দায়ীত্ব লৈ চৰকাৰী গাদীত বহিছে আশা কৰো চৰকাৰে সেই দায়ীত্ব পালন কৰিব। ধন্যবাদ।

শ্রীরমেন্দ্র দে :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পৃথিবীতে দুইটি শ্রেণী আছে, ধনী এবং গরীব। প্রশাসন পরিচালিত হয় দুইটি কৌশলে, একটি হলো, ধনতন্ত্রকে প্রতিষ্ঠা করে এবং আর একটি কৌশল হলো সমাজতন্ত্র প্রতিষ্ঠা করে।

মাননীয় অধ্যক্ষ :—দহ মিনিট সময়ৰ ভিতৰত শেষ কৰিবলৈ চাব তাৰ পিচত মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে চাইক্লোন সম্পৰ্কে এটা বিবৃতি দিব।

শ্রীরমেন্দ্র দে :—কংগ্রেস বিগত ৩১ বৎসর ধরে ভারতবর্ষে রাজনীতি করছে। আসামেও করেছে। কিন্তু কংগ্রেছের ধনতন্ত্র এবং স্বৈরতন্ত্রের প্রকৃত স্বরূপ প্রকাশ পেয়েছে। বিগত ১৯ মাসের জরুরী অবস্থার সময়। তাই, ভারতবর্ষের মানুষ কংগ্রেসকে ছুরে ফেলে দিয়েছে ইতিহাসের ডাষ্টবিনে। গঠন করলো কেন্দ্রে জনতা সরকার। আসামেও। কিন্তু এটা দুর্ভাগ্যের বিষয় যে বাজেট শেষ হয়েছে তার মধ্যে শ্রমজীবি মানুষের আশা আকাংখার কোন প্রতিফলন ঘটেনি। আসামের বাজেটেও না। জনতা সরকার সম্পর্কে আমাদের কোন মোহ নাই। তাই, আমরা নিঃসন্দেহে বলতে পারি যে জনতা সরকার ধনতান্ত্রিক সমাজ ব্যবস্থার পৃষ্ঠপোষক। জনতা সরকারের কাছে তাই আমি আবেদন করবো যে জনসাধারণ যা চায় তা যেন তাঁরা বাস্তবে পরিণত করেণ। নতুবা কংগ্রেসের যে দশা হয়েছে অচিরে তাদেরও সে অবস্থা হবে। আমাদের রাজ্যে রাজ্যপালের ভাষণে এবং বাজেটে যেন কংগ্রেসী আমলের পুরণো রেকর্ড পুরণো পিন দিয়ে নতুন গ্রামোফান বসিয়ে বাজানো হচ্ছে। কংগ্রেসের ধনতান্ত্রিক শাসন ব্যবস্থার ফলে গ্রামে গঞ্জে সৃষ্টি হয়েছে লক্ষ লক্ষ বেকার, সৃষ্টি হয়েছে ভূমিহীন ক্ষেত্র মজুর, বন্ধ হয়েছে কল কারখানা, ছাটাই হয়েছে হাজার হাজার শ্রমিক।। কিন্তু নতুন জনতা

সরকারের এই বাজেটে বেকার ভাতার নেই কোন উল্লেখ, উল্লেখ নেই বন্ধ কল কারখানা কি ভাবে খোলা হবে তার আশ্বাস। এর মধ্যে কোন নতুনত্ব নাই। কেবল পুরাণো বুলি ছড়ানো আছে। বিগত তিরিশ বছরের কংগ্রেস শাসন আসামকে শ্মশানে পরিণত করেছে। যোগাযোগ ব্যবস্থা, শিক্ষা, শিল্প, কল কারখানা এবং জমি বন্টনের ব্যবস্থা সর্বত্র আসামকে শ্মশানে পরিণত করছে।

আমরা শুনছি, কংগ্রেসের পক্ষ থেকে এক সম্প্রদায়ের প্রতি উদ্বেগ প্রকাশ পাচ্ছে, আর জনতা পার্টির পক্ষ থেকে অন্য সম্প্রদায়ের প্রতি এতদিন কংগ্রেসের অবহেলার কথা বলা হচ্ছে। সেটা ঠিক। এত দিন এরা ছিলেন কোথায়। তারা তো কংগ্রেসে ছিলেন। এসব-তো কংগ্রেসের অনুসৃত নীতি সম্প্রদায় দাঙ্গা বাধিয়ে এতদিন কংগ্রেস দেশ শাসন করেছে—দেশও জাতিকে ধ্বংস করেছে। পুরানো ও নতুন কংগ্রেসীর এসবকথা বলছেন কেন। এসব আর কিছু না, রাজনৈতিক চাল। কংগ্রেস অনুন্নত শ্রেণীর নিরাপত্তার উদ্বেগ প্রকাশ করছে আর জনতা সংখ্যালঘু মুছলমান সম্প্রদায়ের কথা বলছে। এসব কেবল শোষণের কৌশল মাত্র। রাজনৈতিকপ্রতিষ্ঠার প্রয়াস মাত্র। এবং অন্যদিকে তায়ে শ্রেণী সংগ্রাম যাতে না যায় তার প্রচেষ্টামাত্র।

যাই হোক, এসব সময় মতো বিচার করা যাবে। এখন আমি আমার সমষ্টির নানা সমস্যার কথায় আসছি। এসব সমস্যা আসামের সর্বত্র আছে। আমি বদরপুর নির্বাচন চক্র থেকে নির্বাচিত হয়েছি। এই নির্বাচন চক্র থেকে বিগত আঠাইশ বছর একজন ভদ্রলোক বিধয়িক ছিলেন। কিন্তু এই আঠাইশ বছরে বদরপুরে একটা হাসপটাল হয়নি, পড়াশুনার অন্য স্কুল কলেজের ব্যবস্থা হয়নি, জনসাধারণ যা করতে ছেয়েছে বা করেছি তারও তিনি বিরোধিতা করেন। কাছারের একটিমাত্র কাপড়ের কল, বদরপুরের টেক্সটাইল ইন্ডাষ্ট্রী বন্ধ। ১৯৭৪ ইং ছাটাই হয়েছে ৮১ জন শ্রমিক আজও তাড়া বেকার। কংগ্রেসী শ্রমমন্ত্রীতা জানতেন তাই এবারে আমি আশা করবো, তৎকালিন কংগ্রেসী শিল্প মন্ত্রী এবারও জনতা সরকারের শিল্প মন্ত্রী, তিনি এ বিষয়ে একটা বিহিত ব্যবস্থা গ্রহন করবেন।

(ভয়েসঃ শ্রম মন্ত্রীও)

হ্যা। তিনি শ্রম মন্ত্রীও। মহোদয়, এই ৩১ বছরের কংগ্রেসী শাসনের সময় বদর পুরে রাস্তাঘাট হয়নি, স্কুল কলেজের ব্যবস্থা হয়নি। কারণ, তৎকালিন স্হানীয় এম, এল, এ নাকি শিক্ষার প্রয়োজনীয়তার বিরুদ্ধে মত পোষণ করতেন। হাসপতালও নেই। কারণ, তিনি আধুনিক চিকিৎসা পদ্ধতির বিরুদ্ধে মত পোষণ করতেন। তাই তিনি মানুষকে জলপড়া, তাবিজ ইত্যাদি চিকিৎসার ব্যবস্থা করতেন। সুতরাং, আমি জনতা সরকারকে এদিকে বিশেষ দৃষ্টি দিতে অনুরোধ করছি। এইসব সমস্যা কেবল বদরপুরে নয়— সমগ্র ভারতবর্ষে এ অবস্থা সৃষ্টি করেছে এই কংগ্রেস সরকার।

মহোদয়,বদরপুরে আজপর্যন্ত পাণীয় জলের কোন ব্যবস্হা হয়নি। সমগ্র বদরপুর এলাকার মধ্যে একটিমাত্র ডিসপেনসারী আছে। অথচ ডাক্তারের টেন্সফারের বেলায় তৎকালিন কংগ্রেসী এম, এল, এ দের মধ্যেদারুণ উৎসাহ ছিল। শিক্ষা প্রতিষ্ঠান স্হাপ-নের বেলায় তাদের আগ্রহ না থাকলেও শিক্ষক নিয়োগের টেন্ডার কল করে চাকরী বিক্রীতে তারা আগ্রহী ছিলেন। যাই হোক, কংগ্রেস এবং জনতা পার্টির মধ্যে মৌলিক কোনপার্থক্য না। একথা আমি আগেও বলেছি। কিন্তু পরিবর্ত্তিত পরিস্হিতিতে যেহেতু জনতা পার্টি এখন গণতন্ত্রে বিশ্বাসী এবং কংগ্রেসকে ক্ষমতাচ্যত করার অন্য জনসাধরণের যে আগ্রহ, তার পরিপেক্ষিতে জনসাধরণের আশা আকাংখার প্রতি জনতা সরকার যতদিন শ্রদ্ধাশীল থাকবেন ততদিন পয্যন্ত আমরা তাদের সমর্থন জানাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষার ব্যাপারে আমি একটা কথা এই বিধানসভায় বলতে বাধ্য যে নির্বাচনের আগে শিক্ষা বিভাগ থেকে কোন কোন প্রাক্তন কংগ্রেসী এম, এল, এর হাতে ২৮ জন শিক্ষকের চাকুরী কারো হাতে ২৫টি চাকুরীর, আবার কোন কোন এম, এল, এর হাতে ২০ জন শিক্ষকের নিয়োগের ভার দেওয়া হয়েছিল। হাইলাকান্দিতে প্রাক্তন এম, এল, এর হাতে ২৮ জন শিক্ষকের নিয়োগের ঠিকা দেওয়া হয়েছিল। মূল্য বাবদ শিক্ষক প্রতি তিনি হাজার টাকা ধার্য্য করা হয়েছিল। করিমগঞ্জ এবং বদরপুরের এম, এল, এর কাছে ২৬ টি করে চাকুরীর ঠিকা দেওয়া হয়েছিল, রেট ছিল শিক্ষক প্রতি ১৬০০ থেকে ৩ হাজার টাকা পর্যন্ত। করিমগঞ্জ তো এ অবস্থা ভয়াবহ আকার ধারণ করেছিল। কেউ কেউ এ বিষয়ে বলতে গিয়ে সরকারী কর্মচারীদের উপর দোষ চাপিয়ে দেন। তাদের মধ্যে কিছু অংশ, বিশেষকরে যারা উচ্চস্তরের কর্মচারী, তারা যদি কোন দোষ করে থাকেন তাহলে, নিশ্চয় তাঁরা দোষী। কিন্তু এদের সংগে যোগসাজসে ছিলেন তৎকালিন এম, এল, এ এবং মন্ত্রীগণ। সুতরাং এই শিক্ষার ব্যাপারে আমি জনতা সরকারের কাছে একটি নিরপেক্ষ তদন্ত দাবী করছি। ১৯৭২ ইংরাজী থেকে ১৯৭৮ ইংরাজী পর্যন্ত যে সব স্কুলে চাকুরী হয়েছে সেই সব চাকুরী বন্টনের ক্ষেত্রে একটা পুনাংগ তদন্ত অত্যন্ত প্রয়োজনীয়। এ প্রসঙ্গে আমি হাইলাকান্দি মহকুমার একটি স্কুলের উল্লেখ করছি। সেখানে ঐ স্কুলটির জন্য ১২ বান টিন নেওয়া হয়েছিল। স্কুল কর্তৃপক্ষ ৬-৩-৭৪ ইংরাজীতে এজন্য ট্রেজারী চালান নং ৩০১ মারফৎ ৩,৫৮৭·৯৫ টাকা জমা দিয়েছিল। তৎকালিন স্কুলের সভাপতি ছিলেন তৎকালিন কংগ্রেস এম, এল, এ শ্রীসন্তোষ কুমার রায়। কিন্তু ঐ টিনের আর কোন হদিশ মেলেনি। এইভাবে সমগ্র আসাম রাজ্যে জনসাধরণের স্বার্থকে বলি দিয়ে লক্ষ লক্ষ টাকা আত্মসাৎ করার নজীর আছে। তদন্ত করলে, আমার বিশ্বাস, সমস্ত প্রকাশ পাবে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, জনতা সরকারের বাজেট বক্তৃতায় আমরা নতুনত্বের আশা করেছিলাম আশা করেছিলাম— শ্রমজীবি মানুষের উন্নতি কল্পে একটা বৈপ্লবিক পরিবর্ত্তনের সূচনা—কিন্তু অত্যন্ত দুখের বিষয় যে এর পরিবর্ত্তে আমরা এক রাজনৈতিক দল থেকে শুনতে পাচ্ছি অনুন্নত শ্রেণীর জন্য কুম্ভীরাশ্রু আর অন্যদল থেকে শুনছি সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের রাইট সেফগার্ড করার ভূয়া আশ্বাস।

Mr. SPEAKER : Order. Honourable member will continue to-morrow. Now, Chief Ministre will give a statement on storm damages.

STATEMENT BY CHIEF MINISTER

* Shri GOLAP BORBORA (Chief Minister)—Mr. Speaker, sir, on 30th March 1978 at about 5.15 p.m. a severe cyclone accompanied by hail storm lashed the western part of the Jorhat Sub-division causting damages in Parbotia, Baligaon, Sarucharai and Khongia Mauzas. A preliminary assessment of damages made by the District authorities revealed that an area of approximately 53 square miles have been effected of which 35 villages have been badly affected. The total number of houses completely damaged as far latest reports are 205 and partly damaged houses are 415.25 (twenty five) public Inistituions like Schools, Namghars are also totally damaged. Some damage has also been caused to seasonal vegetables and a good number of aracanut tree; clumps of bamboos and bananas and other trees were also damaged. No standing crops has however been affected. The lose suffered is being assessed by the local officers and it would be known within a day or two. One

person, Shri Golop Bora by name aged about 75 years of Chengligaon village of Charigaon Mauza died and the death was reportedly due to shock as he was on an open field. 3 persons sustained serious injuries at Goalgaon of Parbotia Mauza due to collapse of a school building where they took shelter during the storm. 2 of the persons admitted in Civil Hospital and the 3rd person was not willing to come to the Hospital. Necessary medical relief has been given to the injured persons and other precautionery measures against any desease or epidemic in the affected areas have also been taken by the district authorities. Preliminary relief to the worse affected people of Dhudong Chapari in the form of rice and cash as gratuitious relief has also been given. So far Rs. 3000/ has been distributed as cash relief. An amount of Rs. 10,000/- has also been sanctioned from the Chief Minister's Relief Fund for providing relief in the affected areas. It appears that in the badly affacted areas substantial rehabilitation assistance will be nacessary and the Deputy Commissioner will soon be sending requirements of fund for rehabilitation assistance to the affected families. Government will expeditiously sanction the rehabilitation assistance as admissible under the Rules as soon as the proposal from the Deputy Commissioner is received. It is understood that roofs of granaries, dispensries and schools in a number of villages has been blown away and the District Authorities have been advised-to explore the possibilities of providing temporary cover with turpolines or other matarials if possible.

শ্ৰীবানেশ্বৰ শইকীয়া ঃ—মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে যোৰহাটত যোৱা ৩০ মাৰ্চ তাৰিখে হোৱা ধুমুহাৰ যিটো বিবৃতি দিছে তাত এই ধুমুহাৰ ফলত যিবিলাক স্কুল ঘৰ আদিৰ ক্ষতি হল সেই বিলাক পুণৰ গঠন কৰাৰ সম্পৰ্কত কোনো প্ৰতিশ্ৰুতি নিদিলে। আমি জনাত বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি এইদৰে ধুমুহাত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা স্কুল ঘৰ আদি বিভিন্ন জেগাত কোনো মেৰামতি নোহোৱাকৈ পৰি থাকে ফলত, লৰা-ছোৱালী বিলাকক শিক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিৰাট বেমেজালিৰ সৃষ্টি হয়। সেই কাৰণেই লৰা-ছোৱালী বিলাকে যাতে পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত কোনো অসুবিধা নেপায় তাৰ কাৰণে এই স্কুল ঘৰ বিলাক স্থায়ীভাবে মেৰামত কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি এটা আমি আমাৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীৰ পৰা আশা কৰিছোঁ।

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ—এই বিষয়ে আমি জিলা প্ৰসাসনৰ পৰা ৰিপৰ্ট আশা কৰিছোঁ। যিবিলাক ঠাইত ইতিমধ্যেই স্কুল ঘৰ আদি বেয়া হৈছে তাত অস্থায়ী ব্যৱস্থা কৰি কাম চলাবলৈ ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আমি জিলা প্ৰশাসনৰ পৰা ৰিপৰ্ট পোৱাৰ লগে লগে স্থায়ী ব্যৱহো কৰিম।

শ্ৰীনৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সৰভোগ কৃষি কমিটিৰ পৰা পোৱা ৰিপৰ্টমতে তাতো হোৱা এটা প্ৰলয়ংকৰী ধুমুহাত ক্ষতি হোৱাৰ কথাটোৰ প্ৰতি আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ। এই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰি তাতো ত্ৰাণ সাহায্যসৰ ব্যৱস্হা কৰিব লাগে।

শ্ৰীএ, এন আক্ৰাম হোচেইন ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় মুখ্য-মন্ত্ৰী মহাশয়ে যোৱা ৩০ মাৰ্চ তাৰিখে যোৰহাটত হোৱা ভীষণ ধুমুহাৰ ফলত যি এজন লোকৰ মৃত্যু হোৱা বুলি কৈছে, আমি পোৱা বাতৰি মতে সেই লোক জন ধুমুহা অহাৰ সময়ত ঘৰলৈ ওভতাৰ সময়ত শিল পৰিহে মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। গতিকে সেই লোক জনক যথাযথ সাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লগতে আমি এই কথাটোতো দুখ পাইছো যে, ধুমুহা কেৱল এখন ঠাইতেই নহয়। ধুমুহা হলে ই বহুত বিলাক ঠাইৰ ওপৰেদি বাগৰি যায়। মই ধুমুহা বিধ্বস্ত অঞ্চল বিলাক ঘূৰি আহি দেখা পাইছো যে, কামৰূপৰ সৰভোগ আৰু বিশেষকৈ ছয়গাও আৰু বনগাঁওতো এই ধুমুহাৰ ফলত ভীষণ ক্ষতি হৈছে। তাত বহুত বিলাক শিক্ষানুষ্ঠান ধ্বংশপ্ৰাপ্ত হৈছে। গতিকে আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তাৰ পৰাও ৰিপৰ্ট সংগ্ৰহ কৰি এই সদনক জনাব লাগে।

* শ্ৰীছামছুল হুদা ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ধুমুহা যেতিয়া হয় তেতিয়া ই নিশ্চয় সকলো ঠাইতে কম বেছি পৰিমাণে হৈছে। গতিকে অহা কালি আগবেলাৰ ভিতৰতে অসমৰ কত কত ধুমুহা হৈছে আৰু এই ধুমুহাৰ ফলত কত কিমান ক্ষতি হৈছে আৰু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই ক্ষতিৰ পৰিমাণ কিমান বুলি ঠাৰৰ কৰা হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে কি সাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰিছে এই সকলো বিলাক খবৰ আনি আমাৰ সদনত জনাব লাগে। তাৰ কাৰণে মই আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছোঁ।

ADJOURNMENT

Mr. SPEAKER : The House stands adjonrned till 10A.M. on 4th Aprial, 1978.

The House then rose at 5.03 P.M. and stood adjourned till 10 A.M. on Tuesday 4th April, 1978,

Dated, Dispur
the 3rd April, 1978.

P. D. BARUA,
Secretary,
Assam Legislative Assembly.

AGP. (L.A.) 1045/78—1,100—26.7.80.